

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

**KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ
KOMİSYONU**

TUTANAK DERGİSİ

30 Kasım 2011 Çarşamba

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

30 Kasım 2011 Çarşamba

---0---

K O N U

	<u>Sayfa</u>
Halk Bankası Anonim Şirketinin 2009 yılına ilişkin faaliyetleriyle, bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri	1:60
(Birlik Sigorta Anonim Şirketi) Halk Sigorta Anonim Şirketinin 2009 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri	61:64
(Birlik Hayat Sigorta Anonim Şirketi) Halk Hayat ve Emeklilik Anonim Şirketinin 2009 Yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri	64:68
Halk Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketinin 2009 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri	68:73

İ Ç İ N D E K İ L E R

<u>İİ</u>	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:60
Halk Bankası Anonim Şirketinin 2009 yılına ilişkin faaliyetleriyle, bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri	1:60
Süleyman ASLAN (Halk Bankası Genel Müdürü)	2:3
Öneri 1	3
Cevap 1	3
Süleyman ASLAN (Halk Bankası A.Ş. Genel Müdürü)	3:4, 5
Haydar AKAR	4:5, 5:6
Sayıştay Temsilcisi	6
Öneri 2	6
Cevap 2	6
Süleyman ASLAN (Halk Bankası A.Ş. Genel Müdürü)	6:7
Necati ÖZENSOY	7, 8, 9

Kamer GENÇ	Tunceli	7:8
Aykut ERDOĞDU	İstanbul	8, 9:10
Sayıştay Temsilcisi		8:9
Öneri 3		10
Cevap 3		10
Süleyman ASLAN (Halk Bankası A.Ş. Genel Müdürü)		10
Aykut ERDOĞDU	İstanbul	10
Kamer GENÇ	Tunceli	11
Sayıştay Temsilcisi		11
Ahmet YENİ	Samsun	11
Öneri 4		11
Cevap 4		
Ali Gültekin KILINÇ	Aydın	12
Harun KARACA	İstanbul	12
Öneri 13		13
Cevap		13
Süleyman ASLAN (Halk Bankası A.Ş. Genel Müdürü)		13, 16:17, 33, 34:35, 46, 55:58, 59:60
Aykut ERDOĞDU	İstanbul	13:14, 19:20, 29:30, 45:47, 53:54, 57:58
Tufan KÖSE	Çorum	15, 24:25, 51:52
Ahmet YENİ	Samsun	15, 20, 21, 24, 25, 26, 28, 30:31, 35, 44, 52, 54, 59
Kamer GENÇ	Tunceli	15:16, 18, 21:22, 27, 28, 32, 33, 38:41, 50, 59:60
Sayıştay Temsilcisi		17:18, 36:37
BDDK Temsilcisi		18
Hüseyin AYDIN (Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürü)		18:19, 36, 60
Necati ÖZENSOY	Bursa	20, 22:24, 26, 27, 30, 30:31, 32, 33, 35, 36, 37:38, 50, 52:53, 55
Harun KARACA	İstanbul	25, 26:27, 47:48
Haydar AKAR	Kocaeli	25:26, 27, 28, 35, 42:43, 50
Mehmet GELDİ	Giresun	26, 37
Ali Gültekin KILINÇ	Aydın	31:32
Adnan YILMAZ	Erzurum	32
Mehmet ŞEKER	Gaziantep	41:42
Mustafa BİLİCİ	Van	43
Mehmet AKYÜREK	Şanlıurfa	45, 49:50
Ziver ÖZDEMİR	Batman	48:49
İsmail GÜNEŞ	Uşak	50:51
Kemalettin YILMAZ	Afyonkarahisar	51
Faruk SEPTİOĞLU	Elazığ	51
Sonuç		60
Süleyman ASLAN (Halk Bankası A.Ş. Genel Müdürü)		60
Hasan CEBECİ (Türkiye Halk Bankası Yönetim Kurulu Başkanı)		60
İKİNCİ OTURUM		61:64
(Birlik Sigorta Anonim Şirketi) Halk Sigorta Anonim Şirketinin 2009 yılına ait bilanço ve netice		61:64

hesaplarının görüşmeleri

Bülent KARAN (Halk Sigorta Genel Müdür Vekili)	61:62
Öneri 1	62
Sayıştay Temsilcisi	62, 63
Cevap 1	62
Bülent KARAN (Halk Sigorta Genel Müdür Vekili)	62:63, 64
Sayıştay Temsilcisi	63
Öneri 2	63
Cevap 2	63
Sayıştay Temsilcisi	63
Bülent KARAN (Halk Sigorta Genel Müdür Vekili)	63, 64
Aykut ERDOĞDU	İstanbul 63:64
Sonuç	64
Bülent KARAN (Halk Sigorta Genel Müdür Vekili)	64
Fatih KÜÇÜKCAN (Halk Hayat ve Emeklilik A.Ş. Genel Müdür Vekili)	65:66
Öneri 1	66
Sayıştay Temsilcisi	66
Cevap	66
Fatih KÜÇÜKCAN (Halk Hayat ve Emeklilik A.Ş. Genel Müdür Vekili)	66:67
Öneri 2	67
Sayıştay Temsilcisi	67
Cevap 2	67
Fatih KÜÇÜKCAN (Halk Hayat ve Emeklilik A.Ş. Genel Müdür Vekili)	67:68
Sonuç	68
Halk Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketinin 2009 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri	68:73
Fatih KÜÇÜKCAN (Halk Hayat ve Emeklilik A.Ş. Genel Müdür Vekili)	68
Murat ÇETİNKAYA (Halk Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Genel Müdürü)	68:70
Öneri 1	70
Sayıştay Temsilcisi	70
Cevap 1	71
Murat ÇETİNKAYA (Halk Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Genel Müdürü)	71:72
Sayıştay Temsilcisi	72
Öneri 2	72
Cevap 2	72
Aykut ERDOĞDU	İstanbul 72:73
Sonuç	73
Murat ÇETİNKAYA (Halk Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Genel Müdürü)	73:74

Açılma Saati: 14.33**Kapanma Saati: 18.37**

30 Kasım 2011 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.33

BAŞKAN: Fahrettin POYRAZ (Bilecik)

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet YENİ (Samsun)

SÖZCÜ: Şenol GÜRŞAN (Kırklareli)

KÂTİP: Faruk SEPTİOĞLU (Elazığ)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığının, kamu kurumlarımızın ve basınımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

24' üncü Yasama Dönemi 2' nci Yasama Yılı'nın 13' üncü Birleşimini açıyorum.

Bugün gündemimizde sırasıyla, Halk Bankası Anonim Şirketi, Birlik Sigorta Anonim Şirketi, Hayat Sigorta Anonim Şirketi, Hayat Sigorta Anonim Şirketi ve Halk Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketinin 2009 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri yer almaktadır.

Değerli üyeler, çalışmalarımıza **Halk Bankası Anonim Şirketinin 2009 yılına ilişkin faaliyetleriyle, bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle başlıyoruz.**

Bildiğiniz gibi, kurulduğu 1938 yılından itibaren ülkemizdeki esnaf ve sanatkârlar ile KOBİ'leri kredilendirerek desteklemiş ve bir bakıma küçük ve orta ölçekli sanayi sektörünün kalkınma bankası olarak görev yapmış olan Halk Bankası bugün ülkemiz bankacılık ve finans sektörünün önde gelen kuruluşlarından birisidir.

2007 yılında hisselerinin yüzde 25'i halka arz edilerek İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında da işlem görmeye başlayan ülkemizin bu önemli bankası, son yıllarda performansını giderek artırmış, gerek kredi hacmi gerekse kârlılığında önemli artışlar meydana gelmiştir.

Türkiye Halk Bankasının, özellikle KOBİ'lere yönelik kredi pazar payını daha da artırmasını, ekonomik sistemimizin omurgasını teşkil eden KOBİ'lerin desteklenmesi ve geliştirilmesine yönelik faaliyetlerine daha da hız vermesini ve ülkemizin bu önemli finans kuruluşunun sektör içinde daha iyi yerlere gelmesini temenni ediyoruz.

Şimdi, komisyonumuzu bilgilendirmek üzere Halk Bankası Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Müdürü Süleyman Aslan' a söz vereceğim. Öncesinde toplantımıza katılan kurum yetkilileri ile diğer kuruluş ve temsilcilerin Komisyonumuza kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum.

(Bürokratlar tanıtıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Süleyman Bey, sunumunuzu yapmak üzere, buyurun.

HALK BANKASI GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ASLAN – Sayın Başkanım, Komisyonun değerli üyeleri; biz Halkbank olarak 2011 yılının dokuz aylık dönemini gayet başarılı bir şekilde geride bıraktık. Gerek KOBİ bankacılığı gerekse bireysel bankacılık alanında kredi kullanarak büyümeye devam ettik. Bankamız yılın ilk üç çeyreğini kârın sermayeye oranı açısından Türkiye'nin en kârlı bankası olma başarısıyla kapatmıştır. Konulan sermayenin en etkin kullanımı açısından 2010 yılında dünya çapında en kârlı ve en verimli bankalar arasında bankamız 6'ncı, Avrupa'da 2'nci, Türkiye'de ise 1'inci olmuştur. Bu uluslararası basının da gündeminde yer almış bir konudur. Ölçek bankacılığı yapmak yerine küresel ekonomideki gelişmeleri iyi takip etmek suretiyle Türkiye ekonomisi ve bankacılık sisteminin önceliklerine uygun bir bankacılık faaliyeti yürüten Bankamızın bu başarısı hepimiz için son derece gurur verici olmuştur.

Halkbank'ın toplam kredileri yılın ilk üç çeyreğinde 2010 yıl sonuna göre yüzde 26, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 36 oranında artış kaydederek 72 milyar TL'ye ulaşmıştır. Gayrinakdî kredilerdeki artışımız ise 2010 yıl sonuna göre yüzde 30,3 olmuştur. Nakdî krediler 2010 yıl sonuna göre yüzde 24 artarak 55 milyar TL oldu. Kur etkisinden arındırdığımız zaman yine nakdî kredilerimizdeki büyümemiz yüzde 19 olarak gerçekleşmiştir.

Kredilerde yüzde 25 büyüme hedefi koyduğumuz 2011 yılının geride bıraktığımız döneminde, bu hedefimize paralel bir büyüme kaydettik ve reel sektöre verdiğimiz desteği verimlilik odaklı bir stratejiyle sürdürdük.

Yılın ilk dokuz ayında nakdî kredilerde önemli bir performans yakalayan bankamızın bu başarısında ticari ve bireysel kredilerdeki büyüme etkili oldu. Toplam nakdî kredi portföyümüzün yüzde 73'ünü oluşturan, KOBİ ve esnaf kredilerini de içeren ticari kredilerimizin dokuz ay içinde yüzde 23 artışı söz konusu olmuştur. Bireysel kredilerdeki artış ise yüzde 28,1'e ulaşmıştır.

Eylül 2011 itibarıyla ticari, sanayi ve fon kredileri kapsamında reel sektöre 40,3 milyar TL kredi kullandıran bankamızın KOBİ kredilerindeki pazar payı yüzde 12,2 olmuştur. Halkbank olarak KOBİ'lerin öncü ve lider bankası olmayı sürdürdük.

Kredilerde elde ettiğimiz başarılı sonuçlar aktif ve mevduat yapımıza da yansımıştır. Bankamızın 2010 yıl sonunda 72,9 milyar TL olan toplam aktifleri, yüzde 24,4 artışla 90,7 milyar liraya yükseldi. Kredilerimizin toplam aktifler içerisindeki payı ise yüzde 60,7 olarak gerçekleşti.

Halkbank KOBİ'lere olan desteğini sadece kredi kullanarak değil, KOBİ Dönüşüm Projesi kapsamında, kurumsal sosyal sorumluluk, çevre ve iş güvenliği konularında eğitim ve danışmanlık hizmeti vererek de gösterdi. 4 bini aşkın KOBİ temsilcisine ulaştığımız bu eğitimlerimizin gördüğü ilgi karşısında 2011 yılının son çeyreğinde KOBİ Dönüşüm Projesi'ni farklı bir şekilde yeniden başlatma kararı aldık. Bankamız ve Ostim Organize Sanayi Bölgesi iş birliğiyle ücretsiz eğitimler

gerçekleştireceğiz. Bu eğitimlerde her katılımcıya verilecek olan katılımcı belgesinin yanı sıra eğitimlere katılanlar arasından çekilişle seçilecek firmalara ücretsiz iş güvenliği ve uzmanlığı temel eğitimi verilecektir.

Bilançomuzun pasif tarafında ise mevduatımızı yüzde 13,7 oranında artırarak 62,3 milyar TL'lik bir büyüklüğe ulaştırdık. Bu sayede mevduatın krediye dönüşüm oranını yüzde 88,3 seviyesine çıkardık. Bu gelişmeler sonucunda yılın ilk dokuz ayında 1 milyar 541 milyon lira net kâr elde ettik.

Kredi hacmi ve net kârını artıran bankamız toplam krediler içindeki takipteki kredi oranını da düşürmüştür. Halkbank 2010'un Eylül ayında yüzde 4,1; 2010 yıl sonunda yüzde 3,8 olan takipteki kredi oranını 2011 Eylül sonu itibarıyla yüzde 2,9 seviyesine indirmeyi başardı. Öz kaynaklarımız yılın ilk dokuz ayında 2010 yıl sonuna göre yüzde 11,5 artış gösterdi.

Halkbank yılın ilk dokuz aylık döneminde altmış yeni şube açarak şube ağını en hızlı yaygınlaştıran bankalardan biri oldu. Yılın geri kalan döneminde ve önümüzdeki dönemlerde de ekonomik konjonktürün gereklilikleri ve sektördeki rakiplerimize paralel olarak şubeleşme politikamız devam edecektir.

Sayın Başkanım ve değerli üyeler; beni dinlediğiniz için çok teşekkür ederim. Bugün yapılacak olan Komisyon çalışmalarında başarılar dilerim.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Değerli bürokrat arkadaşlarımız, tabii, esas olan komisyon çalışmalarımızda milletvekili arkadaşlarımızın katılımıdır. Dolayısıyla yer sıkıntısından kaynaklanan mecburiyet karşısında da komisyon üyelerimiz geldikçe, tabii, yer değişimi noktasında yardımcı olmanızı sizden rica ediyoruz.

Şimdi, kurumla ilgili olarak 3 adet üst komisyona taşınmış öneri vardır.

İlk öneriyi okutuyorum:

Öneri 1:

4857 sayılı İş Kanunu'nun 30'uncu maddesi kapsamında istihdam edilmesi gereken personelle ilgili olarak, boş kontenjanın doldurularak mevzuat doğrultusunda hareket edilmesi,

BAŞKAN – Evet, cevap olarak...

Buyurun.

HALK BANKASI GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ASLAN – Sayın Başkanım, kıymetli üyeler; bu konuda bu maddeyle ilgili aslında iki durum söz konusu. Birincisi özürlü çalıştırılması ile ilgili, ikincisi ise eski hükümlü çalıştırılması konusuyla ilgili.

Birinci durumla ilgili cevabımız şu şekilde: Biliyorsunuz 2006 yılına kadar, önceki raporlarda da vardır bu konu, bankamızda eleman istihdamı konusunda önemli kısıtlamalar vardı. 2006'dan sonra ancak eleman istihdamı konusunda, yeni eleman alımı konusunda önümüz açıldı. Bankanın eleman

ihtiyacını gidermek için, tabii, sektörle rekabet edebilmek adına bu rekabet gücümüzü artıracak nitelikte eleman takviyesini yaptık. Özürlü alımında biraz geç kaldık. 2009'dan itibaren özürlü alımına başlayabildik. 2010 yılında 60 özürlü istihdam ettik, 2011'in bugüne kadarki bölümünde ise ilaveten 138 özürlü istihdam ettik. Daha doğrusu toplam özürlü personel sayımız 138'e ulaşmıştır. Bu konuda bankamız tenkit edilen madde çerçevesinde özürlü personel alımına devam edecektir belli bir takvim çerçevesinde.

İkinci husus ise eski hükümlü çalıştırılması noktasındadır. Eski hükümlü çalıştırmak bankacılık sektöründe maalesef çok uygun olamıyor. Genel itibarıyla sektörde eski hükümlü çalıştıran bir banka söz konusu değil. 4603 sayılı Kanun'a göre de özel hukuk hükümlerine tabi bir anonim şirket olan bankamızın bu kapsamda 4857 sayılı İş Kanunu'nun 30'uncu maddesi uyarınca hükümlü personel çalıştırmak zorunda olmadığı düşünülmektedir bankamızca. Bu konuda açtığımız bazı davalar lehimize sonuçlanmıştır bugüne kadar. Dolayısıyla eski hükümlü çalıştırma noktasında maalesef şu aşamada bir imkân gözükmemektedir.

Birinci kısım ile ilgili özürlü çalıştırma hususunda belli bir takvim çerçevesinde hedeflediğimiz 542 özürlü sayısına ulaşma gayreti içerisinde olacağız.

BAŞKAN – Haydar Bey, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – 5763 sayılı İş Kanunu'nun 30'uncu maddesine göre kamu iş yerlerinde yüzde 4 engelli, yüzde 2 de eski hükümlü, özel sektörde yüzde 3 engelli vatandaşımızın çalışma zorunluluğu olmasına karşın banka İş Kanunu'nun 30'uncu maddesine aykırı davranarak her ay 1 işçi için belirlenen 750 TL cezayı ödemeyi yeğlemiştir. Türkiye Halk Bankası denetim tarihi itibarıyla istihdam edilmesi gereken özürlü sayısı 558 kişi olması gerekirken istihdam edilen özürlü sayısı ne yazık ki 61 kişi ama Genel Müdürün biraz evvelki söylemiyle 2011'de 138 kişiye çıkmıştır yani 558'den 138 kişi istihdam edilmiştir, 420 kişilik bir açık vardır. İstihdam edilmesi gereken eski hükümlü sayısı 248 iken fiilen istihdam edilen eski hükümlü sayısı da sadece 1 kişi olmuştur. Yasal zorunluluk olmasına karşın, bir kamu kuruluş olmasına karşın Türkiye Halk Bankası istihdam etmesi gereken engelli ve eski hükümlü vatandaşlarımıza bu kapıyı neden kapatmıştır? Sorulması gereken soru bu. Bir devlet teşekkülü olmasına rağmen Türkiye'deki engellilerin ve hükümlülerin önüne set çekilmesine rağmen iş konusunda özel sektör tarafından, devlet teşekkülü olan Halk Bankası da aynı seti çekmiştir. Banka 2001 yılında 31/12/2009 tarihine kadar engelli ve eski hükümlü personel istihdam etmediği için 3.731 bin TL, engelli ve eski hükümlü personel alımına İŞKUR aracılığıyla yapmadığı için de 200 bin TL olmak üzere toplam 3.931 TL ceza ödemiştir. Ayrıca banka yasa gereği engelli ve eski hükümlü vatandaşlarımızı çalıştırmayarak suç işlerken bu suç yetmiyormuş gibi bir de İŞKUR'a neden ceza kestiri diye dava açmıştır. 31/12/2009 tarihi itibarıyla da idari para cezasının iptali için 88 dava açılmış, bu davalardan 9 tanesi bankanın aleyhine sonuçlanmış, 74 dosyada dava

devam ettiği gör÷lmektedir. Banka yönetimi hem suçlu hem de güçlü olmaya çalışmıştır. İş Kurumu Kanunu'na göre işçi alımı nedeniyle verilen cezalara karşı 21 dava açılmıştır, 1 dava bankanın aleyhine olmak üzere 19 dava dosyası devam etmektedir. Türkiye Cumhuriyeti, Sayın Genel Müdür, bir sosyal devlettir ve hukuk düzeni içerisinde yönetilmektedir. Eğer engelli alınması gerekiyorsa, bu yasalarla da tespit edilmişse siz bu kurallara uymak zorundasınız. Yani 750 TL verip biz bu işten kurtuluruz mantığıyla bakmamak lazım. Çok sayıda engelli arkadaşımız iş aramaktadır. Ayrıca, eski hükümlülerin bankalarda tercih edilmediği noktasına katılmıyorum, böyle bir şeyi söylemek söz konusu olmaz. Yani bunu da geri almanızı tavsiye ediyorum çünkü eski hükümlülerin hepsi hırsız değildir çok rica ediyorum sizden. Eski hükümlüler, dolayısıyla orman suçluları vardır, farklı suçlardan yatan arkadaşlar vardır, kader mahkûmları vardır. Lütfen, herkesi hırsız kategorisine koyup bankalarda da, genel bir teamül, bunlar çalıştırılmaz mantığından da uzaklaşalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Süleyman Bey, gerçi bir kısmı yorum niteliğinde ama cevaplamak istediğiniz husus varsa...

Buyurun.

HALK BANKASI GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ASLAN – Sayın Başkanım, ilave sadece bir, iki konuya değineceğim. Hükümlü çalıştırmama noktasında bizim dayanak noktamız bu kişilerin hırsız olması vesaire değerlendirmeleri değil, bankacılık teamüllerine, bankacılık bilgi ve tecrübesine sahip olan bu niteliklerde eleman bulunmaması hususuna dayandırılmaktadır. Tabii yasaların bize verdiği sorumluluk duygusuyla, sadece bulunduğumuz konumu değil özellikle mevduat sahiplerinin kaygılarını da bu noktada dikkate almamız gerekiyor, paydaşlarımızın tamamının kaygılarını dikkate almamız gerekiyor. Bu konu, Bankalar Birliđi bünyesinde de ele alınan bir konudur. Şayet farklı bir uygulama gündeme gelir ise Bankalar Birliđi çerçevesinde, biz de tekrar değerlendiririz ama öncelikle yasal haklarımızı kullanmak niyetindeyiz hükümlü çalıştırma noktasında.

BAŞKAN – Ekllemeniz mi var Haydar Bey?

Buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Genel Müdür, siz bir kamu bankasıınız, bir kez daha hatırlatıyorum size. Mutlaka Bankalar Birliđinin, genelde özel bankalar tarafından teşekkül etmiş Bankalar Birliđinin kararlarına bankacılık gelenekleri, bankacılık çalışmaları, işleri nedeniyle uymak durumundasınız. Ama kamuda size verilen, çıkartılan kanunlarla yetkiniz dâhilinde bu eski hükümlülerin veya engellilerin çalıştırılması konusunda Bankalar Birliđine uyacağım diye bir şey söz konusu değildir. Böyle bir zorlayıcılık yoktur. Siz devletin sosyal devlet olma ilkesinden uzaklaşmadan buradaki istihdam boşluğunu doldurmalısınız ve vatandaşlarımız da ekmek yemeliler.

Yani böyle bir kadro var, bu kadrolar boş duruyor, karşılığında 750 TL ödeniyor. 750 TL boş kadrolar için ödeyeceğinize 750 TL, 800 TL zaten asgari ücretten insan çalıştırmanız ekmek yer ve size dua ederler.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, yıllar itibarıyla getirdiğimiz bir temennidir, KİT Komisyonumuzun da izlediği bir temennidir. Takdir Komisyonunuzun.

BAŞKAN – O zaman süreç devam ediyor.

Komisyon üyesi arkadaşlarımızın bu konudaki hassasiyetlerini ve görüşlerini de aldınız. Bu noktadaki hassasiyetleri göz önüne alarak uygulamalarınızı devam ettirmeniz, farklı olanları da gözden geçirmenizi temenni ediyoruz.

Önerinin izlemeye kalması hususunu oylarınıza sunuyorum:

Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

Öneri 2:

Kooperatif kredileri ile ilgili işlemlerin; teminatlarına özen gösterilmek, krediye ilişkin geri ödemelerdeki taksit vadelerine ilişkin süreler asgariye indirilmek ve takip hesaplarındaki tutarlarının da yakinen izlenmek suretiyle sürdürülmesi,

BAŞKAN – Cevabı alalım.

HALK BANKASI GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ASLAN – Kooperatif kredilerinde bankamız rating modeli uygulamaktadır. Kooperatiflerin ve kooperatif üyesi esnafın risk gruplarına göre ayrılması söz konusudur. Bankamız öncelikle kooperatiflerin ve üyelerinin kredibilitesini ölçmektedir. Şayet kredi bulunur ise kooperatif ve üyesi, bunlara da yediye bölmektedir, yedi risk grubuna ayırmaktadır ayrıca. Bunların içerisinde 6'ncı ve 7'nci grupta yer alan kooperatifler için kefaletin yanında bankamız ayrıca maddi teminat da almaktadır. Yani teminatlandırma konusuna dikkat etmekteyiz bu noktada. Biliyorsunuz, zaten bu model kooperatiflerin üyeleri adına teminatları oluşturması sistemiyle yıllar önce kurulmuştur. Bu kapsamda bankamız üzerine düşen teminatlandırma sistemini güçlendirici faaliyetlerin içerisinde. Takip konusunda, söz konusu kredi grubundaki takip konusunda son derece olumlu bir seyir söz konusudur. 2009 yıl sonu itibarıyla kooperatif kredilerinin toplam bakiyesi 3,3 milyar lira olmuştur. Bu noktada takip bakiyesi 45 milyon lira idi 2009 sonunda. 2010 sonunda kredi bakiyesi 3,6 milyar lira yükseldi ama takip bakiyesi 32 milyon liraya düştü. 30 Eylül 2011 itibarıyla bu kez kooperatif kredilerinin toplam bakiyesi 5,1 milyar liraya yükselmiş iken takip bakiyesi 20 milyon liraya geriledi. Ayrıca bu 20 milyon liranın 6,4 milyon

liralık kısmı itfa planına bağlandı yani yeniden yapılandırıldı. Buradan da zaman içerisinde tahsilatlar olacağı düşünülmektedir.

Uluslararası ölçekte söz konusu kredilerin ve bankamızın genel itibarıyla kredilerinin takip rasyosu son derece düşüktür. Söz konusu kooperatif kredilerinin de takip rasyosu yüzde 0,39'dur. Süreç içerisinde taksitlerin vade dönemlerinin azaltılmasına da gayret gösterilecektir. Esasen şu an itibarıyla bir miktar taksit vadelerinde azalma olmuştur. 30/9/2011 döneminde 2010 yıl sonuna göre altı aylık taksitli kredilerin payı yüzde 47,16'dan 46,40'a gerilemiştir. Üç aylık taksit risk yüzdesi ise yüzde 47,58'den 46,41'e inmiştir. Keza, bir aylık taksit risk yüzdesi de 5,26'dan 6,99'a yükselmiştir. Burada tenkit maddesinde belirtildiği şekliyle vadelerin kısaltılmasına gayret edilecektir ancak şu da bir ülkemiz gerçeğidir ki: Kooperatiflerin ve esnafın mevsimsellik gösteren faaliyetleri vardır. Bazı esnafımız tarım faaliyetiyle de uğraşmaktadır. Dolayısıyla ürününü aldığı dönemde ancak taksitini ödeme kabiliyeti olmaktadır. Dolayısıyla bu tarz mevsimsellik olan, dönemselik olan müşterilerde çok fazla aylık taksitlere dönmek anlamlı olmamaktadır. Biz yine de tenkit maddesi doğrultusunda olumlu hareket etmeye, vadeleri kısaltma gayreti içerisinde olacağız.

BAŞKAN – Necati Bey, buyurun.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Teşekkür ediyorum.

Ben, burada, aslında öneriye katılmadığımı ifade etmek istiyorum. Şimdi, sebebine gelince: Halk Bankası madem KOBİ bankacılığı yapacak, böyle özel kuruluşlara kredi desteği verecek, o zaman o özel kuruluşların, işte, kooperatifler gibi kuruluşların da imkân ve durumlarına göre kredilendirme yapması lazım. Yani Halk Bankasını bir taraftan KOBİ bankacılığına doğru teşvik etmek, bir taraftan da normal bir banka gibi değerlendirmek ve o şekilde bir öneri getirmek doğru değil diye düşünüyorum. Dolayısıyla ben belki genel önerilerde daha farklı şeyler de söyleyeceğim bu konuyla alakalı ama yani Halk Bankasının burada kârlılık hesaplarını öne çıkartıp bunu bu şekilde ortaya koymasını bile çok doğru bulmuyorum yani Halk Bankası esnafı destekleyen veya işte özel kuruluşları destekleyen bir banka olmalı ama giderek de gördüğüm tabloda ondan da uzaklaşan bir banka. Tam tersi, bu önerinin tersine desteklenmesi konusunda bir öneri getirilmeliydi diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Farklı görüşü, söz talebi olan...

Kamer Bey, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, aslında Halk Bankası üretime ve sanayiye destek vermek üzere kurulan bir banka, KOBİ'lere kredi vermesi gerekirken ticari kredileri incelediğimiz zaman yüzde 33 ticari kredi veriyor. Bu aslında amacı dışına taşıyor ve verdikleri ticari krediler de - gerçi genelde de konuşacağım da- yani işte 2009 yılında 500 milyar liralık, aşağı yukarı 500 trilyon

liralık takibe gitmiş. Daha o sene vermiş, takibe gitmiş. Bu nasıl bir bankacılık ki kendi kuruluş amacı dışına çıkarak normal olarak üretime ve sanayiye ve KOBİ'lere destek vermesi gerekirken getiriyor işi ticariye veriyor.

Daha tümü üzerindeki konuşmaları da söyleyeceğim de şimdilik bu kararla ilgiliydi.

BAŞKAN – Yani ne diyorsunuz? Bu öneriyi gündemden çıkartalım mı diyorsunuz?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Öneriyi değiştirmek lazım.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Evet, yani şeklini değiştirelim, tam tersini yapalım.

BAŞKAN – Siz ne diyorsunuz? Arkadaşlarımızı dinlediniz, “Bankanın kuruluş amacıyla öneri arasında bir uyumsuzluk olduğu kanaati var.” diyorlar.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, bu kanaati bertaraf etmeye gayret edeceğim. Bu hem esnaf lehine Sayın Başkanım, değerli Komisyonumuz üyeleri, hem de banka lehine ve bankanın önemli aşama kaydettiği bir konudur. Yıllar itibarıyla getirdiğimiz bir konudur. Burada murat edilen husus kooperatif kefaletleriyle finanse edilen esnaf kesiminin kredi ödeme kabiliyetinin artırılmasıdır. Bu nasıl kabil olacaktır? Krediler aylık ödemeli, üçer aylık ödemeli, altışar aylık ödemeli olarak düzenleniyor. Genelde Halk Bankasında yığılma altışar aylık vadede yığılma söz konusu. Bunun aşağıya doğru çekilmesine gayret ediyoruz. Bu esnafın lehine. Yani sezonier konuyla da ilgisi yok veya esnafı daraltacak bir uygulama da değil. Esnafın ödeme alışkanlığını yükseltecek bir uygulama.

BAŞKAN – Yani şöyle daha iyi anlama açısından soruyorum. Altışar aylık bir yığılma derken kastettiğiniz esnaf tarafından talep edilen mi, para ödenmemeyi mi kastediyorsunuz?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Talep oluyor ama kooperatifler esasında bunu arzu ediyor. Bu bankanın da yaklaşık otuz beş yıl evvelki bir mensubuyum bu, denetim organında, teftiş heyetinde çalıştım. Bu kredilerle ilgili asli sorun kredinin seyyali yetini yitirmesidir. Vadesinde senedini ödemeye geldiğinde para ödemez esnaf, yeni bir senet koyar. Artık dünyada bu modellerin terk edildiği ve bizde de terk edilmesi lazım. Yani esnafı sıkıştırmaya matuf değil kooperatifi hem güçlendirecek sistemi bu hem de paraya akışkanlık sağlayarak dönüşü hızlandıracak. Hemen oranları ben arz edeyim Başkanım: Son dönemlerde de bu konudaki en iyi gelişmeler sağlandı ısrarlı temennilerimizle. Kooperatifler de bu konudan memnun. Kooperatiflerin bu konuda müşteki olması söz konusu değil, yığılma ve sürekli yenilemeler kooperatifin sermayesini eritiyor. 31/12/2008’de altışar aylık ve üçer aylık oranları söylüyorum, 56,2, 41,4. 31/12/2009’da yüzde 46,2’ye gelmiş, gerilemiş. 2010 yılı 8’inci ayında 47,58’e gelmiş. Toplantıya gelmeden önce rakamı aldık. 30/9/2011 itibarıyla da üç aylık ödemede oran yüzde 46,40’a inmiş yani 56,2’den yüzde 46’ya gelmiş. Bunu biraz daha aşağıya çekebilirse banka hem kendisi açısından hem kooperatif açısından önemli başarıyı kaydetmiş olacak Başkanım.

Kârlılığa yönelik veya bankaya finansman sağlamak amaçlı bir temenni değil kredi seyyali yetini artırmaya dönük bir temenni.

BAŞKAN – Necati Bey, buyurun.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben esnaf çocuğuyum. Burada da birçok insan vardır. Hâlen daha piyasadaki sistemin yani esnafın nasıl bir çalışma sistemi içerisinde olduğunu da bilirim. Esnaf genellikle vadeli alışveriş yapar, KOBİ'ler, işte orta ölçekli firmalar öyle. Yani şimdi aylık geliri olan veya düzenli bir aylık sistemin içerisinde olan bir yapı değildir kooperatiflerin kredi verdiği kurumlar veya işletmeler. Dolayısıyla yani altışar aylık ödemeler şeklindeki krediler esnaf için kendini planlaması açısından çok daha caziptir. Dolayısıyla yığılmalar tabii ki orada olacaktır. Yani altı aylık değil senelik ödeme koysalar ona daha çok talep olacaktır. Çünkü esnafın veya KOBİ'lerin bu anlamdaki çalışma sistemlerini bildiğim için. Bir de yani bizim sistemimizde yani yeni gelişen bir şey değil eskiden beri zaten ay içerisinde KDV'sinden, stopajından, sigortasından şundan bundan zaten başını kaldıramaz esnaf veya KOBİ'ler. Dolayısıyla bir de aldığı kredilerin bu her ay taksitlere bindiği zaman bu da sıkıntıya sokar. Altı aylık dönemlerde aldığı zaman bu onun için ciddi anlamda bir rahattır. Dolayısıyla bunun... Şimdi, bu öneriye zaten baktığımızda o kullandırılan kredi kuruluşlarının rahatlaması açısından değil bankanın lehine gelişmesi açısından bir öneridir.

Ben gerçekten bir daha ısrarla bu önerinin doğru olmadığını düşünüyorum. piyasanın içerisinde olan işleyişi bilen bir insan olarak.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli üyeler; çok mantıklı bir tartışma aslında bu önerinin içinde ama diğerleriyle de tartışılacak bir konu. Halk Bankasının kuruluş amacında bir finansman sağlayıp sağlamadığı konusu. Kooperatif kredilerine baktığımızda 2009 inceleme dönemi itibarıyla yüzde 6, ticari krediler yüzde 33, bayağı düşük kaldığını görüyorum. Şimdi, tabii bankacılar da şu konuda haklı. Verdikleri kredileri geri alması gerekiyor ki banka sağlıklı bir şekilde çalışmasını sürdürebilmesi açısından. Burada temel sorun esnafa yönelik kredilendirme mekanizmasının kişilerin inisiyatifinden çıkarak sağlıklı yapıp yapılmadığı. Bu kooperatifler için de söz konusu. Ne yazık ki kamu bankacılığında kooperatif kredileri bölgesel siyasi tercihlerin de ağırlıklı olarak kullanıldığı bir biçimde yürüyor. Sayın Genel Müdür bu bir rating mekanizmasından bahsetti ama işte kamu bankalarındaki temel sorunlardan biri de bu rating mekanizmasının görünürde İngilizce isimlerle giderken altında tamamıyla idarecilerin takdirine dayanan bir sistem üzerinden gitmesi. Bu teminat değerlendirmesinden diğer hususlara kadar devam eden hususlarda kamu

bankacılığında sorun budur. Umuyorum ki bu durumun net, detaylı düzenlemeleriyle bankacıların hiçbir baskıya açık kalmayacak şekilde düzenlemelerle adil bir kredi kullandırma mekanizması olur.

Bir de şunu söyleyeyim bu esnaflık meselesinde. Hepimiz seçim gezilerinde en çok sıkıntı çektiğimiz esnaf konusuydu. Ne yazık ki Türkiye’de ve dünyada büyük şirketlerin esnafı bir ezme süreci vardır. Bunun da teknik adı azalan maliyetler kuralıdır. Yani şirket büyüdükçe maliyetler azaldığı için insanlar büyük şirketin kölesi hâline gelir. Bu emeğiyle olabilir, esnaf üzerinden olabilir. İşte, Halk Bankasının görevi bizim ülkemizde bu süreci durdurmaktır. Onun için de kredi yapısında esnaf ağırlıklı bir modele geçmesini tavsiye ediyorum.

Öneriyle alakalı şunun söyleyeyim: Öneride söylenmesi gereken bence bankacılık teamülleri çerçevesinde kooperatiflere tanınan kredilerin banka içindeki varlığının artırılması ancak bankacılığın sağlıklı işlemesine yönelik kurullara, kurallara da riayet edilmesi şeklinde olmasını tavsiye ediyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, aslında Komisyon üyesi arkadaşlarımızın temennileri de bankanın kuruluş gayesine matuf ifadelerin öneride yer alması şartıyla bu işin yazılması biçiminde. Yani maksat aşağı yukarı anlaşıldı. Yani siz bundan sonraki dönemde bu öneriyi izleyelim ancak izlerken de Komisyon üyesi arkadaşlarımızın ifade ettiği çerçevede izlemekte yarar var.

Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

Öneri 3:

Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesidir.

BAŞKAN – Buyurun Süleyman Bey.

HALK BANKASI GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ASLAN – Önerileri yerine getireceğiz efendim.

BAŞKAN – Evet değerli arkadaşlar, diğer önerilerle ilgili olarak söz talebi olan arkadaşlarımız söz alırlarsa söz vereceğim.

Buyurun Aykut Bey.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, 13 no.lu önerinin üzerinde ağırlıklı durulmasını tavsiye ediyorum. 9, 8, 4 ve 5 no.lu önerilerin de hızlıca Komisyonun bilgisine sunulmasını ve bu konuda bilgilendirilmesini tavsiye ediyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Farklı talebi olan arkadaşımız var mı, yoksa bunlarla başlayalım mı?

Kamer Bey...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yani aslında bu öneriler bankanın yıl içinde takibe girdiği alacaklar 400 trilyon lira.

BAŞKAN – Onu şey yapalım.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hayır, ama bu da onlara giriyor yani bu bir tek değil ki.

BAŞKAN – Hayır, şu anda söyleyeceğiniz öneri...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bu 13 no.lu... Yani oradaki şeyler var.

BAŞKAN – 13'ü mü istiyorsunuz?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Orada banka yıl içinde verdiği kredilerin büyük bir kısmını tahsil etmemiş, icraya gitmiş. Dolayısıyla burada banka doğru dürüst yönetilmemiş ama orada çok uzun uzadıya anlatmış. Onları soracağız, bize izah edecek.

BAŞKAN – Şimdi, hayır, hayır... Diğer önerilerle ilgili Aykut Bey'in dışında var mı?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Neyse Aykut Bey'in dediğini şimdi şey edelim, oradan dile getiririz.

BAŞKAN – O zaman şimdi tersten mi başlayalım? Nasıl istiyorsunuz?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sırayla gidiyorum Sayın Başkan 4'ten başlayarak, uygun mu efendim?

BAŞKAN – Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – 4 numaralı iç öneri İç Kontrol Daire Başkanlığıyla ilgili.

BAŞKAN – Şimdi, yalnız usul olarak bunların gündeme alınıp alınmamasını oylamamız lazım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Takdir Komisyonun.

BAŞKAN – Buyurun.

AHMET YENİ (Samsun) - Değerli arkadaşlar, 13 numaralı öneriyi gündeme alalım. Bunun üzerine biraz daha detaylı bize bilgi versin yönetim. Diğerlerini okuyalım. 13'ü hep beraber tartışalım madem talep ediliyor.

BAŞKAN – Evet, şimdi hepsini oylayıp hızlıca geçmemiz lazım.

Arkadaşlar, 4 numaralı iç öneriyi okutuyorum:

İç öneri 4:

Bankanın şubeleri nezdinde etkin bir iç kontrol sisteminin kurulmaya çalışıldığı, buna karşılık genel müdürlük biriminde iç kontrol faaliyetlerinin tam olarak gerçekleştirilemediği anlaşıldığından İç Kontrol Daire Başkanlığının yeterli nitelik ve nicelikte personelle güçlendirilerek bu birimlerin de rutin iç kontrol faaliyetlerine tabi tutulması gerekmektedir.

BAŞKAN – Önerinin gündeme alınması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, şimdi bir Komisyon üyesi arkadaşımız alt komisyonda görüşülen bir önerinin tekrar görüşülmesini talep edebilir. Bu Komisyonun takdirine bağlıdır. Eğer okutalım, hatırlayalım diyorsanız o zaman okuturum, oylarım, reddedilir, diğerine geçeriz ama usul açısından yani birini az görüşelim, birini çok görüşelim... Sadece gündeme alırız, kurul cevap verir, o zaman söz almazsınız, devam ederiz yani tereddüt varsa. Ama usul aynı usuldür. Yani 13 ile 4'ü farklı farklı görüşme imkânımız yok, usulümüz aynı çünkü. Ama arkadaşlarımız derse ki şu 4, 5 değil de şunu şunu görüşelim derse onu da... Mümkün olduğu kadar kırmamaya çalışıyorum sizleri ama usul açısından bunu yapmak zorundayız.

ALİ GÜLTEKİN KILINÇ (Aydın) – Maddeler üzerinden tek tek geçmeyecek miyiz?

BAŞKAN – Şöyle: Yani normal öneri görüşüyormuş gibi görüşeceğiz yani cevabı da alacağız.

Önce Sayıştay temsilcisi arkadaşlarımız okuyacaklar. Siz eğer Komisyon üyeleri olarak önerinin gündeme alınması, görüşülmesi noktasında kanaate sahip olursanız kabul edersiniz, görüşmeye devam ederiz. Yok, görüşmeye gerek yok diyorsanız o zaman diğer öneriyi okuyup geçmiş oluruz.

Buyurun Harun Bey.

HARUN KARACA (İstanbul) – Şimdi, aslında Aykut Bey'in de, Ahmet Bey'in de teklifine herkes katılıyor. Bunda bir sıkıntı yok. 4, 5, 8, 9'la ilgili bilgilendirme amaçlı bir şey var yani gündeme alma amaçlı değil, yanlış anlamıyorum. "13'ü gündeme alalım." diyorlar, 4, 5 8, 9'u da Genel Müdürümüz bize konuşması esnasında bilgi versin. Galiba doğru anlıyorum. Biz 13'ü oylayalım, gündeme alalım, Genel Müdürümüz 4, 5 8, 9'u da kendisi bilgi versin.

BAŞKAN – O zaman Aykut Bey, müsaadeniz olursa, 4, 5, 8, 9'la ilgili olarak nasılsa geneli üzerinde de aynı talepte bulunabilirsiniz. Onu o şekilde talepte bulunun. Biz usulü bozmayalım. Doğrudan doğruya 13'ün gündeme alınması hususunu oylayalım. Diğerlerini de geneli üzerinde görüşme sırasında soru biçiminde iletebilirsiniz. Tamam.

O zaman tekraren oylarınıza sunuyorum. 4 numaralı önerinin gündeme alınması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

5, 8, 9 numaralı önerinin gündeme alınması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

13 numaralı öneriyi okutuyorum:

13 numaralı öneri:

133330630 sabit no.lu firmaya kullandırılan kredilerin öneride belirtilen hususlar ve izleme sürecinde tespit edilecek hususlar çerçevesinde sürdürülmesi gerekmektedir.

BAŞKAN - 13 numaralı önerinin gündeme alınması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Süleyman Bey, buyurun, cevabınızı alalım.

HALK BANKASI GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ASLAN – Efendim, söz konusu firmaya kredi 22 Nisan 2008 tarihinde 375 milyon dolar olarak kullandırılmıştır. Nisan ve Ekim 2011 dönemi anapara tahsilatları sorunsuz olarak gerçekleştirilmiştir. Firmadan bugüne kadar 50 milyon 500 bin dolar anapara, 83,1 milyon dolar faiz olmak üzere ayrıyeten 7 milyon 500 bin dolar komisyon olmak üzere toplamda 141,1 milyon dolar tahsilat yapılmıştır. Kredi seyyaldir, hiçbir sıkıntımız söz konusu değildir.

BAŞKAN – Önergeyle ilgili söz talebi?

Aykut Bey, buyurun.

Özür dilerim, burada hatırlatayım, baştan hatırlatmadım.

Komisyon üyesi arkadaşlarımızın sorularını lütfen not alın, sırasıyla cevap vereceksiniz.

Bir de sorularda eğer teknik hazırlık gerektiren nitelik varsa Komisyon tutanaklarımızın tarafınıza iletilmesini müteakiben on beş gün içinde sorularımıza yazılı olarak da cevap verebilirsiniz.

Buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; söz konusu kredi Türkiye’de bir medya grubuna kullandırılmış ve kamuoyunu uzunca bir dönem meşgul etmiş bir kamu kredisiyle ilgilidir. Birinci şeyimi ben Bankalar Yeminli Murakıpları ve BDDK yetkililerine sormak istiyorum. Bu krediyle ilgili ve bu grubun kredileriyle ilgili Bankalar Kanunu’nda yer alan oran ve rasyolara uyulmaması konusunda bir tespit var mıdır? Özellikle öz kaynak, şirkete kredi kullandırılması hususunda BDDK’nın bankaya yönelik yazışmaları varsa bunlardan birer örnek görmek istiyorum.

Ayrıca, bu konudaki Bankalar Yeminli Murakıpları raporu varsa, onun da ekli bir raporunu Komisyon üyesi olarak görmek istiyorum.

Ayrıca, son beş yıl içerisinde Bankalar Yeminli Murakıpları, Hazine Kontrolörleri Kurulu veya Başbakanlık Teftiş Kurulu tarafından bu konuda yapılmış bir inceleme veya soruşturma varsa bu konuda düzenlenmiş raporun da ekli bir nüshasını Komisyon üyesi olarak görmek istiyorum.

Diğer bir husus: Bu gruba kullandırılan kredilerde herhangi bir taksidin ödenmesinde geri ödeme sorunu yaşanmış mıdır? Yani geri ödemede geç ödeme söz konusu mudur? Bu konuyla alakalı bilgi istiyorum.

Bu kredinin teminatı olarak gösterilen gayrimenkul miktarları, değerlemeleri hangi gayrimenkullerdir, ne kadara değerlenmiştir? Bunu görmek istiyorum.

Ayrıca, bu kredide ilginç olan başka bir şey var. Gelecekteki gelirler asıl kredinin teminatı olarak gösterilmiştir. Ancak Türkiye ekonomisi gibi son derece inişleri çıkışları yüksek bir ekonomide geleceğin gelirlerinin gösterilmesinin sebeplerini ve diğer firmalara da adaletli bir şekilde bunun uygulanıp uygulanmadığını da bilmek istiyorum.

Bir de yurt dışı şubelerinden bu gruba veya bu grubun iştiraklerine, ortaklarının ortak olduğu şirketlere toplam ne kadar kredi kullandırılmıştır banka tarafından? Ne kadar gayri nakdi kredi kullandırılmıştır? Bunu bilmek istiyorum.

Bir de bununla bağlantılı olarak bankanın 10 milyon TL'nin üzerinde kullandığı kredileri, vadesini, faiz oranını ve bu kredileri kullandırılan şirketlerin bir listesini rica ediyorum sizden.

Değerli arkadaşlar, ben bu bankanın Yüce Divana giden raporlarını yazmış bir denetçi olarak çok kısa bir geçmiş hakkında söz şey yapayım. Geçmişte de ne yazık ki kamunun iki bankasından birisi, bunu buradaki bankacılar itibarıyla söylemiyorum, sistematik anlamda söylüyorum. Kamunun daha riskli işleri bu banka üzerinden yürür. Daha iyi işleri genelde Ziraat Bankası üzerinden yürütülürdü. Bu genel olarak kamuda yerleşik kültür bu şekildeydi. Ne yazık ki daha önceki dönemler de dâhil olmak üzere bu banka esnafa çalışmadı. Kredilerine bakıyorsunuz, 3-5 tane siyasilere yakın şirketlere yoktan yere kredi vererek bu banka epey zarara sokuldu. Bu süreç ne yazık ki devam ediyor. Ne yazık ki devam ediyor ve yetim hakkı. Gerçekten kamunun parası söz konusu olan şeyler. Daha önce de bakıyorsunuz eski bir, çok büyük bir siyasimize yakın bir şirket aldı paraları götürdü, yeğeni aldı götürdü, yurt dışı garantilere götürüldü. Buna bir dur dememiz gerekiyor. Buna dur demenin yolu da adil ve bir gruba yığılmamış kredilerdir. Ne yazık ki bu kredi bunlardan biridir. Belki siyaseten sizi rahatsız edebilir ama bu kredi mevcut İktidar Partisinin iktidara gelirken eleştirdiği sistemin aynı kredisidir. Bayındır Holdinge kullandırılan kredi neyse bu kredi bunun aynısıdır ve eğer biz gerçekten siyasetten bağımsız, vicdanımızla hareket edeceksek bütün bunlara karşı çıkmamız gerekiyor.

Onun için, bu belgeleri -ayrıca bankacılara da söyleyeyim, ben eski bir hazineciyim, Bankalar Kanunu'nun arkasına sığınmayın çünkü ben biliyorum ki benim adıma denetim yapan neyi görüyorsa ben de onları görme hakkım var- vermekten de sakın imtina etmeyiniz.

Ayrıca, Sayıştay denetçilerinden rica ediyorum. Bu Komisyonda tutanaklara geçilecek şekilde istenen belgelerin eksiksiz olarak Komisyon üyelerine verilip verilmediğini lütfen denetim raporlarınıza bildirin.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Tufan Bey, buyurun.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Sayın Başkanım, ben de Sayın Genel Müdürden bir iki tane sorum olacak.

Şimdi Halk Bankasının kuruluş amacı esnaf ve sanatkârlar ile KOBİ'lerin fonlanması, kredilendirilmesi. Halk Bankasının ana statüsünde de her bir özel sektör ticari kredi müşterisine 100 milyon dolar, her bir özel sektör risk grubu firmalarının toplamına da 250 milyon dolar tahsilat yapılması gerekiyor. Bu açıdan kredi bu rakamların üzerinde tahakkuk etmiş. Tabii, bundan da önemlisi bu yasal engel nasıl aşıldı? Bir bunu merak ediyorum.

Bir de böylesine büyük bir kredi verildikten sonra kuruluş amacımıza uygun küçük esnaf ve KOBİ'lere verilecek kredilerde bankanın finansmanında bir sıkıntı oldu mu, fonlanmasında bir sıkıntı oldu mu, faiz oranlarında bir yükselme oldu mu ya da bu verilen kredi nasıl sağlandı, bankaya nereden geldi? Mevduattan mı, başka kredi kuruluşlarından mı kredi kullandırıldı? Bunu merak ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ahmet Bey, buyurun.

AHMET YENİ (Samsun) – Sayın Genel Müdür, bu 13'üncü öneriyle ilgili ve buna benzer aynı nitelikte kullandığınız başka kredi var mı? Teminat yapısı, faiz oranı, geri dönüşler, teamüllere uymayan bir husus var mı bu krediyi kullandırırken? Teftiş ve inceleme sonuçları –ki teftişe biz havale etmiştik- son durum nedir ve biraz evvel arkadaşlarımızın istediği bilgi ve belgeleri verebilecek misiniz -sorum Sayıştaya- verilebilir mi? BDDK'ya, Bankalar Yeminli Murakıplarına soruyorum, verilebilir mi? Hazine temsilcisi arkadaşlarımıza soruyorum, bu belge ve bilgiler firma isimleri belirtilerek verilebilir mi ve ayrıca siyasi ve ekonomik istikrarın sürdüğü bu dönemde bu firmayla ilgili ve benzeri firmalarla alakalı geri dönüşlerde bir problem yaşıyor musunuz? Bu konuda bilgi istiyorum.

BAŞKAN – Kamer Bey, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Teşekkür ederiz.

Sayın arkadaşlar, aslında tabii bu olay öteden beri bilinen bir olay. Başlangıçta bu Sabah ve ATV Grubu 1 milyar 100 milyon liraya satması kararlaştırılmıştı. O sıralarda bir Katar, bizim Hükûmet mensuplarından 11 tane bakan 28 defa Katar'a gitmiş gelmişti, her derecedeki bakanlar.

Biliyorsunuz 375 milyon dolar Vakıflar Bankasında, 375 milyon dolar da Halk Bankasında olmak üzere buraya bir kredi aktarıldı. Bir de baktık ki Katar'dan da 350 milyon dolar gelmiş. O nasıl geldi? Tabii onları araştırmak gerekir. Fakat burada öyle bir şey denmiş ki mesela, 102 milyon lira ekspertiz değeri olan gayrimenkuller üzerinde 975 milyon lira ipotek konulmuş. Şimdi, tabii Sayıştay, Başbakanlık Denetleme Kurulunda diyor ki: “Bundan şimdiye kadar 53,4 milyon dolar faiz ve 7,5 milyon dolar da komisyon olmak üzere 60,9 milyon tahsilat yapılmıştır. Fakat cevapta deniliyor

ki: “Firmadan bugüne kadar anapara 50 milyon 566 bin anapara, 83 milyon da faiz olmak üzere bir tahsilat yapmıştır.” Bu ne zaman yapılmış, bunu öğrenmek istiyorum.

Ayrıca da burada zaten bu firmanın, ATV ve Sabah gazetesine Halk Bankası tarafından ne kadar reklam ödenmiştir reklam olarak, reklam giderleriniz de var 3 milyonun üzerinde. Bunlara özel bir reklam verilmiş midir, onu öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Süleyman Bey, buyurun.

HALK BANKASI GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ASLAN – Sayın Başkan, değerli üyeler; Halk Bankasının kredilendirme süreçlerinde banka yönetiminin herhangi bir şahsi risk iştahı söz konusu değildir. Bankanın kurumsal risk iştahı 2003’ten itibaren yazılı bir şekilde belirlenmiştir. Hangi tarz krediyi, proje kredisi, yatırım kredisi, esnaf kredisi, bireysel kredi ne şekilde kullandıracağı, hangi teminatlarla kullandıracağı, hangi rating düzeyinde, hangi yükseklikte kredi vereceği yazılı olarak belirlenmiştir ve bu uluslararası bankacılık teamüllerine, yerel hususlara, yerel düzenlemelere, BDDK’nın düzenlemelerine, Bankacılık Kanunu’na tamamen uygun şekilde yapılmıştır.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bu da var mı orada? Bu ülkelere uyuyor mu?

HALK BANKASI GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ASLAN – Kullandırılan kredide teamüllere aykırı olan, Bankacılık Kanunu’na aykırı olan hiçbir husus yoktur. Kamu kurumlarının, denetçi kurumların bu konuda geçmiş dönemde yapmış oldukları denetleme raporları vardır. Şayet verilebiliyorsa üyelerimizle paylaşılır. Bunun detayları açıklanır hukuken bir mahzuru yoksa. Bu da tabii bizim ilave bir husus beyan etmemiz söz konusu olmaz. Biz bunu sadece Türkiye’deki yerel hukukun, uluslararası teamüllerin içerisinde gerçekleştirilmiş bir kredi olarak görüyoruz. Bu kapsamda bankamızın benzeri kredileri söz konusudur. Söz konusu grupla ilişkili olarak kullandırılan kredilerin hacmi sıralamaya tabi tuttuğumuzda tahsis edilen limitler bazında 13’üncü sıraya gelmektedir. En büyük kredi değildir. Bankamızda çok daha büyük kredi limiti olan, kullandırılmaları olan kurumlar mevcuttur.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Rakamları söyler misiniz 13’üncü sıradaysa?

HALK BANKASI GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ASLAN – En yükseğini ifade edeyim: Grup limiti 2,7 milyar lira olan Türkiye’de yerleşik firma söz konusudur. 1,8, 1,7 şeklinde limitler devam ediyor.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bunların da isimlerini söyleyin, bilelim. 2,5 milyar dolar kredi veriyorsunuz, bilelim biz de.

HALK BANKASI GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ASLAN – Evet, söz konusu kredinin geri ödemelerinde hiçbir gecikme olmamıştır. Vadesinde anapara artı faizleri ödenmiştir. Bugüne kadar en ufak bir gecikme olmamıştır. Hatta vadesinden daha önce ödenmiştir. Bunu da beyan edeyim.

BAŞKAN – Kamer Bey’in belirttiği bir husus vardı. Yani Sayıştay Temsilcisi arkadaşlarımız da “Sizin rakamlarınız arasında bir farklılık var.” diyor. Onu siz mi arz edeceksiniz?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Evet.

HALK BANKASI GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ASLAN – Evet. Teminat durumuna ilişkin olarak benzeri proje kredilerinde yapılmakta olan uygulamaların aynısı uygulanmıştır. Benzeri proje kredileri vardır bankamızda. Buradaki teminatlar neyse söz konusu kredi için de aynı teminatlar alınmıştır. Bankamızda geçmişten kaynaklanan geçmişte uygulamakta olduğumuz kredi limitleri söz konusuydu ama çok öncelerde bahsettiğiniz, Tufan bey’in, Sayın Vekilimizin bahsettiği limitler kaldırılmıştır. Şu an itibarıyla bizleri kredi limiti hususunda bağlayan husus öz kaynaklarımızın yüzde 20’sidir. Bu Bankalar Kanunu’nun amir hükmüdür, buna uymak zorundayız. Bu kapsamda da kullanılmış olan kredide bir limit aşımı söz konusu olmamıştır.

Faiz oranına ilişkin olarak bir eleştiri veya bilgi talebi var idi. Bu konuda ayrıntılı bilgiyi bilahare verebiliriz. Diğer 10 milyon lirayı aşan kredilere ilişkin faiz oranı, tutar vesaire bilgisi talep edilmişti. Bu konuda ilave yazılı bilgi verilebilir. Söz konusu kredide uygulanan faiz zaten tahsil ettiğimiz faiz oranları benim verdiğim rakamlardan da anlaşılacağı üzere gayet olumludur banka açısından, gayet verimli bir kredidir ve bugüne kadar da herhangi bir sıkıntısı olmadığından hakikaten banka bu işleminden kazançlı çıkmıştır.

Bankamızın sorunlu kredi/ toplam kredi rasyosu yüzde 2,9 mertebesinde bugün itibarıyla. Bu sektör ortalaması yüzde 2,7’ dir fakat sektör sürekli takipteki kredilerini ya bilançosundan silmekte ya da yüzde 10 gibi çok cüzi değerlere takip tahsilatı yapan şirketlere, varlık yönetimi şirketlere satmaktadır. Şayet benzeri bir uygulama bizde olsaydı çok çok daha düşük seviyelerde olurduk, sektörün gerisinde olurduk. Bankamızın 2001’den devam eden yaklaşık 500 milyon liralık takipteki kredisi vardır. Bu krediler âdeta bize miras kalmıştır. Bunları ayrı tuttuğumuzda takip rasyomuz yüzde 2’ye gerilemektedir. Sektörün oldukça altında bir seviyede kalmaktayız hiç satış olmamasına rağmen. Bu açıdan da bankamız uluslararası ölçekte takip rasyolarına baktığımız zaman son derece başarılı bir noktadır. Kredisini doğru teminatlandırarak, doğru bir şekilde kullandığından, geri dönüşleri de daha seyyal olmaktadır. Bu bunun tevsikidir diye düşünüyoruz.

BAŞKAN – Evet.

Binali Bey, buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, önce Sayın Vekilim Kamer Bey’in işaret ettiği farklılığı arz edeyim. Yani mevcut raporumuzla güncel olan, komisyona inen rapor arasında ilgili gruptan yapılan tahsilat rakamındaki farkın izahını yapayım.

Bu 22/4/2011’de yapılan 24 milyon 956 bin dolarlık anapara taksit tahsilatı ve yine 2011 yılı içerisinde yapılan faiz ve komisyon tahsilatlarından kaynaklanmaktadır. Tam rakamlarını vermek

gerekirse 106.738.517 dolar yani 106 milyon dolar anapara, 9.485 artı 24.956 olmak üzere toplam 141 milyon 185 bin 905 liralık tahsilat yapılmış. Bunun 24.956 anapara, kalan kısmı faiz, komisyon.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Vakıflar Bankasıyla ilgisi var ama.

BAŞKAN – Bir saniye Kamer Bey. Şunları konuşalım, dağıtmayalım konuyu.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Tahsilatla ilgili hususlar bunlardır. Bunun dışında krediyle ilgili bugün Sayıştay, bugün Yüksek Denetleme Kurulu itibarıyla işaret edilen iki husus vardır. Raporumuzun, 2009 raporunun 135'inci sayfasındadır bunlar. Birinci husus, temennide, firmanın dâhil olduğu grubun hâkim ortağının müşterek, borçlu ve müteselsil kefil olarak imzası vardır bu kredide. Dolayısıyla diyoruz ki, müşterek borçlu ve müteselsil sıfatıyla imzasının alınmasından dolayı bu şirketin de dâhil olduğu bu grubun ana faaliyetlerinin izlenmesi, raporlanması ve yakinen takibi. Bu işlem başlatılmıştır. Son alınan raporlarımız da dâhil grup değerlendirme raporları tarafımızdan sürekli izlenmektedir. Birinci husus bu. Temenninin bu ayağı yerine getirilmiştir.

Diğer tiremiz ise, firmanın durumunun yakından izlenmesi, ki, bunu tüm krediler için, bu kredinin büyüklüğü de dikkate alındığında vurguladığımız bir husustur ve gerektiğinde maddi teminatların güçlendirilmesi noktasındadır. İçinde bulunduğumuz aşama itibarıyla anapara ve faizlerin taksitlendirilmesi açısından, tahsil edilmesi açısından bir sorun bulunmamaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Ahmet Bey'in sorusu vardı herhâlde size karşı.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Efendim, belgelerle ilgili bizim herhangi bir takdir veya temin yetkimiz esasen bulunmamaktadır. Bunu BDDK merkezi cevaplandıracaktır. Biz zaten bankacılık sırlarının da muhafaza ederek firmaların isimlerini deşifre etmeden bankayla ilgili olarak incelemelerde kendi kod numaralarımızı veya bankanın verdiği sabit numaraları kullanıyoruz. Böyle de olması gerekmektedir. Aksi takdirde diğer büyük bankalarımızla, kamu bankaları arasında bir haksız rekabet de söz konusu olmuş olur.

BAŞKAN – BDDK buyurun.

BDDK TEMSİLCİSİ – Bankacılık Kanunu 73'üncü madde kapsamında müşteri sırlarının saklanması başlığı. Orada geçiyor. Ceza soruşturması ve kovuşturması kapsamında mahkemelere verilir diye. Dolayısıyla bizim yazdığımız mütalaaların, ki, biz altı ayda bir bunları izliyoruz, mütalaalarımızı yazıp kuruma gönderiyoruz. Verilmesi mümkün görünmüyor.

BAŞKAN – Hüseyin Bey, buyurun.

ZİRAAT BANKASI GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Halk Bankası eski genel müdürüyüm.

BAŞKAN – Şimdiki Ziraat Bankası Genel Müdürü.

ZİRAAT BANKASI GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Bu kredinin kullandırılması aşamasının genel müdürüyüm.

Geçen sene Sayın Kamer Genç Beyefendi bu konuda bize sorular sormuştu Sayın Vekilimiz haklı olarak. Biz onu cevaplarırken bir şekilde sürçülisan edip bir firmanın ismini ağzımızdan burada kaçırdık. BDDK yemedi içmedi ertesi gün hakkımızda soruşturma yaptı. Ben ciddi bir soruşturma geçirdim. Bu sır tartışılırken bunu ekleyeyim dedim.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Bu uyarı herhâlde o tarafta oturan bürokrat arkadaşlara.

Değerli arkadaşlar, kurumu denetlediğimiz için burada yasalardan kaynaklanan birtakım mecburiyetler altında kanun yapıcı olarak aynı zamanda bizim kendi aramızda tartışmamız gereken konular. Dolayısıyla burada bizim kendi aramızda tartışmamız gereken, çözmemiz gereken konuları da bürokrat arkadaşlarımızdan beklemek şahsi kanaatimce haksızlık olabilir.

Hazine Temsilcisi arkadaşımızın bu hususta eklemek istediği bir husus var mı?

HAZİNE TEMSİLCİSİ – Yok.

BAŞKAN – Aynı şeyi söylüyorsunuz.

Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Manifesto eksiği var.

Değerli arkadaşlar, sanıyorum ki Türkiye Komünist Partisi bu ülkede iktidara gelse sermaye ona diz çöktürecek. Şöyle ben bir bakıyorum manzarayı umumiyye. Kimin vergisi bu bankada kullandığınız? İşçinin, emekçinin vergisi değil mi? Ben kimin vekiliyim? Bu halkın vekiliyim. Ben bu sermayenin kullandığı parayı yıllardır göremiyorum. Altmış yıldır, yetmiş yıldır göremiyorum ve inim inim inletiyor. Madem ticari sırrı var, girmeyecek bu bankaya. Gidecek özel bankadan alacak çünkü bu benim vergim; bir. Yurttaş olarak söylüyorum, komisyon üyesi olarak henüz konuşmaya başlamadım.

Madem benim halkımın vergisini o bankanın içindedir, ben bu halkın vekili olarak her şeyi görürüm. Aksi teknobürokrat faşizmi olur. Yıllardır devam eden düzen olur. Bu yüzden kalkınmıyoruz. İşte bu yüzden bu ülkenin başkentine baktığınızda kendi coğrafyasının en geri yeri. Onun için öyle yeni öğrenilmiş kelimelerle, bankacılık jargonuyla o işte Garanti Bankası havasıyla, yok arkadaşlar böyle bir şey. Madem bunun bilinmesini istemiyor bu ticaret sırrının, gelip bu bankaya hiç kimse girmeyecek. Ne Bayındır Holding girecek ne Çalık girecek; birinci husus bu.

İkinci hususa geliyorum. Risk iştahı meselesi. Orijinali risk appetite dediğimiz husus. Risk iştihanız elbette ki yüksek olmayacak ama bu risk iştihanız kime karşı ne kadar yüksek, kime karşı ne kadar alçak, bunu da biz piyasadan faaliyetlerimizden, görevimizden biliyoruz arkadaşlar. Üç sene önce bir okul battı. 2.500 tane öğrencisi var. Halk Bankası Genel Müdürüne o zaman bir bürokrat

olarak rica ettim, “2.500 çocuk var burada.” dedim. 4 kat teminat gösteriyorlar, kredi alamadı. Gitti İş Bankasından aldı. Şimdi, onun için, hani bizim bütün yönetmeliklerimiz açıktır, şudur budur. Sizden daha önce bir bankacı olarak söylüyorum ben bunu. Öyle değil bu süre işte.

Diğer bir mesele, şimdi, ben bu kurumu denetliyorsam, buradaki bütün arkadaşlar denetliyorsa, ki, benim siyasete belirli bir mesafem vardır, bazı konularda hiç öyle partizan tavrım yoktur. Benim adıma denetim yapan Sayıştay denetçisi bunu görüyorken... Bankalar Kanunu’nun 73’üncü maddesindeki “ticari sır”, ticari sırrın kötüye kullanılmasıyla ilgilidir. Bizim denetim yetkimiz elimizden alınmış demektir. Ben bunu bürokratlar için söylemiyorum. Bürokratlar klasik repertuarlarını okurlar. Biz de bürokratken biz de aynı şeyleri söylemek durumundaydık ama eğer biz böyle gidersek, işte Bilgi Edinme Kanunu’ndaki en önemli engellerden biri de ticari sırdır arkadaşlar. Bir yerde kötü yönetim varsa, yolsuzluk varsa orada gizlilik vardır çünkü gizli tutacaksınız ki kimse bilmesin, halk bilmesin, hesabı verilmesin. Bunu sizin için söylemiyorum. Bunu bir genel konsept olarak, kavram olarak söylüyorum. Bu gizlilik kapılarını yıkmak zorundayız. Bu ülke için yıkmak zorundayız. Bu şeffaflaşma olduğunda önce bürokraside kalite artar, sonra siyasette kalite artar. Ben bu komisyonda sürekli bu konuları konuşmam. Bu sefer risk hesabıyla ilgili teknik detaylara gireriz. Onun modeli nasıl kurulur, bilgisayar tabanlı risk modellemesindeki katsayıları konuşabilirim ben sizinle. Ama bunu konuşamıyoruz çünkü geri bir ülkede yaşıyoruz. Geride bir ülkede bu sebepten yaşamak zorunda bırakılıyor.

Ben hep söylüyorum. Seçim bölgemdeki Boğaz’dakiyalılara baktığımda hep bu kamu bankalarından, kamu kaynaklarından zengin olmuş insanları görüyorum. Arkada Sultangazi’ye gittiğimde ezilen insanları da işte bu kamu bankalarının kamu kaynaklarını yüz yıldır, iki yüz yıldır süründürdüğünü görüyorum. Onun için bu bilgiler bana gelecek. Gelmezse halkıma gideceğim, ”Ey halkım, beni seçtin gönderdin. Oradaki bürokratlar buradaki paraların bana hesabını vermiyor.” diyeceğim. Bunun da siyasi sorumlusu olarak iktidarı göstereceğim. Ne yazık ki hepsi de arkadaşım ama iktidarı göstereceğim.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet.

Şimdi, bu konuda Ahmet Bey’in bir tecrübesi varmış. Kamer Bey, izniniz olursa, önce ona söz vereyim.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Sırayla verin Başkanım.

BAŞKAN – Hayır, bu konuyla ilgili özellikle ısrar etti çünkü.

AHMET YENİ (Samsun) – Şöyle alayım: Necati Bey, müsaade eder misiniz bir söz söylememe?

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Estağfurullah.

AHMET YENİ (Samsun) – Değerli arkadaşlar, geçmiş yıllarda Türkiye Büyük Millet Meclisi ve komisyonlar, milletvekilleri, çalıştığım bir bankadan bilgi istediler. Ben vermedim ve alamadılar. Şimdi, döndüm. Yıllar sonra şu kürsüde oturan ve Ziraat Bankasını denetlerken, Ziraat Bankası Yönetim Kurulu Başkanından biz bu bilgileri hem de birkaç bankacı, meslektaş eskiden, istedik, daha ileri gittik, o gün toplantıyı iptal ettik. Mecliste yazıştılar ettiler ve alamadık.

Şimdi, şöyle tabii: Biz bürokrat arkadaşlar yanında konuşuyoruz bunları da. Esas itibarıyla kendi aramızda, Mecliste bu işi çözmedikçe gizlilik, kapalılık her şeyi konuşabiliriz. Burada esas itibarıyla söylenmeyen ve herkesin bildiği firmalar. Mesela Şişli tarafından bahsettiğiniz bir firmadan, ben hepsini tanıyorum veya Adana'ya gidin, Kayseri'ye gidin. Yani bu sektörde çalışan arkadaşlarımız hepsi birbirini bilir. Ama Aykut Bey, maalesef, siz o bilgileri alamayacaksınız.

Mecliste değişiklik yapalım. Beraberce rahat edelim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Komisyon Başkanı sıfatıyla şunu söyleyeyim: Elbette bazı şeyleri biz de değiştirmek istiyoruz ama o zaman toplantının, usulünü, biçimini değiştirmemiz gerekiyor. Şimdi biz burada bankanın faaliyetlerini değerlendiriyoruz. Ancak bankanın faaliyetlerini değerlendirirken aynı zamanda bankanın birinci derece muhatapları olan firmaları da değerlendiriyoruz yeri geldiği zaman. Hemen arkamızda basın mensubu arkadaşlar oturuyorlar ve anında da burada online bir şeyleri yazıyorlar. Şimdi biz burada bir firmayla ilgili ismen konuşalım ve bu firmanın da birtakım banka açısından riskleri olduğu burada tartışılın, hâlbuki biz bankayı burada, yönetimini belki eleştireceğiz ama buradan haber geçtiği an ben biliyorum ki piyasada iş yapan firmanın bütün müşterileri ertesi gün, hatta anında firmanın kapısına dayanırlar. Dolayısıyla burada bir denge kurmak zorundayız. Haklı olduğumuz yönler var, yok değil. Geçen dönemden biz bunları çok konuştuk ama açıkçası onu şu anda çözebilir miyiz? Şahsi kanaatim, çözemeyiz.

Kamer Bey, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim, benim sorduğum sorular içinde bu bankaya, ATV ve Sabah Grubuna, bu yıl da 3 milyon 053 bin lira televizyonlara ve 1 milyon 800 bin lira da muhtelif gazetelere reklam verilmiş. Bunların kaçısı Sabah ve ATV'ye verilmiş? Bir.

İkincisi, Genel Müdür Arkadaşımız açıklama yaptığı zaman “Buna verilen kredide bu 13'üncü sırada.” dedi. Ben o 13'üncü sıraya kadar olan listeyi istiyorum. İsim bildirmesinler de, onlar belli zaten numaraya göre. Birisine mesela 2,7 milyar dolar vermişler. Biz bunları bilelim de. Sayıştay peki bunlardan niye bahsetmiyor? Şu şu firmalar şu kadar kredi verilmiş. Biz de onları takip edelim. İsim bildirmesinler de. Onlar da bizim için önemli.

Bir de, raporda açık, belirtilmiş. 135'inci sayfada deniliyor ki: "Yeni kurulan 13 şirketin hisselerinin de rehin sağlandığı, devralınan iktisadi bütünlüğe dâhil 102 milyon TL ekspertiz değerli gayrimenkuller üzerinde 975 milyon liralık ipotek tesis edilmiş." Çok açık bir nispetsizlik olduğu belli. 102 milyon değerli bir teminat üzerinde 975 milyon zaten ipotek tesis etmişsiniz. Buradaki nispetsizlik ortada. Korunduğu ortada. Bunları hiç olmazsa biz koruduk deyin de, biz de diyelim ki ya tamam, korunmuşlar, bir tane korunmuş bir firma varsa biz ne olacak, buna ne diyelim.

Bir hikâye anlatayım size. Vatandaşın birisi yirmi beş saat mesai yapıyormuş. Yevmiye alırken gündem yirmi beş saat mesai alıyormuş. Müdürü sormuş, demiş ki: "Ya kardeşim, gün yirmi dört saat, sen yirmi beş saat üzerinden harcırah alıyorsun." "Ya müdürüm, bir saatlik değerim yok mu senin yanında?" demiş. Bir taneye iltimas geçmişseniz, bizim yanımızda da bir değeriniz olsun canım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şimdi, tabii, Kamer Bey, sizin değeriniz tartışılmaz. Onda şüpheniz olmasın.

Yalnız ben arkadaşlara şunu da hatırlatayım: Kamer Bey geçen dönemde aynı şekilde KİT Komisyonundaydı, Necati Bey de vardı. Biz bu konuları, tutanakları alın bakın, tekrar tekrar konuşuyoruz. Konuşmaktan da bıkmayacağız. Sonuçta elbette konuşacağız ama bizim de yasal olarak birtakım sınırlamaları aşmamız mümkün değil. Dolayısıyla burada konuşurken zaten raporlarımızda olayın mahiyeti anlatılıyor ve oradaki öznesi olan kuruluşlar, şirketler, firmalar numara olarak veriliyor. Dolayısıyla komisyon olarak bizim açımızdan önemli olan da olayın mahiyetidir. Firmanın kim olduğu değil, olayın ne olduğudur. Buna da hassasiyet gösterirsek daha doğru olur diyorum.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bu belli zaten.

BAŞKAN – Malumu ilana gerek yok.

O zaman şöyle bir şey yapmamız lazım: Raporda yer alan diğer firmalar da var. Onları da o zaman söylememiz lazım.

Buyurun Necati Bey.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, dediğiniz gibi bazı şeyler çözüme kavuşmadıkça tabii tekrar tekrar konuşulacaktır.

BDDK yetkilisi hanımefendi dedi ki: "Sadece mahkemeler verilir kanunda." Öyle yazıyor değil mi? Peki, daha önce ismi YDK olan Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurumu mahkeme mi? O zaman YDK'ya da bu bilgileri vermekle banka yetkileri suç işliyor demektir. YDK bu bilgileri bizzat görerek yapmıyor mu bu çalışmaları? Kaldı ki, YDK bizim adımıza denetleme yapıyor. Yani bu raporları Meclis KİT Komisyonuna getirmek üzere. Bu raporlara da açık açık yazılsın falan denmiyor. Bize de gizlilik rumuzla gelen bilgiler, belgeler var veya gerekiyorsa bu toplantıları gizli toplantılar şeklinde yapalım. Nasıl Genel Kurul zaman zaman gizli gündemle toplanıyorsa, bu tür toplantıları da

gizli gündemle toplarız. Biz alelade bir şekilde, Bilgi Edinme Kanunu'na göre soruları sormuyoruz burada. Biz KİT Komisyonunda milletin bize verdiği denetim yetkisini kullanmak adına burada konuşuyoruz veya soru soruyoruz. Bu anlamda bu kanunda gizlilik şeyi var. Tamam. O zaman YDK veya şimdiki Sayıştay da bu bilgileri almadan, rumuzlarla bu denetimleri yapsın madem öyle veya bugüne kadar bunlar verildiyse dolayısıyla bu kanuna göre suç işlenmiştir demek ki. Bununla ilgili de soruşturma geçirmeli. Neyse.

Şimdi, eğer bu kanun bu şekilde müsaade etmiyorsa, mahkemelerin yanına da denetim komisyonlarına yani Meclisteki denetim komisyonlarına da bu bilgilerin verilmesi zorunludur şeklinde bir ibareyle, bir sürü geçen dönem torba yasalar, temel yasalar, çorba yasalar yaptık, içerisine bir tane madde ekleyebiliriz. Bu sıkıntı devam ettiği sürece belki de bu banka veya TPAO veya diğer kurumlarla alakalı hep bu konular önümüze gelecek. Şimdi, bu konuyu bir an önce çözelim. Benim talebim bu.

Bir de, bu 13'üncü öneriyle ilgili, bakın, burada bazı sorular soruluyor. Sorular da tam anlaşılmıyor, cevapları da yeterli verilmiyor diye düşünüyorum. Şimdi, bakın, bu kuruma, bu kuruluşa verilen kredinin sıkıntısı şurada: Gerekli teminatlar alınmadığı yani sadece gelirlere binaen, gelirleri teminat kabul ederek bu kuruma, bu kuruluşa bu kredi verildi.

Şimdi 2,7 değil, 27,7 milyar da kredi verebilirsiniz. Gerekli teminatları alırsanız kimsenin sesi çıkmaz ama bu kuruma, öneriye verdiğiniz cevapta da açık bir şekilde de belirtiyorsunuz, nakit akışını kontrol ediyorsunuz ama Sayıştay üyeleri de diyor ki, şahsi kefaleti var, şahsi kefaletinden dolayı şahsi mal varlıklarının da şeyini denetleyin. Yani alıyor mu, satıyor mu?

Şimdi, bu şahsi kefalet dediğiniz nedir ki? Benim üzerimdeki mal varlığını, onlara ipotek koydunuz mu? Hayır. Sadece bir imza var. Yarın öbür gün alırım satarım bütün üzerimdeki şeyleri, istediği kadar kefalet olsun. Şahsi kefaletin değeri bu kadar.

Şimdi, dolayısıyla, siz bu 13'üncü sıraya kadar kaç tane bu şekilde, aynı şartlarda kredi verdiğiniz kuruluş var? Onu söyleyin bize. Yani, biz, yüksek kredi kullandırdığınız... Benim şahsi olarak tabii eleştirilerim var. Bu kadar yüksek kredilerin Halk Bankası tarafından kullandırılmasını doğru bulmuyorum. O ayrı bir şey. Ama yine de her şeye rağmen 13'üncü sıradaysa. 13'üncü sıraya gelene kadar yani üsteki verdiğiniz kredi limitleri de dâhil olmak üzere kaç tanesini bu şartlarda, aynı kredi verme şeklinde yani gelirlerine ipotek koyarak verdiğiniz kuruluşlar var? Bunu söyleyin. Buradaki sıkıntı bu. Bunun bugün 50 milyonluk kısmı tahsil edilmiş olabilir ama Aykut Bey de ifade etti. Şimdi yarın öbür gün gelirleri... Bakın, burada, 2009'da 974 milyon, 2010'da 763'e düşmüş. Bu 163'e düşse ne yapacaksınız? Nasıl tahsil edeceksiniz? Tamam, sizin denetiminizden geçiyor, sizin rehininizden geçiyor filan ama diyelim ki gelirleri kapandı, firma kapandı, çalışmıyor, gazetesi,

televizyonu bilmem nesi falan bir şey oldu, çalışmıyor. Nasıl olacak? Yani bu anlamda bir sıkıntı var. Bu anlamda vicdani bir sıkıntı var. Bunlara cevap verin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Tufan Bey, buyurun.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Sayın Başkanım, herhâlde siz söylediniz az evvel burada olay önemli, kredi kullandırılan kuruluşun ismi önemli değil diye. Zannederseniz öyle bir şey söylediniz.

BAŞKAN – Bizim komisyonumuz açısından öyledir.

TUFAN KÖSE (Devamla) – Şimdi, tabii krediyi kullanan firmanın ismi çok önemli. Ortaklık yapısı da çok önemli. İşin doğrusu hiçbir Meclis de, bugünkü Meclisin yapısıyla da ne Bankacılık Kanunu'nun 73'üncü maddesinde ne de görmesine izin verilen kurumları düzenleyen maddelerinde böyle bir şey Meclisten geçmez. Hiç boşuna kendimizi yormayalım çünkü burada maksat acaba kredi kullandırılmasında bankacılık usul ve esasları mı ilke edinilmiş, yoksa siyasi baskı, tavsiye veya telkinler mi var? Bu kredi de zaten buna benzer bir şey. Kimse heveslenmesin. Bankacılık mevzuatındaki o hükümler değişmez. Siz de talep edemezsiniz. Onu da söyleyeyim. İsterseniz bir talep edin. Biz talep ederiz de yani sizin için zor.

BAŞKAN – Hayır, şimdi, niye biz talep edemeyiz, neyi talep edemeyiz?

TUFAN KÖSE (Çorum) – Asıl cevabın sizedir, bu cevabım. Siz beraber şey yapabiliyorsanız ya...

BAŞKAN – Bakın Tufan Bey, tartışmayı uzatmanın gereği yok ama.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Yok, yok Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonundaki iktidar partisinin grubu bunu...

BAŞKAN – İktidar partisi grubuyla alakası yok bunun.

Bakın, biz bunu geçen dönemde konuştuk.

AHMET YENİ (Samsun) – Yüz senedir...

TUFAN KÖSE (Çorum) – Yüz senedir yoksa, yüz senedir de yapmamışlar demek ki yani.

BAŞKAN – Ahmet Bey, bir saniye.

Bizim birlikte değerlendirmemiz lazım. Demin Necati Bey'in güzel bir önerisi vardı. Eğer bu konu konuşulacak, tartışılacaksa ve buraya birtakım bilgi ve belgeler alenen istenecekse o zaman toplantımızın mahiyetini de değiştirmemiz gerekiyor. O zaman diyeceğiz ki, biz burada millet adına denetim yapıyoruz, birtakım bilgilerin milletvekillerinde kalması gerekiyor, birtakım sırların da milletvekillerinde kalması gerekiyor mantığı çerçevesinde o zaman basın mensubu arkadaşlara diyeceğiz ki, buyurun dışarıya. Ama bizim şu andaki çalışma tarzımızda...

TUFAN KÖSE (Çorum) – Sayın Başkanım, o mevzuatta ismi açıkça zikredilen kurum ve kuruluşların dışında kimseye verilemez diyor. Yani KİT Komisyonu diye bir isim orada zikredilmiyor. Zaten zikredilse buraya gelir, siz de gizli toplantınızı düzenlersiniz.

BAŞKAN – Neticesinde bankacılık faaliyeti bir ticari faaliyettir ve ticari faaliyette belki biz burada işin siyasi boyutunu, idari boyutunu, mali boyutunu kendi bakış açımıza göre değerlendiririz ama banka ve bankanın muhatapları doğrudan doğruya olaya kâr-zarar çerçevesinde bakacaktır ve bizim buradaki tutum ve davranışlarımızın oradaki firmalara verebileceği zararı bizim şimdiden düşünerek davranmamız gerekiyor. Bu çok böyle basit bir şey değil. Biraz girift, farklı boyutları da var.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Çok farklı boyutları var. İşin esasında aynı şeyi söylüyoruz. Ben biraz tabii farklı boyutuyla anlattım. Biraz espri de kattım. Karşı da zannederim Harun Bey’in bir şeyi oldu. Beraberce, ortaklaşa verelim böyle bir teklif diye bir şeyi oldu. Siz onu duymadınız zannedersem. Öyle bir imkân yok dedim.

HARUN KARACA (İstanbul) – “Grup başkanları toplantısında.” dedim.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Yani, öyle dediniz. “Grup başkanları toplantısında yapılsın.” dediniz. Ben o anlamda, ona esprili bir mahiyette bir cevap verdim aslında Harun Bey’e. Tam size değil yani. Uzatmak adına değil. Aynı şeyleri söylüyoruz.

BAŞKAN – Tamam. Farklı şeyleri aslında ifade etmiyoruz. Doğru söylüyorsunuz.

Evet, Haydar Bey...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, 100 liraya karşılık bin lira yani 10 katı bir kredi sağlanmış ve 100 liralık teminata karşı, yanlış değerlendiriyorsam lütfen düzeltin ben böyle anlıyorum, bin liralık. Bu bin liranın karşılığı da alınacak şirketler üzerinden bir işlem yapılmış. Şimdi, ben çok merak ediyorum, Sayın Genel Müdüre sormak istiyorum. Bana böyle bir kredi verirler mi?

İkinci sorum, yine bu konuyla ilgili. Özel sektörde faaliyet gösteren bir bankanın böyle bir kredi uygulaması var mıdır, örnek verilecek bir uygulaması var mıdır? Ben olduğunu düşünmüyorum. Bu cevabı siz vereceksiniz, var mıdır?

Üç, Sayıştay görebiliyorsa ve biz de Sayıştay raporlarını burada denetliyorsak ve KİT’leri denetliyorsak, bu bilgileri görmeliyiz diye düşünüyorum Sayıştay görebiliyorsa ve Sayıştay raporlarından yola çıkarak biz de bu KİT’leri denetliyorsak bunları görebilmeliyiz diye diyorum. Aslında bu biraz da kamu bankalarının siyasallaşmasını uzaklaştırır. Niye uzaklaştırır? Ticari faaliyetleri...

AHMET YENİ (Samsun) – Arkadaşlar, kamu değil. Özel bankalardan da alamazsınız.

HAYDAR AKAR (Devamlı) – Bakın, özel bankaları biz denetlemiyoruz Ahmet Bey.

Bizim görevimiz ne? Kamu iktisadi teşebbüsleri denetlemek burada Sayıştay raporlarına göre. Tamam, okey, bunları yapıyoruz burada. Denetliyoruz. Şimdi, bizim özel bankaları denetlemek gibi bir görevimiz yok. Eğer özel sektör ticari risklerinden sıkıntı duyuyorsa kredi aldığı bankalar da gider özel sektörden alır bu kredileri. Eğer biz bunları bilir isek burada, bu bir caydırıcılık olur. Yani bankaların, kamu bankalarının siyasallaşmasına engel olur. Bilir ki buradan kredi almaya çalışan özel müteşebbis, kim olursa olsun, bu denetlenecektir, denetlemede benim ismim geçecektir, ticari faaliyetlerim ortaya çıkacaktır, bu benim için bir risk oluşturur, onun için ben bu kamu bankasını kullanmamalıyım der. İşte bunu yapabilmek için de bunu açmamız lazım. Buraya getirmemiz lazım. Kimler bu krediyi kullanıyor, getirmemiz lazım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Mehmet Bey, buyurun.

MEHMET GELDİ (Giresun) – Başkanım, biraz önce Necati Bey’in söylediklerine katılıyorum ancak herhâlde bir dil sürçmesi oldu. Bir ihtiyacı ortaya getirirken gerçekten mademki mahkemelere belli zamanda da verilebilir konusu, denetim komisyonunda da bu özel oturum olsun, görüşülsün ama biz bunları izleyebilelim, görebilelim önerisine katılıyorum ama Anayasa’nın verdiği, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından verilen kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisini “torba yasa” akabinde de “çorba yasa” şeklinde olması herhâlde sehven oldu. Düzeltmesinde fayda görüyorum.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Bir saniye. Şimdi, siz, tabii, yeni milletvekili olduğunuz için kanun hükmünde kararnameyle, torba yasanın ne olduğunu... Ben düzeltiyim isterseniz.

BAŞKAN – Peki, buyurun düzeltin.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Şimdi, tabii, yeni milletvekili olduğunuz için. Geçen dönem benim o “torba yasa, çorba yasa” dediğimi arkadaşlarım çok iyi anladılar. Torba yasada hiç alakasız, ilgisiz konuların art arda geldiği yasalar çıkardık biz. Yani on beş tane maddesi varsa her biri başka bakanlıkla alakalı veya başka konuyla alakalı. Şimdi, kanun hükmünde kararnameyle torba yasanın hiç alakası yok zaten. Torba yasa, çorba yasa dediğim yani bizim aramızda da konuştuğumuz torba yasa çorbaya döndü anlamında söyledik. Bunda da hiçbir düzeltecek bir şey yok. Beis de yok yani.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Harun Bey, buyurun.

HARUN KARACA (İstanbul) – Şimdi, tabii, burada arkadaşlarımızın birçok sözlerine katılıyoruz özellikle şeffaflıkla ilgili. Yalnız bu banka 1933’te kurulmuş, 1938’de faaliyete geçmiş. Son on yılını bizde sayarsanız, tabii, aşağı yukarı geriye dönüp baktığınız zaman, 40 olarak alırsanız, bir

altmış senesi var. Bütün sorumluluğu lütfen yükleyip de şey yapmayalım. Ben sesli olarak da buradan ifade ettim. İşte grup başkanları veya genel başkanların toplanıp karar vereceği bir şey. Burada biz teklif bile versek bir şey ifade etmez. Ayrıca ilk defa Kamer Bey ve Aykut Bey'den Sayıştayla ilgili raporla ilgili herhangi bir şey duymadım. Ondan dolayı da memnuniyet duyuyorum. Herhâlde bu Sayıştay raporlarıyla ilgili.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sabırlı olun.

HARUN KARACA (Devamla) – Yok sabırlıyım tabii ki.

BAŞKAN – Daha toplantımız devam ediyor Harun Bey.

HARUN KARACA (Devamla) – Onun için bir ilerleme var diye düşünüyorum. Gizli toplantıyla ilgili de -sanıyorum BOTAŞ ve TPAO'yla ilgiliydi, değil mi- burada bir karar alınırken basın girmesin diye gene aynı tartışma çıkmıştı.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Basın girmiyor zaten.

HARUN KARACA (Devamla) – Yok, oraya girmiyor da ilk burada karar alınırken...

BAŞKAN – O Petrol Kanunu'ndan kaynaklanan.

HARUN KARACA (Devamla) – Petrol Kanunu'ndan ve enerjiden kaynaklanan. Aykut Bey'in orada da bir itirazı olmuştu, hatırlarsanız. Tabii bunların hepsi bir tarafa, bir de yaptığımız iş itibarıyla şimdi burada firmaların ismi gerçekten geçse, olumsuzluklar olsa, biraz önce Başkanımın da ifade ettiği gibi, borsa denen bir şey var, borsada bugün altını üstüne getiririz yani. Onun için burada da biraz hassas konulara da dikkat etmek gerekiyor diye düşünüyorum. Ayrıca...

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Borsanın altını üstüne getirenler hepsini biliyor zaten daha önceden.

HARUN KARACA (Devamla) – Yok.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bizim bilmediklerimizi de biliyorlar.

HARUN KARACA (Devamla) – Bilebilirler tabii ki de biz gene de üstümüze düşen sorumluluğu yapmak zorundayız.

Ayrıca burada tabii kamu bankası olması hasebiyle, bir de risklerin minimize edilmesi hasebiyle ben özellikle şunu da ifade etmek istiyorum. Genel Müdürlük kooperatiflere veya KOBİ'lere vermiş olduğu kredilerin şartlarıyla şirketlere vermiş olduğu kredilerin şartları arasında, bunu bir soru olarak yöneltiyorum. Yani kooperatiflere ve KOBİ'lere, şirketlere verilen şartlar daha mı böyle cazip? Gene çerçeve açısından soruyorum bunu sadece. Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Ahmet Bey, buyurun.

AHMET YENİ (Samsun) – Değerli arkadaşlarım, esas itibarıyla bugün her ne kadar Halk Bankasının iş ve işlemlerini görüşüyorsak ise de arka planda bir siyasi mülahazalar yapmaya çalışıyoruz, hepimiz de yapıyoruz, ben de yapıyorum ve şimdi yapacağım esas. Niye yapıyoruz bunu?

Değerli arkadaşlar, burada on üç, on beş, yüzlerce firma var. Seçiyoruz ve bu firmayı uzun zamandır konuşuyoruz.

Değerli arkadaşlar, tabii çok iyi midir bilmiyorum ama ben üç dönemdir bu kürsüde oturuyorum ve tüzük değişikliği olmazsa bir dahaki dönem ben yokum ama tüzük değişikliği olursa her toplantıda söyledim, ben önümüzdeki dönem de buradayım dedim, ayrılırken vedada bunu yaptım. Burasını geçtim.

Şimdi, değerli arkadaşlar, sorum şu: Ya şu güzelliği bir tartışalım. 2002 yılında o gün bizimle beraber sadece Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri var, AK PARTİ milletvekilleri vardır. İnanın, hep beraber ne kadar üzüldüğümüzü o denetimde hiç unutmuyorum. Bana şunun cevabını verir misiniz Sayın Genel Müdür? 2002 konuşmayalım şimdi, rahatsızlık oluyor. 2000 yılından beri, 1999 yılından beri kullandığınız kredilerin son on beş yılda -arkadaşlarım madem böyle geniş istiyorlar- kullandığınız kredilerin geriye dönüş oranları nedir? Ne kadarı battı? Yani 100 lira kullandırmışsınız, bu 100 liradan kaç lirası batmış, kanuni takibe gitmiş, teminat yapısı nedir? 1999, 2000 -devam edelim- ve 2011 yılı itibarıyla kullandığınız kredilerin geriye dönüş oranları 2,9.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Osmanlı devletine gidelim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Biraz evvel söyledi Genel Müdür onu ya!

AHMET YENİ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, işte bunu gördüğümüz zaman ben şahsen bu yönetimi daha son dakikada tebrik edecektim ama yönetimi tebrik ediyorum. Sadece onların hakkı değil, baştan söyledim, siyasi ve ekonomik istikrar beraber yürür. Bunun aksi olduğu zaman işleri siz de toparlayamazsınız. Onun için yine teminatlarınıza, şuna buna daha iyi bakın, bakıyorsunuz. Bu tabloyu, yapılacak olan bu tabloyu -komisyona gelecek zaten- tüm milletvekilli arkadaşlarımıza da göndermenizi rica ediyorum. Sağ olun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İnşallah dördüncü dönem olursunuz Ahmet Bey de birlikte görürüz, hepsini burada konuşuruz tüzük değişir de.

BAŞKAN – Dört yok.

Yalnız, Haydar Bey, Ahmet Bey'in bir usulü vardır. Bürokrat arkadaşlar bilir. Her seçim öncesi, bunu 2007 seçimi öncesi de yapmış, çok ortak komisyonda çalıştık biz. Arkadaşlar, gidip gelememek var, gelip bulamamak var temennisi yapmıştır ama hâlâ burada, onu da bilin.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Biz de temenni edelim, dördüncü dönemde ekonomik krizle beraber konuşuruz.

BAŞKAN – Evet, hayırlısı.

Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, ikinci kez söz aldım. Vaktinizi alıyorum, özür dilerim ama şimdi, tabii bilgi eksikliğinden mütevellit problemlerimiz var. Zaten bu ülkenin temel sorunu bilgi eksikliğinden mevcut hâllerdir. Toplumsal cehaletimizdir. Ben de içinde olarak söylüyorum. Hasbalkader de bu konuda biraz daha fazla bilen biri olarak, yani genel toplum seviyesi itibarıyla söylüyorum, komisyon olarak değil. Bir de hemen söyleyeyim, Sokrates’in çok güzel bir lafı var: “Bir şey biliyorum ki hiçbir şey bilmediğimdir.” Şimdi, bu özel bankalardan bilgi alamayız. Özel bankaların şöyle bir sorumluluğu vardır: Halktan para toplarlar arkadaşlar. O mevduatları topladıkları için, kamusal sorumlulukları vardır. Özel bankalar öyle yatırım bankası gibi kendi sermayelerini kullandırmadıkları için özel bankalar konusunda yanılmayalım, onların da böyle yükümlülükleri vardır.

İkincisi, Sayın Başkan doğru bir şey söyledi. İşte müşterileri duyarsa bunlar hemen kapıya dayanır, o firma şu olur. Sayın Başkan, evet, fiilî böyle bir durum vardır ama işte zaten müşteriler duysun diye şeffaflık denen bir şey vardır. Bu yüzden uluslararası muhasebe standartları, uluslararası denetim standartları vardır ve dipnotlarına kadar bu yüzden açıklanır. Müşterileri, hissedarları, kreditorleri, ne olduğunu bilsin diye bunu açıklarlar. Bütün ülkelerde bu yüzden zaten global anlamda standartları vardır ve yüzlerce standart bununla ilgilidir. Yani bizim ülkemize yönelik bir problem değil. Bilirsiniz, Enron skandalı vardı. Sonra hemen Brothers skandalı oldu. İşte bütün bunlar bu gizlilik kültürü üzerine olduğu için Amerika Birleşik Devletlerinde “hearing” denen bir sistem var. Parlamenterler çağırıyor bakanları, bürokratları -hiç gördünüz filmlerde o sahneyi bilmiyorum ama ben gerçek hayatımda gördüğüm için- öyle bir sorgularlar ki orada, tak tak. O milletvekillerinin hepsi de profesyoneldir, benden çok iyi adamlar. Öyle detaylar da sorgularlar ki ve o bakan kalkar, arz ederim sayın parlamenter diye cevap verir. İşte demokrasi de öyle gelişir. Ki Amerikan demokrasisi kötü bir demokrasidir. Aslına İskandinav demokrasilerine bakmak lazım. Böyle bir şey olmaz. Onun için söylüyorum. Bu “ticari sır” kavramı “gizlilik” kavramı, bu ülkede devlet eliyle yapılmış sermayenin uluslararası rekabet göstermeyen, sadece ithalat duvarları arkasından belirli ithalat haklarıyla, kamusal imtiyazlarla bu ülkenin üzerine çökmüş, adı ne olursa olsun, o sermayenin geri bırakmasıdır. Bakın, bizim bir Sony’miz var mı, Toshiba’mız var mı, Mercedes’imiz var mı? Yok. Olmadığı için zengin değiliz. Zengin devlet olmaz, zengin bir özel sektör var ama böyle bir kurumsal altyapımız olmadığı için biz bu hâldeyiz.

Bir başka şey, Başkan, belki ileride konuşulacaktır eğer bu Meclis doğru bir rotaya girerse hep birlikte ama şunu da samimiyetle söyleyeyim arkadaşlar: Biz hiçbir şeyiz. Ne yazık ki parlamenter demokraside bizim burada bir şey söylememiz önemli değil, ağa babaları var bu Parlamentonun sizden veya bizden; onlar talimat verecek, biz sabah 00.05’e kadar bekleyeceğiz. Durumumuzu bilelim de

hani biz sayın vekiller, kendimizi çok böyle yüksek bir aynada görmeyelim. Kurşun askerleriz, bunu bilelim.

BAŞKAN – Evet, biz milletin karşısında hiçbir şeyiz, onu kabul ediyoruz da başka bir şeyde kabul etmiyoruz.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – İşte siyaseten Sayın Başkan.

BAŞKAN – Milletin karşısında hiçbir şey olduğumuzu, Cenabı Hakk'ın karşısında hiçbir şey olduğumuzu kabul ediyoruz. Onun da altına imza atarız.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Tamam.

Devam edeyim. Basının toplantılardan çıkarılması meselesi. Ne olacak peki? Biz milletvekilleri bileceğiz, yeni bürokrat milletvekilleri mi olacağız? Sayıştay denetçisi bilecek. Yalvar yakar biz de burada bileceğiz. Basın ne demek? Basın, halkın gözü kulağı demek. O bilmiyorsa benim bilmemin ne anlamı var? Niye bileyim ki. Bilip niye bu mesuliyeti üzerime alayım. Basın bilecek ki halk bilsin ama elbette ki belirli kurallarını koymak zorundayız, belirli ilkelerini koymak zorundayız. Teknik bir çalışma. Basın çıktığında bunun anlamı yok. Borsa meselesi, işte borsa inip kalkar. Zaten bu borsa bu milletin belini kırdı kardeşim. O borsadaki doğru bilgilendirme olmadığı için o küçük yatırımcıların hepsini kaçırdık ve biz sermayeyi tabana yayamadık. Bu ülkenin temel problemleri bunlar. Bunun yurt dışı şirketler boyutu var, bilmem neyi var. Batı ülkelerinin yapamadığını yaptığımız için belimiz kırıldı. Bir de hani bu şirketin her zaman adı dile geliyor. Ben gene söylüyorum: Siyaset başka bir şey, dostluk, arkadaşlık başka bir şey. Sayın Başbakan hasta olduğu için, bugün gerçekten ben de sizin üzüntünüzü gördüğüm için yüklenmemek istiyorum ama arkadaşlar, Başbakanın damadı yönettiği için sıkıntı var. Bu yüzden gündeme geliyor ve siyasetin konusudur, bu yüzden gündeme gelecek. Benzer bir şey bizde olursa bize de gündeme gelsin. Siyaseti ancak bu şekilde düzeltiyoruz. Gene söylüyorum, Kılıçdaroğlu'nun damadının yönettiği bir şirket İş Bankasından çok yüksek bir miktarda kredi aldığı anda gelin, hesabını sorun.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Necati Bey, buyurun.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Şimdi, Ahmet Bey, zaman zaman böyle konuyu 2002 öncesi ve sonrasına getirir. Tabii biraz tevil yoluna da gitti, yok 99, vesaire. Şimdi, bürokrat arkadaşlar nasıl cevap verecek, bilmiyorum ama...

AHMET YENİ (Samsun) – Onlar bilirler nasıl cevap vereceklerini.

NECATİ ÖZENSOY (Devamla) – Ben de şu hatırlatmayı hep yapıyorum. Ahmet Bey de eski bir bankacı. Şimdi, 57'nci Hükûmet göreve gelene kadar BDDK diye bir şey var mıydı? Peki, Merkez Bankası, Hükûmete bağlı, sürekli ekonomiye siyasi anlamda müdahale eden bir kurum muydu? Bütün bunlar gerçek. Şimdi, bakın, 2001'deki, özellikle 2000-2001'de yapılan yapısal değişikliklerle bu

memlekette ekonomi alanında yapılan o yapısal değişikliklere herkesin teşekkür etmesi lazım. O günkü siyasiler, bakın sadece iktidar değil, muhalefette olanlar dahi, Milliyetçi Hareket Partisinin dışındaki herkes şu anda siyasetten yok olmuşlardır ve hatta o günkü iktidarda olanlar âdeta intihar etmek pahasına da olsa o yapısal değişiklikleri yapmışlardır ve Ahmet Bey, başka bir şey daha tavsiye edeyim size: 2007, 2008, 2006, 2005...

AHMET YENİ (Samsun) – Hepsini istedim.

NECATİ ÖZENSOY (Devamla) – O programlarınıza bakın, Hükûmet programlarına, orada makro dengeler bahsine başlarken orada hemen der ki sizin Hükûmet programınızda: “2000 ve 2001’de yapılan yapısal değişikliklerden sonraki oluşan ekonomik istikrar devam etmektedir.” der. Bakın, sizin parti -parti diyorum, özür dilerim- Hükûmet programında bunlar yer alır. Açın, bakın. Yani şimdi bütün bunlar varken, böyle kayıkçı kavgasına da gerek yok. Yani bunu, buradaki ekonomist olan bürokratlar da biliyorlar. Yani o güne kadar elbette siyasiler, kamu bankalarını kendi çiftlikleri gibi kullanmışlar çünkü siyasete direkt bağlı olmuş, bir de ben bankacılığın daha kart döneminde, yani kartla çalıştığı dönemleri de bilen -yaş itibarıyla- insanlardanım. Bugün teknoloji neler gelmiş, herkes, her şey merkezî sistemin içerisine girmiş, her türlü bilgiyi, kişilerle ilgili, kurumlarla ilgili, her türlü anında ulaşma imkânına sahip olmuşuz teknolojik açıdan. Müsaade edin de bu anlamda artık kredilerin geri dönüşleri de, teknolojinin gelişmesiyle birlikte, işte reytingdi veya diğer birtakım kriterlerle birlikte, uygulanan kriterlerle birlikte düşsün. Yani bütün bu gelişmeleri göz ardı edersek biz kendi kendimizi kandırmış oluruz, kendi kendimizi başka yollara itmiş oluruz. Yani dolayısıyla siz, 2001 yılındaki o kriz, yani o artık bankaların içi... Geçmişte hele hele bankalar biliyorsunuz, bakkal dükkânı açar gibi banka açılıyordu. Yani hiçbir kriteri yoktu veya işte bilmem teminatlar çok aşağılardaydı, vesaire, vesaire.

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

NECATİ ÖZENSOY (Devamla) – Yani bütün bunlara bir kriter getirilmiş, bir düzenleme getirilmiş, Türkiye’nin ekonomisi artık sistematik bir şekle getirilmiş ki bugün eğer ekonomik anlamda Türkiye’de bir istikrardan söz ediliyor, makro dengeler açısından söz ediliyorsa bütün bunlara borçludur diye düşünüyorum. Bana inanmıyorsanız Hükûmet programlarına lütfen bakın. Ben size bizzat gösteririm.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Gültekin Bey, buyurun.

ALİ GÜLTEKİN KILINÇ (Aydın) – Başkanım, teşekkür ederim.

Ben uzun yıllar ticaret odası yöneticiliği ve başkanlığı yapan birisi olarak, Halk Bankasının iş ve işlemlerini şimdi denetliyoruz. Gerçekten beş yıl öncesine kadar bizim esnafımız, tüccarımız, Halk

Bankasının kapısından içeriye girmeye korkardı. Özellikle bu son beş yılda gerçekten yapısal değişiklikle artık esnaf ticaret odalarına uğramadan direkt Halk Bankasına gidip işini görebiliyor. Bu yapısal değişiklikleri gerçekleştirdikleri için ben banka yönetimine teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Adnan Bey, buyurun.

Son sözü size veriyorum bu konuda.

ADNAN YILMAZ (Erzurum) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli üyeler, deminden beri dinliyorum, 13'üncü öneri için konuşuyoruz ama maalesef hiç 13'üncü öneriye değinmedik, ben de değinmeyeceğim.

Malumlarınız olduğu üzere bu iki tane genel müdürümüz var şu anda. Acaba hiç sordunuz mu, o iki genel müdür burada ne arıyor? Bir tanesi Ziraat Bankası Genel Müdürümüz, 2010 yılı bütçesini görüştüğümüz için hazır bulunmuş, lütfetmişler gelmişler. İnanır mısınız ki 1970'lerde göreve başlayan bu arkadaşımız, Ziraat Bankasında Genel Müdür Yardımcılığına kadar ulaşmış ve Ziraat Bankasında bir üst düzeye geldiği için Halk Bankası Genel Müdürü olmuş ve orada o bankayı emekletmiş, yürütmüş, koşturmuş, daha sonra bu başarılı çalışmalarından ötürü Ziraat Bankası Genel Müdürlüğüne atanmış. Bunu çok iyi değerlendirmek lazım. Tevazu gösteriyorlar tabii. Ben de kırk yıllık bir bürokratım demiyorlar ama ve buraya gelmiş bizlerin karşısına, geçmiş yıllardaki gibi. Gelmeyebilirdi de. Yeni bir genel müdürümüz var sağ olsun ve bu bir lütuftur.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Gelmesin ya!

ADNAN YILMAZ (Devamlı) – Ben şeye konuşuyorum Sayın Kamer Bey. Sizle şey yapmadım. Tabii her zamanki olduğunuz gibi âdetinizi tekrarlamamak lazım.

Bu açıdan bunlara hakikaten teşekkür etmek lazım ve yine aynı zamanda bunların altyapısı da böyle. Genel müdür muavinleri var. Bunlarla da birebir kamu kuruluşunda olduğum zamanlarda ilişki kurdum. Hem Sanayi Bakanlığında KOBİ'lerle ilgili Daire Başkanlığı yaptığım zamanlarda hem de Zirai Donatım Bölge Müdürlüğü, Ziraat Bankası ve Halk Bankasıyla çalıştığımız için sizlerin huzurunuzda ben de teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, size de teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Tabii, biz bürokrat arkadaşlarımızın milletini, memleketini seven kişiler olarak hesap vermekten hiçbir zaman kaçınmayacaklarını ve burada o görev şuuruyla her zaman bulunmaktan şeref duyacaklarını düşünüyoruz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu konu konuşuldu, tartışıldı her sene olduğu gibi.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Sorularımıza cevap verseydi Genel Müdürümüz.

BAŞKAN – Eğer eksik soru varsa cevaplandırılmamış Süleyman Bey, buyurun.

HALK BANKASI GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ASLAN – Sayın Başkanım, kıymetli üyeler; yapılan değerlendirmeler ve sorular için ben çok teşekkür ediyorum.

Sayın Kamer Bey'in, Sayın Vekilimizin bir sorusu vardı. Krediyle ilgili 13'üncü maddeye konu olan firmanın, yayıncı kuruluşun aldığı reklama ilişkin bir değerlendirme. Yine banka sırrı kapsamında, gerek söz konusu şirketler için gerekse banka adına sır kapsamında olduğu için burada rakamları veremeyeceğim ancak...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sırla ilgisi yok. Şu firmaya şu kadar reklam parası verdim. Ne demek bu, ne sırrı bu ya?

HALK BANKASI GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ASLAN – Ancak şöyle bir husus var efendim. Biz, bu tarz...

BAŞKAN – Arkadaşlar, değerli arkadaşlar, Sayın Kamer Bey, cevapları versin, tekrar sorunuz varsa size söz verebilirim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Şu firmaya şu kadar reklam verdik. Ne sırrı kardeşim?

BAŞKAN – Kamer Bey, söz verebilirim daha sonra.

Sayın Genel Müdür cevaplasın soruları.

HALK BANKASI GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ASLAN – Bu tarz reklam işlemlerinde biz firmaların reklam pazarındaki paylarına, görsel medya ise reytinglerine, yazılı medya ize tiraj rakamlarına ve etkinliklerine dair raporlara bakarız. Bu çerçevede daha çok reklam pazarındaki payları nispetinde veya bununla ilişkilendirerek bu işlemlerimizi yaparız. Bunun tamamen içerisinde kalmıştır. Zaten Sayıştay denetimine tabi olduğumuz için bu konudaki sıkıntılar var ise şayet bir şüphe, arkadaşlarımız inceler, bakarlar diye düşünüyorum.

Bunun ötesinde bu krediden daha büyük kredilerden bahsetmiştim. Sıralamasındaki yerinden bahsetmiştim. Öncekilerin grup adları verilmemek kaydıyla bir sıralamasını sizlere tevdi ederiz. Onu iletiriz yazılı olarak.

Bu tarz kredilerde, proje kredilerinde teminatlandırma benzeri şekilde yapılmış mıdır tarzında bir soru var idi. Proje kredilerinde büyük proje kredilerimize baktığımız zaman hiçbirisinde maddi teminat, gayrimenkul ipotegi konusu yapılmamıştır. Üsttekilerde de yoktur. Hiçbirisinde ilaveten gayrimenkul...

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – 13'üncü sıra derken, bu anlamda kullanılan kredilerde kaçınıcı sırada? Bunu söyleyin bize. Ben farklı bir şey söylüyorum.

BAŞKAN – Necati Bey, kayıtlara geçmiyor sorduğunuz sorular, biliyorsunuz.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Ben doğru cevabı almak açısından söylüyorum. Yani proje kredisi şeklinde verilen 375 milyonun üzerinde kaç tane var? Onu söyleyin.

BAŞKAN – Evet, devam ediyoruz.

HALK BANKASI GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ASLAN – Bu tarz kredilerde dediğim üzere maddi teminat söz konusu değildir. Söz konusu krediyle ilişkili olarak firmaların iktisadi bütünlüğün hisselerinin tamamı üzerinde rehin tesis edilmiştir. Kefalet imzasından bahsedildi. Ticari işletme rehninden bahsedildi. Proje konusu gelirlerin tamamı temlik alınmıştır ve temlik çerçevesinde yine resmî cevaplarımızda da var. 2008 yılı içerisinde 529 milyon lira, 2009 yılı içerisinde 974 milyon lira, 2010 yılı eylül ayı sonu itibarıyla da 763 milyon lira satış geliri bankamızdaki bu rehinli hesaptan geçmiştir işleme. Bunların tamamı düşünüldüğünde teminat açısından bir eksiğimizin olmadığı açıktır.

Bir başka husus vardı. 102,7 milyon liralık ekspertiz değerli gayrimenkullerle 900 milyon ipotek tesisi. Bu uzun vadeli proje kredilerinde mutlak bir uygulamadır. Diğer benzeri işlemlerde de aynı şekilde ipotek değeri ekspertiz değerinden katbekat yüksek olmaktadır. Hiçbir şekilde bu işleme ilişkin ayrıcalık söz konusu olmamıştır. Bir bütünsellik çerçevesinde teminatların değerlendirilmesinin çok çok daha doğru olacağını düşünüyoruz.

KOBİ'lere kullandırılan kredilerdeki koşullara ilişkin bir soru var idi teminat ve faiz oranları açısından özellikle esnaf kredileri çerçevesinde. Bizim bu sene yüzde 24,7 eylül sonu itibarıyla KOBİ kredilerinde büyümemiz söz konusudur. Bu toplam diğer kredilerdeki büyümemizden daha yüksektir. Esnaf kredilerindeki büyüme oranı ise son on iki ay içerisinde yüzde 50'lere ulaşmıştır. Bunun nedeni çok açıktır. Esnafın, KOBİ'lerin krediye erişimi Halk Bankasında son derece kolaydır. Tabii bunu göreceli olarak söylüyorum, diğer bankalarla karşılaştırmalı olarak söylüyorum. Hâlihazırda kullandığımız kredilerin yüzde 36'sı KOBİ'lere kullandırılmış durumdadır. Sektörde daha başka, bu kadar yüksek KOBİ payına sahip olan başka bir banka söz konusu değildir. Buradan görülüyor ki gerek teminat gerekse faiz oranı açısından KOBİ kredileri cazibesini koruduğu için Halk Bankasında sene başından itibaren en hızlı büyüyen segment olmuştur. Özellikle tekrar altını çiziyorum esnaf kredilerindeki büyüme yüzde 50'ye ulaşmıştır.

Batıklara ilişkin bir soru söz konusuydu. 1999'dan itibaren bankamızda kullandırılan kredilerde oluşan batıkların canlı kredilere, toplam kredilere oranını rakamlar itibarıyla vereyim. 1999'da yüzde 11, verilen kredinin onda 1'inden biraz fazlası batmış, 2000 yılında bu rakam yüzde 20'ye ulaşmış batık rakamı; 2001 yüzde 48,6; yarısı, yaşadığımız kriz sırasında takibe intikal etmiş; 2002'de yüzde 48,8; 2003'te yüzde 31'e gelmiş ancak 2001 ve öncesinde stoka intikal etmiş krediler de bunun içerisinde yani stok üzerinden hesap ettiğimiz zaman 2003'te yüzde 31,6'ya geliyor ve sırasıyla okuyorum 2003'ten itibaren: 22,1; yüzde 16,2; yüzde 8,7; yüzde 5,5; 2008'de Türkiye ekonomisinin yüzde 4,7 daraldığı dönemde yüzde 4,8 batık oranı, 2009'da yüzde 5, 2010 sonunda yüzde 3,9; 30 Eylül 2011 sonu itibarıyla yüzde 2,9. 2001 ve öncesi dönemden gelen batıkları çıkardığımız zaman da bu rasyo yüzde 2'ye tekabül etmektedir. Sektörün de altındadır, uluslararası rasyoların da son derece altındadır.

Bu kadar efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Haydar Bey’in sorusu havada kaldı yalnız. Müracaatını mı bekliyorsunuz? Haydar Bey “Bize kredi verir misiniz?” dedi.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben böyle bir krediyi kullanabilir miyim?

HALK BANKASI GENEL MÜDÜRÜ – Krediye ilişkin teminat koşullarından bahsetmiştim. Burada yine kamu kurumunun yaptırmış olduğu ekspertiz değeri üzerinden 1,1 milyar lira ekspertiz değerli bir iktisadi bütünlüğün satışında öz kaynak koşulları yerine getirilmiştir yüzde 30. Benzeri bir proje kredisi söz konusu olursa elbette değerlendirmeye alırız.

AHMET YENİ (Samsun) – Kredibiliteyle alakalı bir şey.

BAŞKAN – Bakın, değerli arkadaşlar...

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Sorumuza cevap alamadık Sayın Başkan. Yani anlaşılmadı mı?

BAŞKAN – Arkadaşlar, şimdi soru anlaşılmadı da, yani ben mümkün olduğu kadar müdahale etmemeye çalışıyorum ama şu anda 13’üncü önerinin dışında farklı farklı bir sürü konuyu da konuştuk, sorduk ve şu anda bazı arkadaşlarımız dördüncüye, beşinciye arka arkaya söz alıyorlar ve takdir edersiniz ki dışarıda daha bekleyen üç tane daha kuruluşumuz var.

Konuyla ilgiliyse Necati Bey, size bir kere daha söz veriyorum, ondan sonra bağlayalım işi.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Teşekkür ediyorum.

Bakın, biz sorumuza cevap alamazsak, buradaki tutanaklar gittikten sonra da zaten yazılı cevaplar yeteri kadar gelmiyor. Ben size bunu tutanaklarla verilen cevapları yan yana koyduğumda bunu ispat ederim.

BAŞKAN – Nedir sorunuz? Hangisine cevap alamadınız?

NECATİ ÖZENSOY (Devamlı) – Biraz önce siz içerdediniz. Sayın Genel Müdür cevapları verirken dedi ki: “Bu kredi 13’üncü sıradadır. Bundan çok daha yüksek krediler vardır. 2,7 kredi limiti.” Yalnız limitle kullandırılma arasında fark da var ama tabii, diyelim ki onu da kabul ediyoruz. Yani limit oldu, isterse kullanır adam. Onu da kabul ettik ancak ben dedim ki: “Proje kredisi olan 375 milyonun üzerinde kaç tane kredi var?” Şimdi soruyu biraz daha geliştirelim o zaman. 100 milyonun üzerinde kaç tane proje kredisi kullandırdınız? Yani buradaki bu kredinin sıkıntısı bu. Yoksa işte şu kadar kredi kullandırdınız. Mesela 2,7 krediyi de mutlaka bir şekilde ulaşılır, niye bu kadar çok kredi kullandırdın diye soran yok zaten. Bunun birkaç tane yönü var ama en önemlisi proje kredisi olarak kullandırmanız ama siz, bunu yanına koyarken elmayla armudu -tabir caizse- kıyaslıyorsunuz. Bana bunun cevabını verin. Bakın bir sürü şeye cevap verdiniz, bunun cevabını vermediniz bana.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Hüseyin Bey, buyurun.

ZİRAAT BANKASI GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Ben çok özür diliyorum tabii. Soruyu çok net anladım.

Yine bir soruşturma geçirdim bir daha geçirmeyi göze alarak adını söylemiyorum ama yakınsak bir şey söylüyorum. Bir rafineri işlemi, bir demir çelik işlemi özelleştirmesinde de bulunduk. Her iki firma da Türkiye'nin çok güzide kuruluşlarıdır. Onlarda da proje finansmanı yaptık. Asla ve kata maddi teminat alınmamıştır.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Ama iki tane.

ZİRAAT BANKASI GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Şu anda proje finansmanı, direkt aklımıza geleni söylüyorum.

BAŞKAN – Şimdi, değerli arkadaşlar, o zaman olayı şöyle toparlasak daha güzel olacak. Aslında Sayıştay temsilcisi arkadaşlarımızdan şunu rica ediyoruz: Bakın, burada benzer nitelikte olan krediler varsa onları derleyin, toparlayın getirin. Benzer nitelikte olan. Geçen sene de bunu konuştuk. Necati Bey de onun vurgusunu yapıyor. Ama lütfen benzer nitelikteki kredilerin içinden bir firmayı çekip buraya getirmeyin çünkü farklı yönle gidiyor o konuşmalar, tartışmalar. Yani incelemeler sırasında eğer problem varsa getirin veyahut da sistemde bir yanlışlık varsa yani bu kredilerin uygulamasında, onu getirin.

Şimdi, geçen sene de bunu konuştuk, ondan önceki sene de bunu konuştuk ama sonuçta gelip gelip lütfen merak eden arkadaşlarımız bir zahmet komisyonumuzun geçen sene ve önceki sene tutanaklarını alsın. Aşağı yukarı aynı sorgulamayı yaptık ve şu anda aynı yere geldik.

Sizden ricamız şudur: Necati Bey'in vurguladığı şekliyle, o şekildeki kredileri genel değerlendiriniz, sorun noktalarını önümüze getiriniz, bize firma bazlı, üstelik de sorun olmadığını söylüyorsunuz, takip ediyoruz diyorsunuz, firma bazlı bir inceleme yapmak yerine proje kredilerini genel anlamda tartışalım, aksayan yönleri varsa, önerilerimiz varsa onu konuşalım. Tamam.

Şimdi, o zaman 13'üncü önerinin bu konuştuğumuz...

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, bu konuda raporumuzda bir öneri yok. Sadece bir kredinin gelişmesiyle ilgili bilgi vereceğiz. O da KİT Komisyonunun talimatıyla vereceğiz.

BAŞKAN – Tamam, şimdi değiştiriyoruz onu, konuşuruz. İç öneri olarak kalan şeyi bu şekliyle bundan sonra...

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – İç öneri de yok Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Tamam bu şekliyle o zaman. Anlaşılmayan bir yönü yok değil mi?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Evet.

BAŞKAN – Tamam.

Evet, o zaman ne yapıyoruz?

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Krediyle ilgili olarak inceleme, soruşturma gerektirmeyen herhangi bir husus yoksa ayrıca geniş bir değerlendirme yapılmamasını belirtiyor.

BAŞKAN – Evet, özel bir şey.

Bununla ilgili ne yapıyoruz şu anda?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Bununla ilgili olarak zaten raporumuzda herhangi bir şey yok. Müteakip raporda da yok. Gündemde olan bir konu değil zaten.

BAŞKAN – Tamam, o zaman şimdi 3 numaralı öneriyi mi, genel öneriyi mi oyluyoruz şu anda?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Evet efendim, diğer öneriyi...

BAŞKAN – “Yok.” diyor zaten.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Yok, öneri yok.

BAŞKAN – O zaman 3 numaralı önerinin... Onun izlenmesini oylamadık çünkü...

MEHMET GELDİ (Giresun) – Başkan, 13’ü biz gündemden çıkarıyor muyuz, izliyor muyuz?

BAŞKAN – Hayır arkadaşlar, 13 zaten... Arkadaşlarımız gündeme getirdi.

MEHMET GELDİ (Giresun) – Gündeme aldık da...

BAŞKAN – Hayır hayır.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – İç öneriler “Gündemden kaldıralım.” demek değil ki.

BAŞKAN – Zaten Necati Bey, sizin dediğiniz şekliyle olayı genişlettik, diğer projeleri de kapsayacak şekilde sorumlularsa “Sizin zaten göreviniz, olayı değerlendirin.” dedik. Zaten arkadaşlar da “Tamam.” dediler.

Şimdi, o zaman, 3 numaralı önerinin, genel önerilerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, kuruluşun genel faaliyetleriyle ilgili olarak söz talebinde bulunan arkadaşlarıma söz vereceğim.

Necati Bey, buyurun.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben şu tabloyu anlamak istiyorum Sayın Genel Müdürüm: Burada, yine bir iç önerilerle ilgili bir cevapta bir tablo vermişsiniz. Bankanın kredilerle alakalı artış yüzdelerini, sektördeki durumunu ve sektör payını vermişsiniz. Şimdi, “KOBİ kredilerinde giderek büyüyüyoruz.” diyorsunuz ama 2010’da yüzde 27,1 büyümüşsünüz, sektör yüzde 51 büyümüş ve sektör içindeki oranınız da 12,4’e düşmüş 14,7’den yani eksi 2,3 bu anlamda bir gerileme var yüzde anlamında. E, şimdi, 2011’e de bakarsak KOBİ kredilerinde yine artışınız 24,7, sektöre baktığımızda hemen hemen aynı duruma gelmişsiniz

yani sektör büyümesiyle banka büyümesi 2011’de aynı seviyede gidiyor ama 2010’da ciddi anlamda gerileme var. Ben, hemen, diğer önerilerde konuşurken Halk Bankasının daha çok esnaf bankası, KOBİ bankası olması gerektiği noktasındaki hassasiyetimi söylerken bu tabloyla Bankanın gelişimi arasında bir tezatlık var diye düşünüyorum ve bireysel krediler ciddi anlamda yükselmiş Bankanın verdiği kredilerin içerisinde ama KOBİ kredileri bu anlamda... Yani siz diğer bankalara bu KOBİ kredilerinin, esnaf kredilerinin oranını kaptırmışsınız gibi duruyor burada. Şimdi, bu anlamda, önümüzdeki, bu yıldan sonraki yıllarda ne gibi tedbirler düşünüyorsunuz? Yani bu KOBİ bankacılığının en öndeki temsilcisi olması gereken Halk Bankasının bu anlamda bu tabloya baktığımızda geriye gidişle alakalı bir önlemeniz, bir tedbiriniz var mı? Bunu soruyorum.

Bir de ben şunu da... Yani bazı kelimeleri kullanırken, konuşurken dikkat etmek lazım. Ahmet Bey’in sorduğu soruya cevap verirken bir bankacı olarak “batık kredi” diye söz ettiniz. Oysa “batık kredi” değil. Takipteki krediyle batık kredinin arasında fark vardır yani bunları söylerken bunlara da dikkat etmek lazım ama bu ölçüde yani bunun paralelinde şunu soruyorum: 2002’deki mevcut, o, sizin tabirinizle, batık olan veya takipte olan kredilerden yüzde kaçını tahsil ettiniz bugüne kadar? Ve dolayısıyla, ifade ettiğim gibi, o günkü, takibe düşmesi noktasındaki Türkiye’nin içinde bulunduğu durum, siyasi durum, teknolojik durum vesaire bütün bunların etkili olduğunu ifade ettim. Elbette Halk Bankasının da sektör ortalamasında, sektör ortalamasının altında olması, bu anlamda, kredi takipleri noktasında, bizi de sevindirir ama 2002 öncesindeki o takipteki krediler noktasındaki bankacılığın içinde bulunduğu durumla bugünkü durum arasında birbirini karşılaştırdığımız zaman biraz yanlış bir karşılaştırma olur ama o da eğer elinizde yoksa, mümkünse ben onu yazılı olarak istiyorum yani 2002’de devralındığında, sizin tabirinizle batık, benim tabirimle takipte olan kredilerin ne kadarı tahsil edildi?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Süleyman Bey, şimdi diğer arkadaşlarımızın da söz talebi var. Lütfen sırasıyla not alın, en son size söz vereceğim. Daha önce de belirttiğim gibi yazılı olarak cevap verilmesi gereken hususları Komisyon tutanaklarımızın tarafınıza iletilmesinden itibaren on beş gün içinde yazılı olarak cevap verebilirsiniz.

Kamer Bey, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Teşekkür ederiz.

Tabii, eski Genel Müdürümüzün bazı ufak tefek tasarrufları var. Mesela 100 bin Türk lirasını Artvinliler Vakfına vermiş, ondan sonra, 50 bin Türk lirasını Yusufelililer yüksek okulunu yaptıran derneğine vermiş, 15 bin Türk lirasını Artvin Orman Spor Kulübüne bağışta bulunmuş. Bunlar güzel de biraz da başka yerlere verelim yani hey böyle Artvinliler olursa... Artvinlileri de ben çok severim,

çok da değerli hemşerilerimiz, kardeşlerimiz, onlarla komşuyuz. Ayrıca da mesela bir televizyon programına katılmış, insanlık adına Gazze'ye 100 bin lira bağışlamışsınız. Bunu sırf birilerinin gözüne girmek için televizyon kanalında değil de normal bağışlamanız lazım. O televizyon kanalının o programını şey eden belli. Yani o paranın nereye gittiği de belli değil daha. Orada, gidip de... Bunlar bence çok keyfî şeyler.

Arkadaşlar, Halk Bankası KOBİ'lere, üretime ve sanayiye kredi vermek için kurulan bir bankadır ama sizin verdiğiniz, bu yılda verdiğiniz kredilerin yüzde 33'ü ticari kredi. Bunu nasıl izah edersiniz? HAK-İŞ'in ticari krediyle ne ilgisi var? HAK-İŞ'e verdiniz 400 milyar lira. Sonra da tutunuz, faizini düşürdünüz. Bu 400 milyar lirayı tahsil ettiniz mi? Faizi yüzde kaçtı, yüzde kaçına indirdiniz?

2008'in sonunda 1,2 milyar olan takipteki alacağınız 2009'un sonunda 1,6 milyar lira... Yani aşağı yukarı 400 trilyon lira takibe almışsınız. Bu ne demektir? Bunlara verdiğiniz krediler –işte raporda belirtilmiş- eski krediler değil, hep yeni yeni krediler. 2007'de verilmiş, 2008'de verilmiş, 2009'da vermişsiniz, daha hemen arkasından da takibe gitmişsiniz. Bu ne demektir? Yeterli, bir bankacının göstermesi gereken itinayı göstermemişsiniz. Belki de bunların içinde politik amaçlar da var yani durup dururken birisine vermişsiniz –işte burada yazılı- mesela Merter'deki birisine vermişsiniz 4,5 milyon euro vermişsiniz, hemen 10 trilyon 728 milyon olarak takibe geçmişsiniz. Daha onun gibi çok şeyler var yani bunların toplamı aşağı yukarı 400 trilyon bir yılda yani bu nasıl oluyor da çok, böyle, basiretli bir bankacılık faaliyeti oluyor? Sayın Genel Müdür buradaki bu basiretli yönetimini mükâfatlandırmak için bir de tabii Ziraat Bankasına Genel Müdür tayin edilmiş. Kendisini tebrik ederiz tabii, bu, siyasi iktidarın tasarrufu.

Artvinlileri böyle şey ederken siz yıl içinde binin üzerinde personel almışsınız. O binin üzerinde aldığınız personeli hangi usule göre aldınız? Bir de doğum tarihlerini liste hâlinde istiyorum. Tarihleri yanlış oldu, doğum yerlerini de istiyorum yani. Bu bizim en doğal hakkımız arkadaşlar.

Şimdi, efendim, Halk Bankasının amacı ne? Kredi vermek. Bakın, binlerce fabrikaya Halk Bankası el koyuyor. Mesela Albaraka Türkün satışa çıkardığı gayrimenkuller arasında Çorum'da 1,2 milyon liraya dersane, Giresun Tirebolu'da 160 bin liraya fındık bahçesi, Konya'da 130 bin liraya un değirmeni almışsınız. Aşağı yukarı 501 tane gayrimenkul var. Sizin amacınız gayrimenkul stoku yapmak mı? Sonra, Halk Bankasının amacı fabrikalara el koymak değil ki. Gerçi bilmiyoruz, fabrikaya tabii ki kredi verirken çok itinalı davranırsınız ama davranmadıktan sonra tabii ki icralık oluyor bunlar.

Sonra, yıl içinde gayrinakdî verdiğiniz krediler 2008'de 6,7 milyar lira iken 2009'da 9,3 milyar liraya gitmiş yani teminat mektupları. Bu teminat mektuplarını kime verdiniz? Geçmişte ben iyi biliyorum, yöneticilerin birisi “Ya, ver şuna 500 milyon liralık, 500 milyon dolar, euro veyahut...”

Kredi veriliyordu, bu paralar hep battı. Yani şuna şu kadar... Ve bu alan, maalesef, holdinglerin çoğu o kredileri ödemedi, hep bankalar ödedi. Onun için bunları da istiyorum. Yani arkadaşlar, eğer bize hiçbir şey verilmiyorsa, bu ticari sırsa o zaman neyin kontrolünü yapıyoruz?

Ben, sizin, yaptığınız reklam ücretlerinin 3 milyon 53 bin TL yani 3 trilyon 53 milyar lira televizyonlara yaptığınız reklamlar var. 1 trilyon 815 milyon lira muhtelif gazetelere vermişsiniz. Daha birçok şeyler var da... Bunları kime verdiniz? Bir öğrenelim yani hiç olmazsa rakam verin, televizyonun ismini de belirtmiyorsanız deyin ki: “Efendim, bir televizyona şu kadar reklam vermişiz.”

Yani, şimdi, Sayın Genel Müdür, böyle yuvarlak rakamlarla bizim karşımıza çıkmayın yani biz de burada artık yılların politikacısıyız. Böyle çok yuvarlamak suretiyle “Efendim, usulüne göre veriliyor da usul, kanunlardaki kıstaslar göz önüne alınıyor...” Siz kanunlardaki kıstasları alıyorsanız hepsine diyor musunuz? Türk Hava Yollarında gidiyoruz, Sözcü gazetesi yok, Aydınlık Gazetesi yok, kimsenin okumak istemediği gazeteler var orada. Yani sizin, özellikle birtakım kişilerin bu kayırmacılığı nedir?

Genel Müdürlüğünüzde 3.094 tane dava var. Bu nasıl oluyor yahu, bir bankada 3.094 tane dava açılıyor? Bu korkunç bir şey arkadaşlar.

BAŞKAN – Az mı çok mu?

KAMER GENÇ (Devamla) – Çok tabii yaa 3.094 dava az mı? Yani, ondan sonra, kaç tane avukat çalıştırıyorsunuz? Bu avukatları hangi sisteme göre alıyorsunuz?

Arkadaşlar, denildi ki, ilk defa, işte Harun Bey dedi: “Kamer Bey Sayıştay raporunu şey etmedi.” Şimdi, benim bu sene biraz acemiliğime geldi, onu kabul edeyim yani doğru dürüst incelemiyorum. Sayıştaycılara da bunu öneriyorum. Tabii, seçime girdik, sonra raporlar elimize geldi, ciddi incelemedik ama bundan sonra eğer gerçekten bu raporlar böyle kapalı karşımıza gelirse, ben daha ayrıntılı inceleyeceğim ve artık burada birtakım şeylerin de, incelemenin de hakkını vereceğimizi de özellikle şimdiden bilmeleri gerekiyor. O bakımdan bunlar önemli konular.

Genel olarak bunları sordum Sayın Başkan. Sorularımıza cevap alırsak memnun olurum ama hep yuvarlak rakamlarla “Ya, işte bilmem, şöyle, böyle.” olmaz, açık ve net istiyorum.

BAŞKAN – Yok yok, yuvarlak olmaz inşallah.

KAMER GENÇ (Devamla) – Ha, bir de şu var... Sayın Başkan, bir dakika rica edeyim.

Şimdi, bakın, bu, İstanbul’da Halk Bankası, Ziraat Bankası, Merkez Bankası, Vakıflar Bankası TOKİ’ye 1 katrilyon para verdiniz. Böyle bir şey olur mu? Senin görevin... Bakın, siz 233 trilyon vermişsiniz. Yani, sizin göreviniz...

BAŞKAN – Yani, “Niye verdiniz?” diye soralım.

KAMER GENÇ (Devamla) – Tabii efendim. Güya bir bina orada alacaklar.

BAŞKAN – Anlatsınlar.

KAMER GENÇ (Devamla) – Anlatsınlar da yani kaldı ki...

(“Altın...” sesi)

KAMER GENÇ (Devamla) – Yahu, altın maltın, başkası alsın altını canım, sen niye alıyorsun? Orada Halk Bankasının görevi altın mı almak? Dolayısıyla burada TOKİ’ye getirip, durup dururken... Hazinesinin arazisi, o TOKİ’nin elindeki arazi de hazinenin arazisi. Siz 233 trilyon lira... Bu 233 trilyon lirayı esnafı, KOBİ’leri geliştirmek için kullanırsanız daha iyi olur. Yani bunlar bence göreviniz dışındaki şeyler. Tamamen siyasi kadrolara boyun eğiyorsunuz. Bence bu da büyük bir hata.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Niye aldıklarını soralım. O kadar parayı niye vermişler?

KAMER GENÇ (Devamla) – Genel Müdürlüğü taşıyacaklar ama bakalım ne zaman taşıyacaklar.

BAŞKAN – E, o zaman cevabını biliyorsanız niye soruyorsunuz Kamer Bey?

KAMER GENÇ (Devamla) – Biliyorum da parayı haksız vermişler yani.

BAŞKAN – Soralım, haksız mı verdiniz?

KAMER GENÇ (Devamla) – Hazinesinin arazisine getirip 233 trilyon lira veriyorlar, KOBİ’ye bağışta bulunuyorlar.

BAŞKAN – Tamam, soralım.

Mehmet Bey, buyurun.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, Halk Bankasının kuruluş amacı bu ülkedeki esnafın, sanayinin önünü açmak, geliştirmek. Bu maksatla kurulmuş bir banka. Biz de kendi seçim bölgelerimizden takip ediyoruz tabii yıllardır o bölgede birtakım firmalara destek verilerek, onların istihdamı da artırılmıştır ve bu konuda da zaten söylenecek bir şey yok, görevlerinden birisi bu Bankanın. Fakat şunu da kabul etmek gerekiyor ki: Hepimiz biliyoruz seçim bölgelerimizde, hep söylerler “Filan dönemin zengini” Demokrat Parti dönemi zengini bir aile vardır, çok zengindir orada, bir aile vardır “Bunlar Demirel’in zengini.” derler, bir başka aile vardır, “Anavatan Partisi dönemi zenginleri.” derler. Maalesef bu zenginler her dönemde yaratılmıştır, hem de kiminle mevcut kamu iktisadi teşebbüslerindeki bu bankalar tarafından yaratılmıştır. Bunlara kredi verilmiştir, bunlar büyütülmüştür. Bunlar maalesef zengin, şu anda hem siyasette... Biraz önce bahsettiğiniz yasakları koyan, işte “Bunlara bakamazsınız.”, “Bu kredileri kimin aldığını söyleyemeyiz.” mantığıyla maalesef bunlar bugüne kadar gelmiştir. Sayın Genel Müdürüm, tabii ki burada en önemlisi aslında küçük sanayinin desteklenmesi, onların büyütülmesi, onlara kredi faizlerinin daha düşük verilmesi ve onların büyümesinin önünü açmak, istihdamın önünü açmak olmalıyken maalesef çok büyük firmalar desteklenerek

zenginliklerine daha çok zenginlik katılmıştır. Burada çok büyük bir haksızlık olduğu kanaatindeyim. Onun dışında da sorularımı soracağım.

Yine, Yüksek Denetleme Kurulu raporunun yüz altmış dört ile iki yüz otuz sekizinci sayfası arasında bu biraz önce bahsettiniz, “Batık kredi” dediniz, “Yüzde 3’ler civarında.” dediniz. Bunlar, batık krediler, bu yeniden yapılandırılanları da bunun içinde sayıyor musunuz, yoksa o yeniden yapılandırılanlar bunların içerisinde değil mi? Yani “batık” dediğiniz hiç alamayacağınız, bundan sonra alma şansınız olup olmayan krediler mi? Yoksa burada bahsedilen ve bu iki yüz otuz sekizinci sayfada var, yeniden yapılandırılmış, buna rağmen de büyük bir kısmı da yine ödenmemiş olan krediler mi? Her şehirden var, her yerden var, isim de gerçi bahsedilmiyor ama her şehirde bu krediler var. Bunlarla ilgili bilgi istiyorum yani o yüzde 3’ün içerisinde bu yeniden yapılandırdığınız ve uzun süredir yapılandırdığınız krediler var mı? Hatta on yıllık var neredeyse, on yıldır adam ödemiyor borcunu ama yeniden yapılandırılıyor her ne hikmetse.

Bunun dışında bir diğer sorum da şu olacak: Yine, sizlerin, Bankanızın temsil ve ağırlama gideri. Türkiye’de enflasyon yüzde 7-8 civarında diye her zaman övünerek söylüyoruz ama Bankanızın temsil gideri bir önceki yıla göre yüzde 30’ların üstünde artıyor. Niçin bu temsil gideriniz Türkiye’deki enflasyon değerlerinin üstünde artıyor?

Bir diğer sorum... Türkiye’de 2000’li yıllardan beri, gerçi Bankacılık Denetleme Kurulundan sonra ekonomide ve bankacılık faaliyetlerinde çok ciddi denetlemeler olduğu için ve bunun bir kanun çerçevesinde kurallara oturtulduğu için bir iyileşme olduğu söz konusu. Bir diğer sorum şu: Yıllar bazında baktığımızda, yirmi otuz yıllık süreç içerisinde baktığımızda Halk Bankasının yani devlet bankamızın kredilerdeki oranı, özel sektöre ne kadar kaptırmıştır? Yani son otuz yılı örnek alalım, son otuz yıldaki Halk Bankası kredilerinin özel sektöre göre oranı artmış mıdır, azalmış mıdır? Siyasi istikrarsızlık ve ekonomik kriz olan yıllarda da birtakım özel bankaların büyüdüğünü görüyoruz. Demek ki bankalar büyüten sadece siyasi istikrar ya da ekonomik büyüme değil. Onlar o dönemde de büyüdüler, hâlâ da büyümeye devam ediyorlar. Bizim bu otuz yıllık süre içerisinde -kırk yıl da diyebilirsiniz, istediğiniz tarihten başlayabiliriz- Halk Bankasının bu krediler içindeki oranı ne kadar artmıştır ya da ne kadar azalmıştır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Haydar Bey, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, bu kadar büyük rakamlar konuşurken benim dikkatimi çeken, bu avukat sayılarıyla ilgili, belki garip gelebilir ama... Şimdi, Ankara’da 19.893 dosya var 770 avukat, İstanbul’da 21.343 dosya var 279 avukat. Ankara’da tam 3 katına varan bir avukat sayısı var. Niçin böyle bir olay olduğunu da anlamış değilim yani avukat değilim ama tam 3 katına varan bir

avukat var Ankara’da, dosya sayısı az olmasına rağmen. Avukatların takip ettikleri 41.238 dosyaya yaklaşık 250 milyon TL değerindeki riskli takip meblağına karşı ne kadarı kurtarılabildiği? Avukatlara ne kadar para ödenmiştir? Sözleşmeli avukatlara ödenen avansların amacına yönelik kullanılıp kullanılmadığı Teftiş Kurulu raporunda dikkatlere sunulmuştur. Avukatlara ödenen avanslar amacına uygun kullanılmış mıdır? Yani böyle, Teftiş Kurulu bunu dikkate sunduğuna göre bir uygunsuzluk var gibi görünüyor. Avansları amaca uygun kullanmayan avukatların sözleşmeleri iptal edilip ödenen avanslar geri alınmış mıdır? Avanslar zamanında ödenmeyen avukatlardan faiz alınmış mıdır? Uygulandı ise ne kadar faiz oranı uygulanmıştır. Avukatlarla ilgili sorum bu.

Bir de yine Sayıştay kitabındaki yüz elli altıncı sayfadaki kredilendirme işlemlerinden sorumlu bulunan banka yöneticileri aleyhine açılan ceza davaları... Yani burada kredilendirme işlemlerinde yöneticilerden -eski yönetici diye kastediyor- bankanın eski yöneticileri hakkında kredilendirme işlemleri konusunda soruşturma talep edilen firmalarla ilgili işlemlerde altmış dört firmadan bahsediliyor. Bu altmış dört firmaya kullandırılan kredi toplamı nedir? Ne kadar kredi kullandırılmıştır? Bu kredilerin tahsilatında veya geri ödenmesinde bir problem var mıdır? Eski yöneticiler hakkında açılan davalar nasıl sonuçlanmış, nasıl cezai işlemler uygulanmıştır? Bir de çok merak ediyorum, bu yöneticilerin tümü eski midir? Şu anda hâlen bankada çalışan var mıdır yani tümü eski midir? “Eski” diye başlık atılmış ama tümü eski midir?

Sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Bilici...

MUSTAFA BİLİCİ (Van) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Genel Müdürüm, bildiğiniz üzere 23 Ekim ve 9 Kasım tarihlerinde Van’da deprem meydana geldi. Tabii, depremin olduğu ilk günden bugüne kadar maalesef yaklaşık beş bin de artçı deprem oldu, hâlen de devam etmekte. Bu durumun ticaret hayatını olumsuz etkiliği muhakkak.

Sormak istediğim: Halk Bankası olarak esnafımıza, sanatkârimıza ve KOBİ’lerimize verilmek üzere ne kadarlık bir kredi kaynağı ayrıldı? Şu ana kadar bundan kaç esnafımız, sanatkârımız ve KOBİ müteşebbisimiz faydalandı?

Bununla birlikte, vadesi gelmiş olan kredilerin başvuru hâlinde sürelerinin uzatılacağını biliyoruz. Bu süre uzatımında faiz tahakkuk ettirilecek mi?

Bir diğer sorum da: Kredi verilirken haklı olarak ipotek teminat talebinde bulunulmakta ancak neredeyse bina olarak Van’da ipotek olarak gösterilecek sağlam bina kalmadı gibi. Bu konuda herhangi bir kolaylık sağlanıyor mu esnafa, sanatkâra, KOBİ’lere?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Ahmet Bey, buyurun.

AHMET YENİ (Samsun) – Sayın Genel Müdürüm, özellikle Amerika’da yaşanan ekonomik kriz ve onun Avrupa üzerinden bizim ülkemize doğru yansımalarında özellikle Amerika’da otuza yakın bankanın herhâlde kredi notları düşürüldü batanlar hariç ve son zamanlarda da Avrupa’da da bu düşürülmeler oluyor. Bizim, bir ekonomik değerlendirme yaparak Bankamızın bu not durumu nedir, ne değildir? Bununla ilgili bir değerlendirme istiyorum.

Bir de değerli arkadaşlar, 2006 yılında Halk Bankasının özelleştirilme çalışmaları yapılırken esnaf, sanatkâra, KOBİ’ye kullanılacak krediler, devlet, kamu sermayeli bankalar aracılığıyla kullandırılan paralar vardı. İleride Halk Bankası özelleştirilir ise -ki belli bir oranı özelleştirildi- bu kaynaklar nasıl kullanılacak? Ne olacak? Bu konuda 2006 yılında bir kanun teklifi verdim. O da şu: Kamu Sermayeli Bankalar Tarafından Yürütülen Faiz Destekli Kredi Kullandırılmasına Dair Kanun Teklifim. Şöyle geliyor: “Tarımsal üretimin esnaf ve sanatkârların desteklenmesi amacıyla kamu sermayeli bankalar tarafından yürütülen faiz destekli kredi kullandırılması uygulamalarına bankaların sermayelerindeki kamu payının yüzde 50’nin altına düşmesi hâlinde de devam edilir. Bu durumda uygulamanın süresini, usul ve esaslarını, denetimini ve uygulamayı yönetecek olan bankayı veya bankaları belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bakanlar Kurulunca belirlenecek olan özel veya kamu sermayeli banka veya bankaların faiz destekli kredi uygulamalarından dolayı doğacak gelir kayıpları bu amaçla ilgili yıl merkezî yönetim bütçesine tahsis edilecek ödenekle sınırlı olmak üzere hazinece avans olarak ödenir.” diye bir kanun teklifim vardı ve bu kanun da yasalaştı bildiğiniz gibi.

Değerli arkadaşlar, tabii ki, şunu özellikle söylemek istiyorum... Haydar Bey tabii benim kanun teklifimi dinlemedi ama olsun, kendisine takdim ederiz. Şimdi, değerli arkadaşlar, KOBİ, esnaf, sanatkâra eskiden Halk Bankası, Ziraat Bankası, bunlar kredi kullandırıyor ama şimdi gidin görün ki artık köylerde hiç tahmin etmediğiniz özel bankalar bile traktör satıyor pazarlama faaliyetleri içerisinde. Kim daha çok koşuyorsa, kim daha çok pazarlama faaliyeti yapıyorsa o bir adım öne çıkıyor. Buradaki, esnaf sanatkâra kullandırılan kredilerin düşüklüğü, diğer bankalarla da mukayese edildiğinde orantının, oranın yüksek olduğu görülecek. O bakımdan, yine söylüyorum değerli arkadaşlar: Bunların hepsi siyasi ve ekonomik istikrarla ilgilidir. Bunu hep beraber muhafaza etmemiz lazım. Bunun üzerinde özellikle durmamız gerekiyor.

Teşekkür ediyorum. Afiyet olsun. Haftaya da Gaziantep baklavasını bekliyoruz. Ben her toplantıda hatırlatıyorum.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Haftaya...

AHMET YENİ (Samsun) – Haftaya inşallah.

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar, Urfa Milletvekilimiz Mehmet Akyürek Bey’e ikramı için teşekkür ediyoruz.

Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli üyeler; demin tartışmadığımız ara ödemelerle ilgili hızlı olarak şunu söyleyeyim...

Mehmet Bey, çok teşekkür ediyoruz hurma için ama öyle hurma yedik diye az yüklenmeyeceğiz, daha çok enerji aldık. Sen bizi bir sıra gecesine götür...

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Memnuniyetle.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Şimdi devam edelim tabii, Komisyon tutanaklarına da giriyor ama.

Öncelikle şu konuşmadığımız önerilerden iki tanesi iç denetim mekanizması ve Teftiş Kuruluyla alakalı ve iç denetim biriminin Genel Müdürlüğünün merkez birimlerini denetlememesi üzerine bir öneri söz konusuydu. Bu iç denetim biriminin merkez birimini denetlememesi asıl büyük operasyonların merkezde olduğu düşünülürse çok önemli bir kontrol riskidir ve bir kurumun denetime bakış açısı açısından son derece önemlidir. İkincisi: Denetleyen iç denetçilerin yönetimden bağımsız olması, Genel Müdüre değil, doğrudan Yönetim Kuruluna raporlaması, kendi risk haritasını çıkarması ve buna göre raporlaması son derece önemlidir. Bir dahaki Sayıştay raporlarında ben bu konuyu yakından takip edeceğim, iç denetimin bir risk tabanlı denetim yapıp yapmadığı konusunu.

Diğer bir husus Teftiş Kurulundaki müfettiş sayılarının azlığıyla alakalı. Yaklaşık 75-80 tane müfettiş açığı var anladığım kadarıyla raporda gördüğüm bilgilerden. Bir de bu müfettişlerin görevlendirilmesi meselesi var. Müfettişlerin görevlendirilmesine yönelik aslında Batı dünyasında bir optimizasyon modeli yapılır ama bizim ülkemizde gözde müfettişlerin batı illerinde, kötü müfettişlerin güneydoğunun kötü şubelerinde çalıştırılması gibi kamu bankalarında kötü bir alışkanlık var. Bundan vazgeçmek lazım. “Böyle bir şey var.” demiyorum, alışkanlıktan bahsediyorum ama müfettişlerin görevlendirilmesinde bu hususa ve hakkaniyete dikkat edilmesi gerekiyor. Özellikle ben bir milletvekili olarak dik başlı müfettişi severim, uysal müfettişten hiç hoşlanmam. İdareyle iyi geçinen, onların istediği şekilde rapor yazan adam kamuya zararlı adamdır. Yönetime karşı gelen, yönetime karşı doğruları yazabilen cesaretteki adamlar bu vatani kurtaracaktır, onu da söylemek istiyorum. Her dönem için söylüyorum, her kurum için söylüyorum, özel olarak söylemiyorum.

Bir diğer husus bu iç önerilerle alakalı, hızlı geçerek tartışmaya yer vermediğimiz yani 8 no.lu başlığıyla alakalı. Bankanın alım, satım, hizmet, bakım, onarım ve kiralama gibi faaliyetlerin düzenlendiği Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi İhale Yönetmeliğiyle ilgili olarak” diyor, Kamer Bey’in sorduğu soruyu da söylüyor. Reklam, tanıtım ve eğitim amacıyla yapılan hizmetlerle ilişkin öneri çok yakından takip ettiğimiz bir öneri, Komisyonun vaktini almak için söylemedim. Bunun bankacılık faaliyetiyle de bir alakası yok arkadaşlar. Bankacılık faaliyetiyle bu satın almaların hiçbir ilgisi yok. Onun için onun arkasına koymadan bu şeylerin cevabını bekliyorum. Aksi takdirde Bilgi

Edinme Kanunu'ndan gelip, gereği yerine getirilmediği takdirde soruşturma ve suç duyurusunda bulunma hakkımızı da kullanacağımız uyarısıyla söylüyorum.

Artı, Bankanın ve iştiraklerinin raporda da geçen hususta, satın almalarına ilişkin olarak, yani mesela bilgisayar satın alınması, danışmanlık, hizmet satın alınmasıyla ilgili olarak ihalelere ilişkin ihale tarihi, sözleşme tarihi, hangi firmadan alındığı, ne kadar bedelle alındığı, diğer teklifler gibi, listeyi ve buna ilişkin şartname, sözleşme ve ödeme belgelerini 1 milyon liranın üzerindeki alımlar için, son beş yılda, dosyaları da görmek istiyorum, 1 milyon liranın üzerindeki alımlar için bahsediyorum. Bunu da Bankacılık sırrına sokmak gibi bir şey aklınızdan geçiyorsa, bu bankacılık faaliyetleriyle ilgili bir şey değildir, onu da söyleyeyim.

Bir de TOKİ projelerine kullandırılan kredilerde teminat olarak TOKİ'ye ait veya müteahhit-TOKİ ortaklığına ait konutları teminat olarak kabul ettiyseniz bu kredilere ilişkin bilgiler istiyorum. Özellikle hasılat paylaşımı modellerde bu tip krediler var mı? Çünkü basında çok rahatsız edici haberler çıktı biliyorsunuz, Vakıfbank da dâhil olmak üzere, birtakım eski yöneticilere daire verildiğine yönelik. Onu da araştırarak, bu konuda da bilgi rica ediyorum sizden.

Bir diğer husus: Wikileaks belgelerinde geçen hususla alakalı bir soruşturma yapıldı mı Halk Bankasıyla, İran'dan gelen paralarla ilgili, bu konuda bir araştırma yapıldı mı? İran'dan gelen, toplamda 10 milyon liranın üzerinde havale gönderilme işlemleri var mıdır? Bununla ilgili bilgileri istiyorum. İran'da bir şubeniz var mı Sayın Genel Müdür bu arada?

TÜRKİYE HALK BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ASLAN –
Temsilciliğimiz var.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Temsilciliğiniz var. O temsilcilikle ilgili Sayıştay, işlemlerin denetlenmesine ilişkin, bilmiyorum, rapora baktım ama göremedim. Önemli bir husus. Şöyle ki önemli husus: Yarın öbür gün ülkemizi zora sokabilir, şu anda da biliyorsunuz dış politikada İran'la karışık bir durum söz konusu. Kara paranın aklanması, terörizmin finansmanı gibi önemli konular var orada. O konuda bir inceleme, soruşturma yapıldı mı? Uluslararası kuruluşlardan yazı geldi mi? Bunun da bilgilerini almak istiyorum.

Şimdi, bir de, deminden beri, bir 90'lı yıllar tartışması var. Teknik olarak açıklayayım. Çünkü, ben gene söylüyorum, ben bu tip işlerde siyasete her anlamda belirli mesafeden duracağım ama bir olayı açıklamak istiyorum. Biliyorsunuz, bankacılık sektörü Türkiye'nin kara deliğiymiş, en büyük yarasıydı ve o dönem Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Deniz Baykal bir kurultayda dedi ki. "Bir gece bir kamu bankasının satışında bir başkan aracılık ettiği için biz buradan, hükûmetten çekiliyoruz ve biz baraj altına indirildik." 99'da o dediğimiz şeyler 2002 yılında gerçekleştirildi. O dönemdeki koalisyonla bizim siyasi bir ilgimiz yok ama şunu söyleyeyim: Çok büyük şeyler yaptılar. Gerçekten, Türkiye'de bankacılık sektörüne yönelik çok büyük işler yaptılar ve bugün Türkiye

ekonomisi bir anlamda krizde olmasına rağmen, bankacılık yıkılmadı diye zor bela ayakta duruyoruz ve o hükûmete gerçekten çok şey borçluyuz. Bülent Ecevit rahmetli oldu, gitti, Devlet Bey burada, önemli bedeller ödediler. Siyasi anlamda yüklenirken bazı doğru şeyleri yapmak zorundayız. Siyasi ötenazi hakkını kullandılar bu ülke için ve temeline bunu koydular. Ayrıca, Sayın Genel Müdür rakamları veriyor. Sayın Genel Müdürüm ve diğer genel müdürler, sizden rica ediyorum, birbirimizin karşılıklı zekâsını hafife almayalım. O dediğiniz kredilerin çok büyük bir kısmı Anavatan Partisi, Doğru Yol Partisi gibi partilerden gelerek o hükûmetlere mal edilen krediler, tıpkı sizin olduğu gibi. Ama bir tarafında onu söylediniz de bir tarafında bunu söylemediniz diye burada siyasi rahatsızlıklar ortaya çıkıyor ve sizden kişisel olarak şunu rica ediyorum: Sizler bürokratsınız. Yarın öbür gün başka bir iktidar geldiğinde onlarla çalışacaksınız. Bırakın, burada bir sürü siyasi var, kendi partilerini, kendi partimizi savunacak durumda olabiliriz. Sunumda dikkat ettim, çünkü böyle siyasi söyleminizin olmaması beni de mutlu etti, aslında bu da bir kurum kültürünü gösteriyor.

Sadece çok küçük bir anekdotla bitireceğim söylediklerimi. Muavindim, bir üstadıyla gittik bir kamu bankasına. Oradaki genel müdürlerle birtakım usulsüz işlemlerle ilgili görüşürken dedi ki: “Şimdi Başbakanı arıyorum, hemen bir kanun çıkarttıracağım, bunu kanuna uygun hâle getireceğim.” Sonra o genel müdürün ne olduğunu... Çünkü o dönemde şunu diyorlardı: “Hayatta değişmez kardeşim iktidar.” İktidarlar her zaman değişir. Değişmesi bu demokrasinin güzelliğidir.

Bu hatırlatmayla, yaptığınız sunum için de çok teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Harun Bey...

HARUN KARACA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; ben, bir konu var, onu özellikle, burada, Sayıştay raporunun 142’nci sayfasından iki paragraf okuyacağım. “2008 yılı sonu itibarıyla, kooperatif kredilerinde 230,3 milyon TL, fon kaynaklı kredilerde 61.1 milyon TL, ticari kredilerde 942.6 milyon TL ve bireysel kredilerde 594 milyon TL olmak üzere toplam 1. 828 milyon olan II Grup Yakın İzlemedeki Kredilerin 2009 yılı sonu itibarıyla kooperatif kredilerinde 48 milyon TL, fon kaynaklı kredilerde 70 milyon TL, ticari kredilerde 1.090 milyon TL, bireysel kredilerde 300 milyon TL olarak gerçekleştiği, bu miktarları 30 Haziran 2010 tarihi itibarıyla da 34 milyon TL kooperatif kredilerinde, 37 milyon TL fon kaynaklı kredilerde, 823 milyon TL ticari kredilerde, 295 milyon TL de bireysel kredilerde olmak üzere 1.185 milyon TL olarak gerçekleştiği anlaşılmaktadır.” Belki arkadaşlarım niye okuduğumu şey yapmıyorlar, ben de onu özellikle söyleyeceğim.

II. Grup... Buradan devam edeyim zamanı fazla almamak için.

“2009 yılı sonu itibarıyla nakdi krediler içerisinde 1.515 milyon TL olan 30.06.2010 tarihi itibarıyla da 1.185 milyon TL’ye gerileyen II Grup Yakın İzlemedeki kredilerin bankacılık teamülleri çerçevesinde I Grup Standart Nitelikli Krediler hâline dönüştürülmesi hususundaki çalışmalara devam edilmesi gerekmektedir.” deniyor burada.

Şimdi, özellikle Sayıştaydaki arkadaşlara bunu sormak istiyorum. Biraz önceki bahse konu olan 13'üncü maddedeki, 13'üncü diğer öneriyle ilgili olan, oraya ayrı bir paragraf açılmış. Şimdi, burada tek tek saymayacağım. Ticari kredilerle ilgili olan 1 katrilyon 515 milyon TL'yle ilgili, bunların içinde milyon TL'nin üstünde birçok kredi var. Bir firmayla ilgili bir paragraf açıyorsunuz da, burada bir sürü firma var, diğer firmalarla ilgili niye böyle bir paraf açma gereğini duymadınız? Özellikle bunun altını çizmek istiyorum. Şimdi, bir firmayla ilgili burada, özellikle on üç tane firmadan bahsedildi, tabii o firmaların kimler olduğunu bilmiyoruz, bilmediğimiz için de bir şey söylemedik, başka, 50 milyon, 100 milyon, 200 milyon kredi kullanan firma yok mu ki burada bunların paragrafını açmadınız da tek bir firmayla ilgili açtınız? Bir.

İkincisi: 99 yılı özellikle Türkiye açısından baktığımız zaman -ekonomik olarak söylüyorum, siyasi olarak söylemiyorum- bankalar mezarlığına dönmüş bir Türkiye vardı. Hamdolsun bugün o noktalardan kurtulduk. Oradaki, o zamanki hükûmetlerin katkılarını bizim tabii kesinlikle reddetmek veyahut da yok farz etmek gibi bir derdimiz yok. Ancak Türkiye'nin bugün geldiği bir noktayı da, yani gerçekten, oradan alınan ve istikrarlı bir şekilde devam eden bir ekonomiye de hakkını teslim etmek lazım diye düşünüyorum. Aslolan da zaten herhâlde bunu yapmak diye düşünüyorum.

Ayrıca, tabii Aykut Bey gitti, belki Aykut Bey'in ağababası olabilir ama bizim Genel Başkanımız var, Genel Başkanımız bize haftalık sunumlarını yapar, kanunlarla ilgili istişarelerini yapar, ondan sonra da gruba gelir, tartışılır, oy verilir veyahut da verilmez şeklinde devam eder.

Bu şekilde sözlerimi bitirerek, Genel Müdürümüze, Yönetim Kurulu üyelerine yapmış oldukları çalışmalarından dolayı, özellikle yüzde 40'lardan gelen batık kredilerin yüzde 5'lere - yuvarlayarak konuşuyorum rakamları- ve artı derinliği olan... Yani hiç kimse burada, biraz önce Adnan Bey de söyledi, aşağı yukarı otuz kırk yıllık bir deneyimden bahsediyoruz, yani bir sürü iktidarla çalışmış, bir sürü iktidarla buraya gelmiş arkadaşlar, marifet iltifata tabidir, yüzde 40'tan yüzde 5'lere indirmek de kolay bir şey değildir, ben emeklerinden dolayı hepsine ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Sağ olun, var olun.

BAŞKAN – Ziver Bey, buyurun.

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; ben de özel sektörden gelen bir arkadaşınız olarak şahsen, belli bir süre öncesinden Halk Bankasıyla, Halk Bankasının özellikle taşradaki işlemleriyle ilgili klasik bir devlet dairesi profilini çiziyordum. Vatandaş bir bankaya gittiğinde bırakın siz esnafı veyahut da KOBİ'yi, normal bir bankacılık işleminde bile aciz bir durumdaydı. Geldiğimiz gün itibarıyla, ben bu yönüyle hakikaten Halk Bankası yönetimini tebrik ediyorum. Çünkü şu anda taşrada da, sadece İstanbul ayağında ve büyükşehirler ayağında değil, taşrada da bankacılıkta Halk Bankası özel bankalarla yarışır bir şekilde, hem vatandaşın ihtiyacını

görmeye, esnafı desteklemeye, KOBİ'yi desteklemeye ciddi katkıları var. Ama gene burada bir eksikliği de ben arz etmek istiyorum özellikle bu Komisyon huzurunda.

Hâlen bölgede teminatlara ilişkin bazı sıkıntılar var, çünkü bölgedeki malumunuz, bir konutun, bir dairenin fiyatı orada çok çok düşük bir şekilde yapılıyor, çünkü Bankada da, KOBİ ve esnafı da, neticede bir işletmesini çalıştırmak ve kendi bu işletmesini çalıştırmakla ilgili bir hareket içindedir ama bakış açısı olarak şöyledir: Sanki biz bu teminatı veyahut da bu KOBİ'yi, bu işletmeyi desteklediğimizde âdeta bu geçmişten gelen o görev zararları gibi algılanmaktadır. Biraz daha iyi niyetle, biraz daha elbette ki bankacılık kriterleri göz önünde bulundurularak bu insanlara destek verilebilir.

Geçmişte... Ben bir anekdotla bitirmek istiyorum. Gerçi Aykut Bey burada olsaydı bir iki konuya değinecektim ama Aykut Bey yok, o muhatabıydı işin.

Biz burada, 13'üncü maddeyi, 4, 5 iç öneriyi de burada tartışmaya açıyoruz. Hakikaten buradaki arkadaşlarımızın hepsi de... Biz sadece genel müdürlerimizi savunmak gibi, avukatlığını yapmak gibi falan bir şeyin içinde değiliz. Muhalefetteki, MHP'deki de, CHP'deki de, BDP'deki arkadaşlar gibi biz de elbette burada bir eksiklik, yanlışlık olduğunda karşındayız, biz de soruları sorarız, biz de gerektiğinde onların yerine geçip o muhalefeti yapma erdemine de sahibiz. Ama biz o iyi niyeti gösterdiğimizde de süreci sadece klasik bir muhalefete dönüştürerek, âdeta her şeyde, bırakın, bir KİT'i görüştüğümüzde, KİT'in bütün işlevsel alanının dışında Sayın Başbakanımız direkt hedef gösterilmekte, âdeta böyle klasik siyasi muhalefete girmekte. Bence bu Komisyonda bu olmasa çok daha iyi olur diye düşünüyorum.

Ben Batman Ticaret ve Sanayi Odasında görev yaptım, ben de yöneticilik yaptım. Geçmişte Halk Bankasının bölgeyle ilgili bir açılım toplantısı vardı, Van'da yapılmıştı. O günün Halk Bankasından sorumlu devlet bakanı da vardı, GAP'tan da insanlar vardı, yöneticiler ve Halk Bankasının genel müdürü ve yönetimi de vardı. Orada bir bölge, Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığı olarak söz aldığımızda -birkaç kişi, sadece ben değil- Halk Bankasıyla hiçbir ticari çalışma yoktu, ama şu anda baktığımızda hakikaten Halk Bankası, bankacılık... Evet, eksikliği olabilir, gediği olabilir. Bu eksikleri gördüğümüzde de bunu eleştirmemiz lazım, dile getirmemiz lazım, ben bunu dile getirmek istedim.

Teşekkür ediyorum. İyi akşamlar diliyorum.

BAŞKAN – Eksikliği olabilir ama gedik oldu mu hesap sorulur. Onun için o gediği düzeltelim. Değerli arkadaşlar, bankacılıkta bu gedik işi çok tehlikelidir.

Şimdi, Mehmet Akyürek Bey, buyurun.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım ve değerli arkadaşlarım; ben ticaretten gelme bir insanım. Domates satan, bakkallık yapan ve şimdi 1.700 tane çalışanımız vardır.

BAŞKAN – Maşallah.

MEHMET AKYÜREK (Devamla) – Halk Bankasının ne olduğunu çok iyi biliyorum. Halk Bankası esnafın yanında olmuştur ve ilk göz ağrısıdır Halk Bankası ve ondan sonra Ziraat Bankası gelmektedir.

Şimdi, efendim, Sayın eski Genel Müdürüme soruyorum: Halk Bankasında çok güzel şeyler yaptınız, inşallah Ziraat Bankasında da aynısını yapacağınıza inanıyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hemşehri...

MEHMET AKYÜREK (Devamla) – Nereli olursa olsun çalışanın yanındayım. Yalnız, Halk Bankası hakikaten...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yağ yağ da kalmıyor.

MEHMET AKYÜREK (Devamla) – Bakın, benim kimseye yağ sürmeye ihtiyacım yok.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sabahtan beri konuşmalarda...

BAŞKAN – Dinleyelim arkadaşlar.

MEHMET AKYÜREK (Devamla) – Sayın Vekilim, herkesin ne olduğu bellidir. Benim ne bankalara ihtiyacım var ne şeyim var. Bak, ne dedim: Domates satan bir insanım, 1.700 tane çalışanım var, ona göre. Oradan buraya gelmişiz.

Şimdi, Halk Bankasına, Genel Müdürüme de teşekkür ediyorum. Yalnız, benim bir sorum olacak, Güneydoğu'da, Şanlıurfa'da Halk Bankası şubelerinin bir kısmı kapanmıştır. Bunların açılması için acaba ne zaman... Bu şubeleri tekrar kazandırmanızı istiyoruz. Urfa'nın kazaları içinde Ceylanpınar, Suruç açıldı, Viranşehir açıldı ama diğer açılmayan şubelerin de bir an önce açılmasını istiyorum.

Hepinize saygılarımı ve selamlarımı iletiyorum. Allah'a emanet olun diyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

İsmail Bey, buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlar; tabii burada biz, gerçekten de bankacılık sektöründe önemli işler yapmış bir bankayı tartışıyoruz. Yalnız, bu Komisyonunda, hep komisyonların başlangıcında da, sanki bir kurumu tartışmıyoruz biz de, siyasi birtakım çekişmelerimizi bu banka veya KİT'ler üzerinden yapıyoruz. Bu da bizi oldukça rahatsız ediyor. Sanki KİT'ler hep yanlış işler yapıyor, biz de onları savunmak zorunda kalıyormuşuz gibi bir intiba uyanıyor. Burada basın da var. Yalnız, biz tabii şunu istiyoruz: Yani bu verilen kredide gerçekten bir usulsüzlük var mı, diğerlerine göre bir hakkaniyetsizlik var mı? Ayrıca, bu kredinin verilmesinde herhangi bir siyasi baskı var mı? Daha önceki yıllarda, 2000 yılından önce bu tip baskılar var mıydı? Bunlara bir bakmak lazım diye düşünüyorum.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Vardı tabii.

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) – Ben konuşayım.

Tabii, burada, arkadaşımız, tabii ki 2000 yılından önceki bankacılıkla ilgili çok güzel gelişmeler oldu. Yani biz Şöyle bir şey... (Gürültüler) Tabii, bunlar için biz geçmiş hükûmetlere teşekkür ediyoruz ama keşke duvara toslamadan önce bu önlemleri alsaydınız. Duvara tosladıktan sonra bu önlemleri almanın çok da bir şeyi yok. Yani iyi ki kurtarmışsınız.

KEMALETTİN YILMAZ (Afyonkarahisar) – Siz de çok güzel başladınız.

BAŞKAN – Devam edin İsmail Bey.

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) – Şimdi, şöyle bir şey; biz gerçekten de şunun da hakkını vermekten yanayız: Dünyada 6'ncı olmuş, Avrupa'da 2'nci olmuş, Türkiye'de bu kadar özel sektör banka arasında 1'inci olmuş, bu arkadaşları da tebrik etmek lazım diye düşünüyorum. Varsa bir eksikleri tabii ki bunları şey etmek lazım. Ama Aykut Bey'in falan konuşmalarına baktığımız zaman, sanki tamamen usulsüz işler yapıyormuş gibi bir intiba uyandırmak bence de çok yanlış diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

FARUK SEPTİOĞLU (Elâzığ) – Arkadaşlar, tabii, diyoruz ki marifet iltifata tabiidir. Ben de bütün çalışanları, Sayıştay olsun, elbette ki hepsi özveri içinde çalışıyorlar, hepimiz bu ülke için çalışıyoruz. Bazı doğruları da görmemiz gerekiyor. Bu bakımdan ben de teşekkür ediyorum.

Ben de şunu sormak istiyorum: Daha önceden Halk Bankasını satışa çıkarmıştık. O günkü değeri neydi, bugün verilen değer nedir? Bunu da bir öğrenirsek herhâlde bir sonuca varırız diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Tufan Bey, buyurun.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Değerli Başkanım, Komisyonumuza üye saygıdeğer arkadaşlarım; ben de tutanaklara geçsin diye konuşacağım, aslında çok söyleyeceğim şey yok ama. Bir yanlış algılamaya da son verelim. Yani, bizim ta başından beri söylediğimiz şu: KİT Komisyonu diğer komisyonlardan çok farklı bir komisyon. Elbette teşekkür etmemiz gereken yerde bizim Komisyon Sözcümüz Aykut Bey vallahi çok teşekkür ediyor. Ama şimdi, Halk Bankası veya diğer KİT'ler hakikaten olağanüstü büyük kuruluşlar. Yani bizim burada amacımız bağcıyı dövmek filan değil, üzüm yemek. Yani binlerce, belki on binlerce işlem yapılıyor; binlerce, on binlerce işlemin sonucunda Halk Bankası da bugün çok iyi bir yere gelmiş, Ziraat Bankası da çok iyi bir yere gelmiş. Bunda geçmişteki, 99-2002 arasında iktidarda olan partilerin yapmış olduğu, iktidarın yapmış olduğu düzenlemelerin de çok büyük katkısı var. Yani burada kimse kimseyi suçlamasın. Hem diyorsunuz ki siyaset yapmayalım, siyasetin âlâsını da bana göre sizler yaptınız, son 3 tane, 4 tane, 5 tane konuşmacı

arkadaşımız yaptı. Elbette denetlememiz gerekiyor, iyi olsun diye denetliyoruz, yani uyarı görevimizi yapıyoruz. Yoksa kötü olsun filan diye bir şey yapmıyoruz. Ben Aykut Bey'in de bu anlamda, özellikle de bugün Halk Bankasına yönelik olarak herhangi bir maksadını aşan filan bir sözünü de görmedim. Yani yanlış anlaşılan bir şeyini de görmedim. Gayet de...

Burada, değerli arkadaşlarım, bankacılık hakikaten çok önemli bir sektör, güvene dayalı bir sektör. Bir tane krediyi, zannedersenem yine arkadaşlarımızdan Harun Bey söyledi: "Niye bu krediyi dipnot olarak ayrıca yazdınız ya da 13 numaralı olarak niye ayırdınız?" İşin esasında o da siyasi bir çıkarım yapmaya çalışıyor ama biraz sonra herhâlde açıklamalar gelince inşallah eksi yazar kendisine, aleyhine döner diye düşünüyorum o şeyin, açıklamadan sonra.

Bankacılık çok önemli bir iş dalı dedik, çok önemli bir sektör dedik. Yani burada siyasi iktidarın başındaki insanların yakınlarının yöneticisi olduğu bir firmanın hakikaten kamuoyuna da aksedildiği şekilde, tabii bankacı değil kamuoyu, yeterli teminat alınmadığı iddiasıyla bu kadar büyük meblağlı bir kredinin alınmış olması kamuoyunda sıkıntıya yol açtı, kamuoyunda vicdanları yaraladı. Bunu ayrı bir, 13 numaralı olarak almanın, uyarmanın da bana göre hiçbir sakıncası yok. Bana göre tartışılacak bir konu varsa zaten işin esası da budur. Yoksa onun ötesindekini Bankanın Genel Müdürü, Yönetim Kurulu üyeleri bankacılık esas ve usulleri dairesinde zaten yapıyorlardır, çok yetişmiş insanlardır. Bir genel müdür olmak için bir bankaya, böyle tamamen siyasi iradenin yakını olmak filan yetmiyordur muhakkak.

Ben bunlar tutanağa geçsin diye söyledim. Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Son söz olarak, Halk Bankası Genel Müdürüne...

AHMET YENİ (Samsun) – Hemşehrini müdafaa ettin.

TUFAN KÖSE (Devamla) – Hemşehrimi müdafaa ettim mi?

Şimdi, tabii, bir lütuf değil, Kamer Ağabey söyledi ama. Eski Genel Müdürü, eski Halk Bankası Genel Müdürü şimdiki Ziraat Bankası Genel Müdürü, ben de kendisine teşekkür ediyorum bu anlamda.

BAŞKAN – Necati Bey, buyurun.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Teşekkür ederim.

Tabii, tekrar tekrar söz alma ihtiyacı hissediyoruz. Şimdi, Uşak Milletvekili Kardeşimiz duvara toslamaktan filan bahsetti. Ya bunu başından beri söylüyoruz. 57'nci Hükûmet göreve geldiğinde BDDK yoktu, bankalarla ilgili kanun yoktu. Bir bakın, şöyle geçmiş bir değerlendirin. Hazine, Merkez Bankası siyasilerin elinde istedikleri gibi yönlendirdikleri bir kurumdu. Yani bu şartlarda elbette siyasilerin etkiledikleri, bürokratlar da sonuçta o günlerde direkt siyasilerin iki dudağının arasında olan koltuklarda oturuyorlardı. Bugün de çok fazla bir şey değişmedi ama mesela

BDDK gibi, Merkez Bankası gibi kurumlarda olanlar biraz daha bağımsız hissediyorlar kendilerini, biraz daha bağımsız karar alıyorlar.

Şimdi, çok daha geriye gidersek, Türkiye’de kapalı ekonomi vardı kardeşim, yani serbest piyasa ekonomisi yoktu, ithalat yapamıyordun, döviz cebinde bulunduramıyordun vesaire. Yani şimdi biz o günlerle bugünleri mi karşılaştıracacağız? Böyle bir mantıkla yorum yapmamak lazım. Duvara toslayan... O günkü yapılan, halının altına süpürülen pisliklerin temizlenmesidir. Bana şimdi birtakım şeyleri söylerken şunu söylemeniz lazım: Bakın, ben diyorum ki 57’nci Hükûmet BDDK’yı oluşturdu, Merkez Bankasını bağımsız hâle getirdi, bankalarla ilgili üst üste iki tane kanun çıkardı, yani bir tanesine baktılar, uygulamada yanlışlık var, daha mükemmeliyi çıkardılar. Bakın, 2001 yılında çıkan yasaların tamamına bakın, Elektrik Piyasası Kanunu, Doğal Gaz Piyasası Kanunu, bütün özelleştirmenin önünü açmış. Bugün kamu borçları böyle 10 katına, 20 katına çıkmadıysa, özel sektörün üzerinde birtakım şeyler geliyorsa, o günkü yapılan uygulamaların neticesidir. Bana şimdi şunu deyin: Ya, bu dönemde -tamam istikrar var, kimsenin inkâr ettiği yok ama- şu şu kanunları çıkardık, şu şu tedbirleri aldık diyebilir misiniz? Bana bunu söyleyin. Yani “Geçmişte şu kanunlar yanlıştı, bu yapısal değişiklikler yanlıştı da biz hükûmete geldikten sonra, iktidara geldikten sonra şu...” Ya geçmişin mirasını yiyorsunuz kardeşim, bunu inkâr etmeyin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Necati Bey, az önce Ahmet Bey kanun teklifinden bahsetti. Bak, sadece bir milletvekili arkadaşımızın verdiği bir kanun teklifi. Şimdi burada eğer biz karşılıklı olarak kimin, hangi döneminde ne yapıldığı sayıp dökmeye başlarsak o zaman biz...

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – O teklif ne zaman Genel Kurula gelecek?

BAŞKAN – Bakın, bunun yeri burası değil. Şimdi biz gündemden ayrılmayalım.

Aykut Bey, eklemek istediğiniz bir husus mu var?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Evet. Sayın Başkan, çok kısa bir ekleme yapayım da Sanıyorum ben demin çıktığımda birtakım konuşmalar olmuş. Herhâlde bu Komisyona üye arkadaşların mesleki profesyonelliklerinden mütevellit bir problem midir?

Değerli arkadaşlar, iktidar partisinden arkadaşlar, mesela siz... Ben sizin yerinizde olsam şurada savunacağım bir şey olurdu. 1997 yılında -Allah rahmet eylesin- Necmettin Erbakan -sizden farklı, benim gözümde çok millî bir adamdı, ben de o anlamda çok takdir ederim- “kamu haznedarlığı” diye bir şey yaptı.

BAŞKAN – Cümleyi düzeltelim. “Sizden farklı, çok millî bir adamdı.” Biz millî değil miyiz?

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Tamam, düzeltiyorum. Benim gözümde... Evet, sizden farklı kısmını geri alıyorum.

Necmettin Erbakan, 1997 yılında -Allah rahmet eylesin- “kamu haznedarlığı” diye bir şey yaptı. Gündeme getirecekseniz, çünkü bilmediğiniz konulara giriyorsunuz, ondan sonra da işte, hani... Eminim ki partinizi övmek hakkınızdır ama bilerek yapmak lazım. Kamu haznedarlığı neydi? Eskiden kamu hesapları özel bankalara çok ucuz fonlarla gidiyordu, ama bu kamu haznedarlığı da bütün paraları aldı, kamu bankalarına verildi ve kamu bankalarının faaliyetinin temelinde bu vardır. Mesela, bu tip şeyleri söylerseniz gerçekten ben çok hoşlanırım. Ama sözü aldıktan sonra, bir de haksızlıklar yaparak... Bakın ben haksızlık yapıyor muyum? Diyorum ki, böyle bir şey doğrudur. Bunu söyleyin. Ama, Rahmetli Bülent Ecevit doğru bir şey yaptı arkadaşlar, önemli bir şey yaptı. Şimdi bunu alıp da Halk Bankasının durumu çok iyi... Tamam, bir şey demiyorum, kırmamak istiyorum da, samimiyetle bir şey söyleyeyim mi, hiç iyi değil, geçmişten hiçbir farkı yok. Deminden beri mücadelem bu; kırmadan, dökmeden anlatmaya çalıştığım mesele bu. Ama tutar siz bunu yaparsanız, bize de bunu söylemek hakkı doğar. Halk Bankasının durumu iyi falan değil, hiçbir zaman iyi olmadı, bugün de iyi değil.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Şimdi, biz dört saattir, beş saattir neyi konuşuyoruz o zaman, iyi değil de?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Anlattık biz de.

BAŞKAN – Tabii, o sizin bakış açınız. Sonuçta rakamlar ortada. Genel Müdür de, Yönetim Kurulu Başkanı veya diğer arkadaşlar da tabloyu ortaya koysunlar.

Ahmet Bey, buyurun.

AHMET YENİ (Samsun) – Değerli arkadaşlar, iyi mi kötü müler, hepsi bitti. Biraz evvelki Milletvekilimin sorusunu ben de soruyorum. Yönetime geldiğiniz zaman, özelleştirme kararı veya 2002’de, 2000’de Halkbankamızın o günkü değeri neydi, özelleştirmeye çıktığınız gün nedir, bugün de söyleyebilirsiniz, nedir? Buradan bakarsak, zaten Halk Bankasının durumu ortaya çıkar. Kötü mü, iyi mi bir öğrenelim bakalım.

Teşekkür ederim. (Gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar...

AHMET YENİ (Samsun) – Dinleyelim arkadaşlar, bir bakın nasıl. Ben soruma cevap...

BAŞKAN – Sonuçta, değerli arkadaşlar, tabii burada biz KİT Komisyonu olarak kanunların bize emrettiği ve görev verdiği şekliyle mali, hukuki denetim yapıyoruz. Ama zaman zaman da herkesin, basın mensubu, bürokrat arkadaşlarımızın da şahit olduğu şekliyle, aynı zamanda siyasi kimliğimizden dolayı da yorumlamalarımız, olaylara bakış açımız siyasi duruşumuza göre değişebiliyor. Dolayısıyla burada bir mutabakat sağlanmasını beklemek zaten eşyanın tabiatına aykırı. Yorum farklılıkları elbette olacaktır, olmalıdır. Belki burada bir zenginlik olarak kabul edip görmek lazım. Ama neticesinde siyasi yorumları bir tarafa bırakalım. Biz şu andaki mevcut mevzuat

çerçevesinde, ticari kriterler çerçevesinde, bankacılık teamülleri çerçevesinde, Bankamızın işleyişiyle ilgili olarak ne durumdayız, onu konuşalım.

Şimdi, Süleyman Bey, arkadaşlarımızın sorularını not aldınız. Bunlar içinde şu anda cevaplandırma durumunda olduklarınızı sizden dinleyeceğiz. Eğer ki arkadaşların bir kısmı yazılı olarak da talep ettiler. Yazılı olarak da verilebilecek olanlar varsa onları bilahare yazılı olarak verebilirsiniz.

Buyurun.

TÜRKİYE HALK BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ASLAN – Sayın Başkanım, değerli üyeler; sorular ve değerlendirmeler için çok teşekkür ediyorum. Tabii, çok geniş kapsamlı sorular ve değerlendirmeler vardı. Bunların bir kısmına burada cevap vereceğiz inşallah. Bir kısmına ise yazılı olarak cevaplarımızı ileteceğiz.

Ben bu son getirdiğiniz noktadan başlayarak isterseniz soruları cevaplayayım.

2002 öncesi dönemde kamu bankaları piyasada hakikaten sıkıntılı bir durumdaydı, yani düzenleyici çerçeve başta olmak üzere bazı sıkıntılar vardı. O dönemde Halk Bankası ve benzeri büyüklükteki diğer kamu bankası için piyasada halka açık olmadıkları için resmî

bir rakam yoktu. Ancak söylentiler ve o döneme konuşulan piyasalardaki sözü edilen değerlemelere baktığımız zaman 300 milyon dolar, 400 milyon dolar gibi piyasa değerleri söz konusu idi. Biz 2007’de halka arz yaptık Bankamızda, piyasa değeri, gerçek piyasa değeri o zaman oluştu, 10 milyar TL olarak Halkbankın piyasa değeri oluştu ve hisseler o fiyattan satıldı. Bugün itibarıyla Bankamızın hisse fiyatı üzerinde piyasa değeri 13,5 milyar TL düzeyine çıkmıştır. Bankamıza yatırımcıların, küçük yatırımcıların güveni son derece yüksektir. Bankamızın gerek kârlılık gerekse kredi sağlamlığı açısından, aktif kalitesi açısından son derece olumlu ve başarılı bulunduğu dair raporlar mevcuttur.

Ben bu vesileyle diğer sorulara geçiyorum.

“Batık kredi” ifadesi çok doğru değil. Kamuoyu söylemi bu şekilde olduğu için bende de ağız alışkanlığı olduğundan dolayı kullandım. Teknik terimi bunun, takibe intikal etmiş kredilerdir veya “tahsil olunacak alacaklar” kalemi altında izlenir. Dolayısıyla teknik terimi kullanmak daha doğrudur.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Vergiden düşebileceğimiz... Yani vergiden düşebiliyorsak batık kredi.

BAŞKAN – Evet, devam edelim.

TÜRKİYE HALK BANKASI GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ASLAN – 2002 yılı itibarıyla takibe intikal etmiş olan kredilerimizin tutarı 1,1 milyar TL idi. Bu kredilerin 595 milyon liralık bölümü bu süre içerisinde -2002’den 2011’e kadar- tahsil edilmiştir. Kalan 546 milyon lirasıdır.

Bunun için de yasal takip devam etmektedir. Zaman içerisinde inşallah buradan da bir kısmını tahsil edebileceğimizi ümit ediyoruz.

KOBİ kredilerindeki pazar payımızdaki azalmadan bahsedilmişti. Tabii, dönem dönem sektördeki risk iştahı farklılaşabilmektedir. Türkiye’de 48 banka var, rekabet oldukça kuvvetlidir. Bu açıdan biz diğer bankaların da küçük esnaf ve sanayiciye kredi verme noktasında ellerini taşın altına koymalarından memnunuz. Rekabet artsın ülkede, küçük esnaf daha fazla krediye muhatap olsun, bunu isteriz, arzu ederiz. Bankamızın payında bir, nominal tutarda kullandırılan kredide bir gerileme yoktur. “Mikro” diye tabir ettiğimiz görece daha küçük ve zayıf işletmelerde kullandırılan kredilerde payımız yüzde 18’dir, oldukça yüksektir. KOBİ müşteri adetleri dikkate alındığında, müşteri adeti itibarıyla KOBİ’lerin yüzde 25’i yani dörtte 1’i Halkbankın bizzat müşterisidir. Bu açıdan hakikaten Türkiye’nin KOBİ bankası olma özelliğimizi devam ettiriyoruz.

Payımızda dönem dönem gerilemeler olsa da uzun vadede payımızda iyileşme devam edecektir. Aslen burada bizim bakmamız gereken toplam kredilerimizin yüzde kaç KOBİ’lere kullandırılmıştır. Yüzde 36’sıdır. Bizim kadar daha yüksek KOBİ’lere kredi kullandırmış olan başka bir banka söz konusu değildir.

Takip performansına ilişkin yani Bankamız daha fazla mı takibe intikal ettiriyor kredileri, kredi kalitesi daha mı bozuk? Hayır, tam tersi, birkaç defa ifade ettim, 2008-2009 döneminde Bankamızdaki takip kredileri 1,2 milyardan 2009’da 1,6 milyar liraya artmış, sektör de 14 milyardan 21,8 milyar liraya yükselmiş. Dolayısıyla Bankamızdaki takip artışı yüzde 33 oluyor, sektördeki takip artış oranı ise yüzde 55 oluyor 2009 senesine baktığımız zaman. 2009 yılında ayrıca sektörde 816 milyon lira takipten satış da yapıldı. Bu rakamı da ilave etmek lazım yıl sonu takip bakiyesine. Bankamızın bu noktada kredi kalitesi sektörle karşılaştırıldığında çok çok daha iyidir.

Bir nokta daha... 2008’de, dediğimiz gibi, Türkiye’de ekonomi yüzde 4,8 küçüldü ve bir küresel kriz yaşadık çok geniş kapsamlı. Buna rağmen Bankamızdaki takip rasyosu en fazla yüzde 5 seviyesine yükselmiştir. Bugünkü geldiğimiz nokta itibarıyla da 2,9, sektöre yakın bize intikal etmiş eski kredileri, 2001 ve öncesi kredileri çıkardığımız zaman da yüzde 2 mertebesinde sektörden daha olumlu bir noktadayız.

Merter’deki bir firmadan bahsedilmiş idi 18.343 sabit no.lu. Söz konusu firmanın 22/7/2011 tarihi itibarıyla 10,7 milyon liralık tahsil olunacak alacaklar bakiyesi tahsil edilmiştir. Bunun dolar bedeli de 7,3 milyon dolardır. Tamamı tasfiye edilmiştir, tahsil edilmiştir.

Avukatlara ödenen avanslara ilişkin bir soru yöneltilmişti. 30 Eylül 2011’de kullandırılan avans tutarı 9 milyon lira olup, tamamı belge karşılığı kapatılmıştır. Belge karşılığı avans bundan sonra kullandırılmamaktadır.

Bir başka konu, açılan mali sorumluluk davaları ile ilgiliydi. 51 adet dava vardır. Kredi tutarı bu kapsamda 2001 yılında 1 milyar liradır. Mali sorumlulukla ilgili bu davaların 10 tanesi sonuçlanmıştır, 41 tanesi devam etmektedir. Eski yöneticilerden hâlen çalışan yoktur.

Takipteki kredilerle ilgili olarak “Acaba bunlar, yapılandırılmış krediler bunların içinde mi izlenmektedir yoksa ayrıca yapılandırılmış kredi var mıdır?” şeklinde bir soru vardı. İki cins kredi yapılandırılabilir. Takibin içerisinde olanlar, bu, BDDK’nın uygulamaları, yönetmelikleri ve kanunlar çerçevesinde yapılmış yapılandırmadır. Bu kapsamda 260 milyon liralık takibin içerisinde yapılandırılmış krediler vardır. Ayrıyeten bizim “ikinci grup” diye tabir ettiğimiz yakın izlemeye olan ve yapılandırılmış olan kredilerimiz de mevcuttur. Bu teamül ve yönetmelikler çerçevesindedir. Koşullar yerine getirildiği zaman takibe intikal etmiş kredilerde, yönetmeliğin belirlemiş olduğu koşullar yerine getirildiği zaman tekrar canlı kredilere aktarılmaktalar ama şu an itibarıyla bizzat takipte bulunan 260 milyon liralık bölüm vardır yapılandırılmış krediler içerisinde.

Van Erciş depremiyle ilgili olarak bir soru ve değerlendirme talebi vardı. Söz konusu bölgede hâlihazırda 188 milyon lira kredi kullandırmış durumdayız. Nakit kredi, 16 milyon lira gayrinakit kredi, toplamda 199 milyon lira nakit-gayrinakit kredimiz mevcuttur. 7 bin müşterimiz vardır Van’dan. Bu deprem sonrasında yasal takipteki krediler için hukuki süreçler durdurulmuştur. Esnaf kredilerinin faizi Hazinece karşılanmak üzere bir yıl ertelenmiştir. Banka kaynaklı krediler için ticari kredilerde anapara alacaklarımıza ilk üç ay faiz uygulamayacağımızı beyan ettik. Bir yıl ödemesiz dönem verilebilecektir talep üzerine. Faiz hesaplaması ilk üç ay sıfır faiz olmak üzere, kalan dokuz ayı cari faiz eksi 5 oran üzerinden uygulanmak suretiyle hesaplanacak faiz tutarı anaparaya ilave edilecektir. Bir yılın sonunda yine indirimli faiz oranı üzerinden kırk sekiz aya kadar da taksitlendirme yapılabilecektir. Bireysel kredileri de üç taksiti faizsiz olmak üzere erteledik. Toplamda da altı taksit ertelenebilme imkânı getirilmiştir.

Bir diğer soru ihale yönetmeliğiyle ilgili, diğer öneri 8’de yer alan tespit, Sayıştay tespiti... İhale yönetmeliğinde söz konusu değişikliği içeren düzenlemeleri yaptık, en yakın zamanda Yönetim Kurulumuzun onayından geçirilecektir.

Bir diğer konu, iç kontrol sistemine ilişkin eleştiriler vardı. Bu noktada eksikliklerimizi biz de kabul ediyoruz. Bu eksikliklerimizi 2010 yılından itibaren kapattık, şu an itibarıyla Genel Müdürlükte herhangi bir şekilde iç kontrole aykırı bir veya iç kontrolün yapılamaması gibi bir durum söz konusu değil. Bir veya iki kez ilgili birimlerin önemine göre yıllık iç denetime, iç kontrole tabi tutuyoruz. İç kontrol sayımız, normumuz şu an itibarıyla uyumludur, gerekli istihdam yapılmıştır ve bazı birimlerde sürekli iç kontrol imkânını da biz sağladık. Örneğin iç denetim, bilgi sistemleri, kanal yönetimi, kartlı ödeme sistemleri gibi sürekli kontrol imkânını sağladık.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Krediler mesela?

TÜRKİYE HALK BANKASI GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ASLAN – Tabii, krediler birimleri de yıllık iki defa iç kontrole...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Teftiş Kuruluyla bütün birimlerin denetlenmesi gerekiyor.

TÜRKİYE HALK BANKASI GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ASLAN – Teftiş Kuruluyla zaten bu şekilde denetleme yaptırıyoruz.

Yine Teftiş Kurulu kadrosuna ilişkin bir öneri vardı. Bankamızın Teftiş Kurulunun kadrosu 1 başkan, 3 başkan yardımcısı, 1 başmüfettiş, 40 kıdemli müfettiş, 37 müfettiş, 47 yetkili müfettiş yardımcısı, 49 müfettiş yardımcısı, 25 stajyer müfettiş yardımcısı olmak üzere 203 kişiden oluşmuştur. Sayıştay raporunda ifade edilen norm kadro eksikliği şu an itibarıyla söz konusu değildir.

Bankamızın reytingiyle ilgili bir talep vardı. Bankamızın yüzde 75'ine Hazine sahip olduğu için doğal olarak Hazinesinin reytinginden daha yüksek bir derecelendirme alamıyoruz. Bu kapsamda Fitch Ratings şirketinin derecelendirmesi BB+, görünüm durağan şeklindedir. Moody's'in derecelendirmesi BAA3, görünüm durağan, aynen Türk Hazinesinin reytingine paraleldir.

Bir başka soru bir sendikaya ilişkin krediyle ilgili sorulmuştu. Söz konusu kredide ödemeler yapılmıştır, herhangi bir gecikme söz konusu olmamıştır, faiz oranı değişikliği ya da indirimi söz konusu olmamıştır. İki defa geçmişte kullandırım olmuş fakat faiz oranları yüzde 20'nin üzerindedir her ikisinde de. Dolayısıyla burada da herhangi bir risk şu an itibarıyla söz konusu olmamıştır, yoktur.

Şube açılmasına ilişkin talepler vardı. Bu konuda Bankamızın yine bir matematiksel modeli var, nüfus artış hızı, ekonomiden aldığı pay, vergi gelirlerindeki değişim gibi hususlar dikkate alınmak suretiyle biz şubeleşmeye devam ediyoruz. geçtiğimiz yıl 60 yeni şube açmış idik, bu yıl da yine 60'a yakın şube açmayı planlıyoruz. Bu kapsamda tüm bölgelerimizde talepler doğrultusunda ölçümler yapılarak bu işlemler tamamlanmaktadır. Kârlı olacağını düşündüğümüz, verimli olacağımız yerlerde eski kapattığımız şubeleri tekrar açmayı planlıyoruz veya yeni yerleşim yerlerinde de benzeri bir şekilde şube açma gayretimiz olacaktır.

WikiLeaks konusundan bahsedilmişti. Yine bu kapsamda Bankamızın uluslararası kurallara, kara paranın önlenmesine dair yaptırımlara ve uygulamalara harfiyen riayet etmesi söz konusudur. Zaten bu konuda en ufak bir sıkıntı olsaydı gerçekten Bankamızın itibarı zarar görür idi. Bu açıdan bizim içimiz son derece rahattır. Türkiye'nin uluslararası anlaşmalara uyma yükümlülüğü söz konusudur. Keza Bankamız için de aynı şey geçerlidir. Bu açıdan Bankamızı sıkıntıya sokacak herhangi bir uygulamamız söz konusu değildir.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Geleni havale eden de kredi kartlarına yazılı olarak...

TÜRKİYE HALK BANKASI GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ASLAN – Tabii, tabii.

Efendim benim cevap vereceğim hususlar bunlar. Eğer ilaveten cevap vermemiz gereken hususlar kalmış ise bunları da yazılı olarak iletacağız.

BAŞKAN – Tamam.

Kamer Bey, eksik bir şey mi kaldı?

Buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Evvela, Sayın Başkan, tabii benim baştan beri bir şeyi belirtmem lazım, bugün İzmir Milletvekilimiz Mustafa Balbay'ın içeriye girmesinin ve tek hücrede yaşamasının bininci günü.

AHMET YENİ (Samsun) – Ya, ne alakası var Komisyonla?

KAMER GENÇ (Devamla) – Çok önemli, tabii önemli değil ki senin için yani insanlar özgürlüklerinden yoksun bırakılmış, hapisanelere atılmış seni hiç ilgilendirmez çünkü sen bunlardan nasibini almamış bir insansın.

Şimdi, değerli milletvekilleri, bu çok büyük bir olay. Bir insanın bin gün içeride yaşaması, özgürlüklerinden yoksun bırakılması... Şimdi bu arkadaşımız içeride olmasaydı bugün burada kendi aramızda olacaktı. Bence Parlamentonun, aslında Meclis Başkanının görevi bu iş. Bu işe el atması lazım. Artık Anayasa'nın 138'inci maddesindeki görülmekte olan davalarla ilgili Parlamentoda tartışma yapılamayacağı hükmü maalesef mahkemeler tarafından bizatihi ihlal edilmektedir çünkü bir insan bin gün... Ya, artık delili neyse topla kardeşim, ne kadar vereceksen ver.

BAŞKAN – Kamer Bey, tamam, toparlayın.

KAMER GENÇ (Devamla) – Yani bir temenni olarak bunu diyorum. Bu bana göre çok ağır bir sonuç. Parlamentonun bu işe el koyması lazım.

İkincisi, Sayın Başkan, Sayın Genel Müdür benim sorduğum hiçbir soruya cevap vermedi.

BAŞKAN – Verdi, verdi.

KAMER GENÇ (Devamla) – Hangisine verdi?

BAŞKAN – Verdi, bakın, mesela sendikayla ilgili sorduğunuz soruya...

KAMER GENÇ (Devamla) – Hak-İş'e verdiniz mi?

TÜRKİYE HALK BANKASI GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ASLAN – Cevap verdim.

KAMER GENÇ (Devamla) – Hayır, vermedin. Ama genel dedi, yüzde 20...

TÜRKİYE HALK BANKASI GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ASLAN – Yazılı olarak...

KAMER GENÇ (Devamla) – Hayır, efendim, geçen sene orada faizden tenzilat yapıldı.

TÜRKİYE HALK BANKASI GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ASLAN – Yapılmadı.

BAŞKAN – Kamer Bey...

KAMER GENÇ (Devamla) – Ama genel konuştu yani.

BAŞKAN – Hayır, lütfen, bakın, ben cevabı dinledim. Herhangi bir kredi tahsilatlarında gecikme olmadığını, paranın tamamının tahsilatının yapıldığını ve kredi faizinde de indirim olmadığını söyledi. Farklı bir şey varsa...

KAMER GENÇ (Devamla) – Ama o sorunun bir de devamı vardı. Hak-İş'e niye kredi verildi?

TÜRKİYE HALK BANKASI GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ASLAN – Merter'in tahsil edildiğini de...

KAMER GENÇ (Devamla) – Neyse Merter'le ilgisi yok onun.

Yani sorularımız ortada, yazılı cevap verecekler, yine sorularına cevap verilmedi yani.

BAŞKAN – Şimdi, o zaman eksik kalan hususlara zaten Genel Müdür yazılı olarak cevap vereceğini de ifade etti.

Teşekkür ediyoruz.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketinin 2009 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarına ait alt komisyon raporunun sonuç bölümünü okutuyorum:

Sonuç: Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketinin 24/5/2010 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2009 yılı bilançosu ve 1 milyar 631 milyon 91 bin 143,53 Türk lirası net dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Değerli üyeler, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketinin 2009 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarına ait alt komisyon raporunun sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Süleyman Bey veya Hüseyin Bey, Hasan Bey; eklemek istediğiniz bir husus varsa buyurun mikrofonunuzu açıyorum.

TÜRKİYE HALK BANKASI GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ASLAN – Sayın Başkan, değerli üyeler; çok teşekkür ediyoruz, ekleyecek bir hususumuz yoktur, sağ olunuz.

TÜRKİYE HALK BANKASI ESKİ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Ben de çok teşekkür ediyorum. Çalışmaların bundan sonra da başarılı olmasını diliyorum.

TÜRKİYE HALK BANKASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI HASAN CEBECİ – Değerli katkılarınızdan dolayı biz de teşekkür ediyoruz, sağ olun.

BAŞKAN – Bizler de sizlere çalışmalarınızda başarılar diliyoruz.

Değerli arkadaşlar, Birlik Sigorta, Birlik Hayat Sigorta, Halk Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketinin bilanço ve kesin hesaplarının görüşmelerine devam edeceğiz ancak ortamı biraz havalandıralım, biraz sıkıntılı bir durum oldu.

Görüşmelere on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.48

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.57

BAŞKAN: Fahrettin POYRAZ (Bilecik)

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet YENİ (Samsun)

SÖZCÜ: Şenol GÜRŞAN (Kırklareli)

KÂTİP: Faruk SEPTİOĞLU (Elazığ)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli üyeler, çalışmalarımıza Birlik Sigorta Anonim Şirketinin, yeni ismiyle Halk Sigorta Anonim Şirketinin 2009 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Halk Bankasının öncülüğünde 1958 yılında bir kooperatif statüsünde kurulmuş olan şirket, 1997 yılında Birlik Sigorta AŞ adını alarak Halk Bankası şubeleri ve özel acenteleri aracılığı ile hayat dışındaki sigortacılık alanlarındaki faaliyetlerini sürdürmektedir.

Şimdi ilk sözü Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere Halk Sigorta Anonim Şirketi Genel Müdürü Veli Bal'a vereceğim.

Öncesinde toplantımıza katılan kurum yetkilileri ile diğer kuruluş temsilcilerinin Komisyonumuza kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun.

(Komisyona katılan bürokratlar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayıştay yetkilisi arkadaşlarımız aynı arkadaşlarımız.

Buyurun, mikrofonunuzu açıyorum, sunumuzu yapın.

HALK SİGORTA GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT KARAN – Sayın Başkan, değerli üyeler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şirketimiz, 30 Aralık 1958 tarihinde Mahdut Mesuliyet Birlik Sigorta Kooperatifi yani Sınırlı Sorumlu Birlik Sigorta Kooperatifi adı ile kurulmuştur. Uzun yıllar ülkemizin tek kooperatif şirketi olarak faaliyetini sürdürmüştür. Yasanın izin vermesine rağmen 2011 yılına kadar herhangi bir başka kooperatif şirket kurulmamıştır.

Şirketin unvanı 17 Aralık 1997 tarihinde tescil edilip 19 Aralık 1997 tarihli Türk Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanarak Birlik Sigorta Anonim Şirketi olarak değişmiştir. Bu tarihte şirketin çoğunluk hissesi Türkiye Halk Bankası Çalışanları Yardımlaşma Vakfına geçmiştir. Vakfın kendisini fesih kararı almasıyla da 2005 yılında şirketin çoğunluk hissesi Türkiye Halk Bankası A.Ş.'ye geçmiştir.

27 Aralık 2010 tarihli olağanüstü genel kurul toplantısında alınan karar gereği şirketin unvanı Halk Sigorta A.Ş. olarak değişmiştir.

Şirketin İstanbul Menkul Kıymetler Borsası tarafından belirlenecek pazar veya platformda işlem görebilmesi için ana sözleşmenin ilgili maddelerinin değiştirilmesi ile ilgili 26 Ekim 2011 tarihinde olağanüstü genel kurul toplantısı yapılmış, ana sözleşme değişikliğine ilişkin toplantı sonuçları 31 Ekim 2011 tarihinde tescil edilmiştir.

Halk Sigorta Anonim Şirketi olarak 8 Bölge Müdürlüğü, 763'ü Halk Bank Şubesi, 551'i özel acente olmak üzere toplam 1.314 acente ve çağrı merkezimizin oluşturduğu geniş bir dağıtım ve teşkilat yapısıyla hayat dışı sigorta şirketi olarak faaliyetimizi sürdürmekteyiz.

Sigorta sektörümüz 2011 yılı ilk dokuz ay verilerine bakıldığında, prim üretimleri açısından geçen yıla göre daha olumlu bir tablo çizmiştir. Şirketimiz de yüzde 46,5'lik artışla 154.009.440 Türk lirası üretim gerçekleştirerek 35 şirket arasında 18'inci sırada yer almıştır.

Elli üç yıllık birikimi, güçlenen personel kadrosu ve Türkiye Halk Bankasının sürekli artan desteğiyle önümüzdeki dönemlerde daha da başarılı olmak için çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Kuruluşla ilgili olarak iki adet öneri vardır.

İlk öneriyi okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1- *Birlik Sigorta A.Ş'nin 2009 yılsonu itibariyle;*

- Sigortacılık faaliyetlerinden kaynaklanan 36 milyon TL tutarındaki toplam alacaklar içerisinde % 14,1'i oranında 5,1 milyon TL tutarındaki vadesi geçmiş özel acente alacaklarının, bir an önce idari yollarla tahsilinin sağlanması, mümkün olmaması halinde, teminatları da dikkate alınarak yasal takiplerle takip ve tasfiyesinin sağlanması.

- 81 firma üzerinde 9,6 milyon TL bakiye arz eden, 30.04.2010 tarihi itibariyle de 86 adet dosyada 10,7 milyon TL'ye ulaşan kanuni takipteki acente alacaklarının etkin bir şekilde takibatının yapılarak tahsil ve tasfiyesinin sağlanması.

BAŞKAN – Cevabı alalım.

HALK SİGORTA GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT KARAN - Raporda belirtilen vadesi geçmiş 2,3 milyon TL prim alacağının 1,6 milyon TL'si tahsil edilmiş olup 575.031 liralık bir kısmı ise idari takip aşamasında kanuni takip hesaplarına aktarılmıştır. Bakiye 129 bin TL'lik alacağımız da tamamı faal acentelerimizde bulunmakta olup bunların tahsili için idari takip çalışmalarımız devam etmektedir.

Kanuni takibe intikal eden acente borçlarımız da 30 Eylül 2011 tarihi itibarıyla 90 acente üzerinde 12 milyon Türk lirasıdır. Bunlardan 400 bin Türk liralık bir tahsilat 2011 yılında

gerçekleştirilmiştir. Alacakların bir an önce tahsil edilmesi için yapılan tüm idari ve yasal çalışmalar sürdürülmekte ve bundan sonra da bu konuyla ilgili azami hassasiyet gösterilmeye devam edilecektir.

BAŞKAN – Öneriyle ilgili olarak söz talebi? Yok.

O zaman süreç devam ediyor, izliyoruz.

Var mı eklemek istediğiniz bir şey?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Şöyle bir bilgi ilave edebilirim Sayın Başkan: Önceki yıllardan itibaren bu konuyla ilgili olarak Sayıştayımızın çok ciddi yakın takibi söz konusudur. Şirket olarak da bu doğrultuda önemli inceleme ve araştırmalar, soruşturmalar yapılmıştır. Bu cümleden olmak üzere 66'ncı sayfada belirtildiği üzere. prim alacaklarının takibatında eksiklikleri görülen kişilerle ilgili olarak bir genel müdür yardımcısının işine son verilmiş, dört personelle ilgili olarak idari, mali, cezai mesuliyetler tertip edilmiştir.

Yine 5 numaralı temennide de işaret edildiği şekliyle yine acente alacaklarının sözleşme feshlerine rağmen takibatındaki gecikmelerle ilgili olarak teftiş kurulu soruşturması sonuçlandırılmış, bu soruşturma neticesinde de idari, mali cezalar tertip edilmiş ve ceza davaları da açılmıştır.

Arz ederim.

Çalışmaları müspet yolda ilerlemektedir, izleyelim.

BAŞKAN – Evet, önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - **Öneri 2- Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.**

BAŞKAN – Cevabı alalım.

HALK SİGORTA GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT KARAN - *Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerinde yerine getirilmesine çalışılacaktır.*

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Diğer önerilerle ilgili mi, yoksa genel mi?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Genel...

BAŞKAN – Buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkan, bu anlatacağım şeyi üçe çarpıp diğer kurumlarla da şey yapmak lazım yani tekrar vakit kaybetmemek için tüm iştirakleri açısından. Şimdi, Sayıştay denetçileri çok haklı bir şekilde diyor ki: “Bu iştirakler 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’na ve 4735 sayılı Kamu Sözleşmeleri Kanunu’na tabidir.” Maddelere baktığımızda bu kanunlara tabi olduğu açık olarak ortada.

Şimdi, ben tabii, bankacılar belki kamu ihale hukukundan ve ceza hukukundan biraz da bilgi vermek istiyorum, hukuk müşavirleriniz de bunu söyler de, yarın öbür gün bir soruşturma yapıldığı takdirde Kamu İhale Kanunu'na göre ihale yapmadan aldığınız alımlar için özellikle davetiye usulü bir alım karşınıza çıkarsa ihaleye fesat karıştırma maddesinin 1 ve 2'nci maddelerinde olan suçlar işlenmiş olur ve isterseniz dünyanın en temiz ihalesi olsun bu suçlar işlenmiş olur. Der ki: "İhaleye katılma yeterliliği ve şartlarına sahip bir kişinin ihaleye sokulmaması..." Bunu hukukçularınızla da konuşun, bu durumu hızlıca düzeltin ve geçmişe yönelik de, herhangi bir yasal düzenleme içerisinde geçmişe yönelik bir hüküm koydurun çünkü belki farkında değilsiniz ama çok ağır bir hukuki sorumlulukla karşı karşıya olabilirsiniz. Bu söylediklerim Halk Bankasının diğer iştirakleri için de geçerlidir.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Milletvekilimizin belirttiği hususta eğer şey varsa lütfen siz de onu tekrar hukukçu arkadaşlarla bir değerlendirin, alınması gereken tedbir varsa da o konuda tedbirleri alırsınız.

Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel anlamda soru-cevap, söz talebi yok.

Değerli arkadaşlar, Birlik Sigorta Anonim Şirketinin 2009 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarına ait alt komisyon raporunun sonuç bölümünü okutuyorum:

Sonuç: *Birlik Sigorta A.Ş. 'nin 02.06.2010 tarihindeki kendi Genel Kurul'unda kabul edilen 2009 yılı bilançosu ve 5.792.656 Türk Lirası dönem kârı ile kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.*

BAŞKAN – Genel görüşlerinize sunulmuştur.

Sayın Genel Müdür Vekilim eklemek istediğiniz bir husus var mı?

HALK SİGORTA GENEL MÜDÜR VEKİLİ BÜLENT KARAN - Çok teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz, çalışmalarınızda başarılar diliyoruz.

Böylelikle Birlik Sigorta Anonim Şirketinin 2009 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, çalışmalarımıza ara vermeden sizleri uğurluyoruz ve Halk Hayat ve Emeklilik Anonim Şirketinin yetkililerini davet ediyoruz.

Değerli üyeler, çalışmalarımıza **Birlik Hayat Sigorta Anonim Şirketinin, yeni adıyla Halk Hayat ve Emeklilik Anonim Şirketinin 2009 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri ile devam ediyoruz.**

Şirket 1997 yılında yapılan yasa değişikliği ile hayat sigortacılığının sadece bu alanda faaliyet gösteren şirketlerce yapılması zorunluluğunun getirilmesi üzerine, Halk Bankası ile Başak Sigorta tarafından 1998 yılında kurulmuştur.

Başak Sigortanın hayat branşını devralarak faaliyetlerini sürdüren, arkasında Halk Bankası gibi önemli ve büyük bir banka bulunan şirketin, Halk Bankasının ülke genelinde mevcut şube ağından daha fazla yararlanmasını, pazar payını artırmasını temenni ediyoruz.

Şimdi, ilk sözü Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere Halk Hayat ve Emeklilik Genel Müdür Vekili Fatih Küçükcan' a vereceğim.

Öncesinde toplantımıza katılan kurum yetkilileri ve diğer kuruluş temsilcilerinin Komisyonumuza kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun.

(Tanıtım yapıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayıştay ekibimiz aynı.

Fatih Bey, buyurun.

HALK HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. GENEL MÜDÜR VEKİLİ FATİH KÜÇÜKCAN – Sayın Başkan ve Komisyonun değerli üyeleri; şirketimiz 1998 yılında 7397 sayılı Sigorta Murakabe Kanunu'nun 7'nci maddesinin yeniden düzenlenmesiyle Halk Sigorta A.Ş.'nin hayat portföyünü devralmak ve kişiye yönelik her türlü hayat/can sigortası ile reasürans işlemleri yapmak amacıyla kurulmuştur.

Hayat, kaza, yatırım fonlu sigorta, sermaye itfa ve evlilik/doğum branşlarında ruhsat sahibi olup şirketimiz İstanbul'da faaliyet göstermektedir.

Yönetim Kurulumuzun 11/6/2009 tarihinde aldığı karar ile şirketimizin de bireysel emeklilik sisteminde faaliyet göstermesi kararlaştırılmış, fizibilite ve teknik altyapı çalışmaları tamamlanmış, ruhsat başvurusu yapılmış, şu anda onay aşamasındadır.

Şirketimizin genel merkezi İstanbul'da olup herhangi bir yerde bölge müdürlüğü ya da temsilciliği bulunmamakta, faaliyetlerini mevcut 45 personeli ile tek merkezden yürütmektedir. Şirketimizin bireysel emeklilik alanında faaliyete geçmesiyle bölge teşkilatları da devreye girecektir. Sektörde kontrolün büyük ölçüde yabancıların eline geçtiği bir dönemde ana sermayedarı Halkbankın desteği ile başarılı çalışmalarını sürdürmektedir.

Halk Bankası A.Ş ile yapılan acentelik sözleşmesi ile tüm Halkbank şubeleri şirketimizin acentelik faaliyetlerini yürütmekte olup ayrıca, çoğunluk Esnaf ve Sanatkarlar Kredi Kefalet Kooperatifleri olmak üzere seksen dört adet özel acentemiz mevcuttur.

Bankasürans uygulamalarının büyük önem kazandığı hayat sigorta sektöründe yedi yüzü aşkın Halkbank şubesi yurdun dört bir yanına yayılmış birer halk emeklilik acentesi olarak hizmet etmekte, toplumun her kesiminden kişi ve kuruluşlara ulaşmamıza imkân vermektedir.

03/6/2007 tarihinde TBMM’de kabul edilen 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu ile sektörün önü açılmış AB’ye uyum açısından büyük bir yol kat edilmiştir. 2008 ve 2009 yıllarında yürürlüğe giren ikincil düzenlemelerle de sektörün mevzuat ihtiyaçlarının giderilmesinde önemli mesafeler kat edilmiştir. Dünyada yaşanan son yıllardaki genel ekonomik krizler sektörü zaman zaman olumsuz etkilese de büyümeye yönelik sinyaller devam etmektedir.

Her yıl sektör ortalamasının üzerinde prim artışı gerçekleştiren şirketimizin önümüzdeki yıllarda çok daha iyi yerlerde olacağına inanıyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Kuruluşla ilgili iki adet öneri vardır.

İlk öneriyi okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1- Şirket’in büyüme, kârlılık ve verimliliğinin artırılabilmesi için;

- Kuruluş izni alınan Bireysel Emeklilik alanında çalışmaların tamamlanarak faaliyete geçilmesi,

- 2009 yıl sonunda Şirketin faaliyet gösterdiği sigorta dallarından ferdî kaza ve grup hayat sigorta dallarında sektörden alınan payın azlığı dikkate alınarak pazarlama faaliyetlerine önem verilmesi,

- Şirketin poliçe ve prim üretiminin % 98,3 oranında Türkiye Halk Bankası kanalıyla yapıldığı dikkate alınarak, büyüme konusunda yeni stratejik hedefler saptanması.

BAŞKAN – Cevabı alalım.

HALK HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. GENEL MÜDÜR VEKİLİ FATİH KÜÇÜKCAN –

-Şirketimizin Bireysel Emeklilik şirketine dönüşümü ile ilgili olarak Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğünün 19/10/2010 tarihinde iznine istinaden 7/12/2010 tarihinde şirketimiz bireysel emeklilik şirketine dönüşmüştür. Bireysel emeklilik sisteminin ihtiyacı olan yazılım, donanım ve tecrübeli personel istihdamı ile bu alanda faaliyete geçecek duruma gelinmiştir. 5/7/2011 tarihinde T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğüne faaliyet ruhsatı başvurusu yapılmış. Başvuru sonucu Hazine Müsteşarlığı ve Emeklilik Gözetim Merkezi yetkililerinin şirket teknik altyapı yeterliliğini şirketimiz merkezinde 17/10/2011 tarihinde test etmiştir. Test sonucuna istinaden faaliyet ruhsatının verilmesi beklenmektedir.

2010 ve 2011 yıllarında şirketin faaliyet gösterdiği sigorta dallarında pazar payının artırılması amacıyla Türkiye Halk Bankası A.Ş.'nin de desteği ile toplantılar düzenlenmiş, bankanın personeline verdiği eğitimlerde şirketimizin ürünlerinin tanıtımı sağlanmıştır. 2009 yıl sonunda hayat sigortaları prim üretiminde yüzde 4,3 olan pazar payımız, 2011 yılı Ağustos ayı sonu itibarıyla önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 55,8 oranında prim artışıyla yüzde 6,99'a yükselmiştir.

Halk Bankası A.Ş. kanalı dışında üretim sağlamak için esnaf kefalet kooperatifi acentelerimiz ile toplantılar düzenlenmeye devam edilmiştir. Acente arayışlarımız devam etmekte olup yetmiş adet olan acente sayımız seksen ikiye çıkarılmıştır.

Hayat sigortalılarının daha da artırılabilmesi için gerek esnaf kefalet kooperatifi acentelerimiz ve gerekse ana sermayedarımız Halk Bankası A.Ş.'nin ilgili birim, şube ve pazarlama elemanları ile toplantılar düzenlenmeye devam edilmiştir. Şu an itibarıyla acente sayımız seksen altı olmuştur. Bankanın bireysel kredi kullanımındaki ihtiyaçlarına göre yeni ürünler çıkartılmıştır. Bireysel emeklilik sisteminin de devreye girecek olması nedeniyle pazarlama birimi yeniden düzenlenmiş, yönetici düzeyinde elemanlar alınmış, çeşitli illerde bölge ve satış müdürlükleri planlanmıştır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Öneriyle ilgili söz talebi? Yok.

Binali Bey, izlemeye devam mı ediyoruz.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – İzleyebiliriz Sayın Başkanım, henüz ruhsatını almadı çünkü.

BAŞKAN – Tamam.

Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – **Öneri 2-** *Sayıştay Raporunun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.*

BAŞKAN – **Cevabı alalım.**

HALK HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. GENEL MÜDÜR VEKİLİ FATİH KÜÇÜKCAN – *Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerinde yerine getirilmesine dikkat edilecektir.*

BAŞKAN – Söz talebi yok.

Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel anlamda da söz talebi yok.

Değerli üyeler, Birlik Hayat Sigorta Anonim Şirketinin 2009 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarına ait alt komisyon raporunun sonuç bölümünü okutuyorum:

Sonuç: *Birlik Hayat Sigorta A.Ş'nin 02.06.2010 tarihindeki kendi genel kurulunda kabul edilen 2009 yılı bilançosu ve 24.370.331,54 Türk Lirası dönem kârı ile kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.*

BAŞKAN – Genel görüşlerinize sunulmuştur.

Sayın Genel Müdür Vekilim eklemek istediğiniz bir husus var mı?

HALK HAYAT VE EMEKLİLİK A.Ş. GENEL MÜDÜR VEKİLİ FATİH KÜÇÜKCAN –
Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz de teşekkür ediyoruz, çalışmalarınızda başarılar diliyoruz, sizi uğurluyoruz.

Halk Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketi yöneticisi arkadaşlarımızı salona alalım.

Değerli Üyeler, çalışmalarımıza **Halk Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketinin 2009 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri ile devam ediyoruz.**

Bildiğiniz gibi, evvelce bankaların kendi bünyelerinde gerçekleştirdikleri menkul kıymet alım satımı faaliyetleri, Sermaye Piyasası Kurulunun 1996 yılında aldığı bir kararla ayrı şirketler eliyle yürütülmesini gerekli kılmıştır.

Halk Bankası da sermaye piyasası işlemlerini gerçekleştirmek üzere şirketin kuruluşuna öncülük etmiş, 1997 yılında kurulan şirket 1998 yılında faaliyetlerine başlamıştır.

Önümüzdeki dönemde şirketin yurt içinde ve yurt dışında etkin bir pazarlama politikası uygulayarak iş hacmini ve pazar payını artırmasını ve sektörün ön sıralardaki aracı kurumlarından birisi olmasını temenni ederek,

Şimdi, ilk sözü Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere Halk Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketi Genel Müdürü Murat Çetinkaya'ya vereceğim.

Öncesinde toplantımıza katılan kurum yetkilileri ile diğer kuruluş temsilcilerinin Komisyonumuza kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun.

(Tanıtım yapıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Murat Bey, buyurun.

HALK YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MURAT ÇETİNKAYA
- Sayın Başkan, değerli üyeler, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şirketimiz 1998 yılında faaliyetine başlamıştır. Yüzde 99,94'ü doğrudan, kalanı da dolaylı olarak Türkiye Halk Bankası A.Ş. tarafından sahip olunan bir bağlı ortaklık olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.

Şirketimizde Kasım 2011 itibarıyla 93 personel görev almaktadır. Muhtelif Halk Bankası şubeleri içerisinde on beş tane merkez dışı birimimiz bulunmakta, üç tane de Ankara, İstanbul ve İzmir olmak üzere şubemiz bulunmaktadır.

Faaliyetlerimiz hakkında kısa bilgiler vermek gerekirse, İMKB hisse senedi alım satım pazarında son iki senedir yüzde 1,3'ünü pazar payını temsil etmekteyiz. Vadeli İşlemler Opsiyon Borsasında yüzde 2,8'ini temsil etmekteyiz. Bu performans ile Vadeli İşlemler Opsiyon Borsasında 2010 senesinde on ikinciliğe yükselerek borsa tarafından VOB Ürün Komitesine davet edilmiş bulunmaktayız.

Yönettiğimiz fonlardan kısaca bahsetmek gerekirse, hâlihazırda on iki tane fon yönetmekteyiz. Bunlardan dört tanesini Halk Yatırım Menkul Değerler Şirketi, şirketimiz kurmuştur ki iki tanesini bu sene kurduk, 2011 senesinde kurduk. Kalan sekiz tanesi ana sermayedarımız Halkbank tarafından kurulmuştur.

Yine bu sekiz taneden iki tanesi hâlen yatırım dönemi devam etmekte olan ana para korumalı fon olmaktadır.

Bu sene, 2011 senesinde hemen hemen bütün halka arz edilen şirketlerde halka arza konsorsiyum aracı kurum olarak katıldık, elimizden gelen çabayı gösterdik. Bu şirketler içerisinde bir tanesi var ki Karkim Sondaj Akışkanları Şirketi, bunun halka arzında lider aracı kurum olarak görev aldık. Bu halka arzın bir özelliği oldu, İMKB ve SPK başkanlarının teşekkürleri var. Biz 2011 senesindeki halka arzlarda sektör olarak küçük ölçekli halka arzlara imza atabildik konjonktürden dolayı. Kabaca, bu küçük ölçekli halka arzlarda ortalama üç yüz ila dört yüz tane yatırımcıya bu halka arzlar yapıldı. Bizim bu bahsettiğimiz liderliğini yaptığımız halka arzda 1.050 tane küçük yatırımcıya biz bu satışı gerçekleştirmiş olduk.

Yine, son dönemde ADESE Alışveriş Merkezleri Ticaret Anonim Şirketinin halka arzında eş lider olarak görev aldık. Toplam 2011 senesinde yirmi beş tane halka arz olduğunu düşünürsek şu anda da elimizde iki tane yetkilendirilmiş yetki bulunmakta. Eğer konjonktür izin verirse 2012'ye geçmeden önce iki tane daha şirket halka arzını yapma çalışmalarımız devam etmektedir.

Son olarak, faaliyetlerle ilgili olarak, kurumsal finansman faaliyetleriyle ilgili olarak şunu söyleyebilirim: Son bir sene içerisinde bankaların özel sektör tahvil piyasasındaki faaliyetleri artmakta, biz de ana sermayedarımız olan Halk Bankasının ilk altı aylık bono ihracında, 500 milyonluk bono ihracında bankayla beraber bu işlemin sermaye piyasası sürecini başarıyla kapatmış durumdayız.

Kârlılıktan bahsetmek gerekirse, 2009 yılında bir önceki yıla göre yüzde 138 artışla 8,9 milyon TL olan net kâr rakamımız 2010 yılında 11,1 milyon TL 'ye yükselmiştir. Cari durumda da yaklaşık yüzde 23-24 öz kaynak kârlılığıyla kârlılığımıza devam etmekteyiz.

Son bir not olarak söylemek gerekirse, Halk Yatırım olarak ana sermayedar olan Halk Bankasının da desteğini tam olarak arkamıza almış durumdayız. Hangi noktada arkamıza aldık? Küresel konjonktürde yatırım yapma erkinin tamamıyla kamusal sermayeye geçtiğini düşünüyoruz. Şu anda kamusal sermayenin bu konularda faaliyet göstermesi için çok uygun bir konjonktür olduğunu düşünüyoruz. Bu konudaki düşüncelerimizi, planlarımızı hem kendi şirket yönetim kurulumuzla paylaştık hem de bankamızın yönetim kuruluyla paylaştık, arkamıza tam desteği almış durumdayız. Biz iyi para yöneteceğiz, biz iyi kurumsal finansman faaliyetlerinde bulunacağız. Ekibi yeniden yapılandırıyoruz. Bundan bir sene öncesinde biz bu tip halka arzları yapabilecek bir ekiple çalışmıyorduk ama yavaş yavaş bu ekibi kuruyoruz. Aynı zamanda da iyi pazarlama yapacağız çünkü her şeyin pazarlamadan geçtiğini düşünüyoruz. Şirketimizin güçlü geleceğine inançla çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Takdirlerinize arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Kuruluşla ilgili olarak iki adet öneri vardır.

Şimdi, ilk öneriyi okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1- *Şirketin sermaye piyasalarının önde gelen aracı kurumlarından olabilmesi ve sektörden aldığı payın artırılabilmesi amacıyla;*

2009 yılında yönettiği yatırım fonlarının, dolaşımdaki fon paylarının genel olarak düşük olduğu dikkate alınarak; çeşitli enstrümanlara dayalı opsiyonları içeren ve çalışmaları tamamlanan Anapara Korumalı Fon kapsamında pazarlama faaliyetlerine ağırlık verilmesi,

Portföy Yönetim Birimi'nin müşteri ve iş hacminin düşüklüğü göz önüne alınarak, portföy müşterisinin arttırılması için, genel olarak pazarlama faaliyetlerine yönelik olarak personelin eğitimi, prim teşvik sistemi gibi hususlarda başlatılmış olan çalışmaların sürdürülmesi,

Kurumsal Finansman Müdürlüğü'nün, sermaye piyasasında, halka arzlarda konsorsiyum üyesi olarak görev yaptığı, yatırım danışmanlığı yetki belgesine sahip olduğu halde yeteri kadar bu alanda faaliyet göstermediği, İMKB bünyesinde KOBİ Borsası hazırlık çalışmalarının yapıldığı da dikkate alınarak, özellikle Halkbank'ın kredi ilişkisi içinde bulunduğu KOBİ'lere, yatırım danışmanlığı, halka arz liderliği, blok satış, birleşme, devralma ve yabancı ortak bulma konularında yeterli hizmet verebilmesini teminen personel yapısının güçlendirilerek faaliyetinin arttırılması,

2008 yılının ilk çeyreğinden itibaren faaliyet gösterdiği Vadeli İşlemler ve Opsiyon Borsası'nda, müşterilerin elektronik ortamda emir iletebilmeleri kapsamında Şirket internet sayfası ile Halk Bankası internet şubesi entegrasyonu çalışmalarının 2009 yılında tamamlandığı dikkate alınarak, Halk Bankası'nın yatırım eğilimi yüksek olan müşteri potansiyelinden daha fazla yararlanılarak işlem hacminin ve komisyon gelirlerinin yükseltilmesine çalışılması.

BAŞKAN – Cevabı alalım. Cevap çok uzun, lütfen özetlerseniz memnun olurum.

HALK YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MURAT ÇETİNKAYA

– Tabii.

Sayın Başkan, değerli üyeler; en özet şekilde söyleyebileceğim konu şu ki, biz hakikaten buradaki önerilerin tamamına katılıyoruz. Zaten son bir sene içerisinde özellikle 27 Ekim 2010 senesinde yapmış olduğumuz yönetim kurulunda önümüzdeki döneme dair beş senelik bir fizibilite ortaya koyduk. Bu plan hem şirketimiz yönetim kurulunda hem banka yönetim kurulunda onaylandı. Biraz önce bahsettiğim tam destek bu konuyla ilgilidir. Biz bu dönemde kamusal sermayeli bir aracı kurumu olarak çok çok önemli bir fırsatın önümüzde olduğunu düşünüyoruz. Bunu bir “pendulum” olarak düşünürsek bu fırsat şu anda elimizde, doğru zamanda doğru şeyleri yapmazsak belki de bu fırsat üç sene sonra önümüzde olmayabilir. Biz şirketimizde 2009 senesinde ve 2011 senesinde bir dönüşüm yaşadık. 2009 senesinde yapılan şey, bizim aracı kurumlar piyasasında Türkiye’ mizde son yirmi beş senedir, İMKB’ nin açıldığı tarihten itibaren yirmi beş sene boyunca sadece hisse senedi alım satım aracılığı üstünde odaklanıldı. Bu tabii konjonktürel bir dayatmaydı diyebiliriz çünkü reel faizin yüzde 10’ ların, 20’ lerin, hatta 30’ ların konuşulduğu bir ortamda sermaye piyasalarının gelişmesi kolay değil. Ama 2008’ den itibaren Türkiye’ mizin önünde o kadar güzel bir konjonktür oluşmaya başladı ki önümüzdeki on senelerde, yirmi senelerde biz düşük reel faizle yaşacak bir ülke olduğumuzu düşünüyoruz, buna inanıyoruz. Yani bunun sıfır olması şart değil, sıfır, 1, 2 ama düşük, alıştığımızı göre düşük. Sermaye piyasaları alanında 2009 senesinde yapmış olduğumuz şey, geleneksel yapıya geldiğimizde faaliyetlerimizi artırmaktı. Son bir sene, özellikle 2011 senesinde ise yapmaya çalıştığımız şey bu alanlarda faaliyet göstermek üzere yapılanmak. İnanın bir sene öncesinde bankamızın 500 milyonluk bono arzını yapabilecek durumda değildik ama şimdi öyleyiz, başka bankalarınkini de yapabiliriz, başka özel şirketlerininkini de yapabiliriz. Takımımıza güveniyoruz. İyi para yönetimi yapmak istiyoruz. Burada da bunun en önemli yolunun, iyi para yönetimi derken, güzel bir portföy yönetimi, nitelikli fonlar yönetip, yönettiğimiz fonların pazardaki payını artırmak istiyoruz. Bunu yapmak için de en iyi küresel uygulama örneği olan şirketleşme yolunu seçtik. Ne yaptık? Bunu profesyonel halk portföy yönetim şirketinin yapacağı bir yapı kurduk, Halk Yatırım bünyesinde bu yapılanmayı başlattık, daha sonra, bu kadroları yeni kurulan fizibilitesinde de Halk Yatırımın çalıştığı Halk Portföy Yönetim Şirketine devrederek, 1 Aralık 2011 tarihi itibarıyla, yarından itibaren Halk Bankasında Halk Yatırımın kurucu olduğu bütün fonları Halk Portföy Yönetim Şirketi yapacak. Bizim bundan kazancımız ne? Çünkü, kabaca ben 3 milyon TL civarında bir para kazanıyorum. Şu andaki 700 milyonluk şirketimiz, 700 milyonluk mevcut fonlardan senede 3 milyon TL civarında bir para kazanıyor. Ama biz kurmuş olduğumuz Halk Portföy Yönetim Şirketine yüzde 25 oranında iştirak ederek, iştirak değer artışı kanalıyla ve onların, Halk Portföy Yönetim Şirketinin yatırım komitesinde

yer alarak iyi para yönetiminin küresel anlamda en iyi şekilde uygulanabildiği Halkbank camiasında da uygulanabileceğini göstermek istiyoruz.

İyi kurumsal finansman yapmak istiyoruz. Kurumsal finansman dediğimiz zaman da aslında küresel anlamda finansal piyasaları gelişmiş ülkelerde kurumsal finansman demek, yatırım bankacılığı demektir. Geçtiğimiz yirmi beş sene boyunca Türkiye’de sermaye piyasalarının gelişemeyeceği bir konjonktür olduğundan bahsettik. Yüksek reel faiz ortamı, yüksek reel faiz ortamında yatırım bankacılığı da yapılamayacağı için aracı kurumlarda bu fonksiyon kurumsal finansman birimi denen konunun altına hapsedilmiş. Halbuki bizim yapmak istediğimiz şeyler, yatırım bankacılığı tabir edebileceğimiz şeyler. Nedir bunlar? Özelleştirme İdaresi Başkanlığında neden satıcı taraf danışmanı olamayalım? Biz kamusal sermayeli bir aracı kurumuz. Kamunun Özelleştirme İdaresinin satışa çıkaracağı herhangi bir şeyde aracı olabiliriz, danışman olabiliriz, o takımda yer alabiliriz. Nitekim biz 2010 Kasım ayında Özelleştirme İdaresinden böyle bir iş aldık. Sümer Holdinge bağlı Taşucu taşınmazları ve yat limanı özelleştirmesinde satıcı taraf danışmanı olarak işi aldık ve girdik. Nihayetinde bu işlerde olmaya devam edeceğiz ve iyi pazarlama yapacağız, dağıtım kanalına hâkim olacağız, bu sebeple yapabileceğimiz en efektif şey Halk Bankasının dağıtım kanalına hâkim olmaktır. Onun için de daha önceki dönemde gider paylaşımı esasına dayalı olan anlaşmamızı gelir paylaşımı sisteme geçirdik ve bu şekilde pazarlamaya da odaklanarak yolumuza devam edeceğiz.

Söyleyeceklerim bu kadar, takdirlerinize arz ediyorum.

BAŞKAN - Evet, teşekkür ediyorum.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – İzleyebiliriz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesi hususunun oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

Öneri:2- Sayıştay Raporunun ilgili bölümünde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

Cevap:2

Sayıştay Raporunun ilgili bölümünde yer alan diğer öneri ve tavsiyeler de yerine getirilmeye çalışılacaktır.

BAŞKAN – Buyurun Aykut Bey, söz talebiniz var.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli üyeler; Genel Müdür Beyefendinin heyecanını gerçekten çok takdir ediyorum. Kamunun ihtiyaç duyduğu bir şeydir ama halkın vekili olarak da birkaç uyarımı dile getireyim. Makro ekonomideki beklentiler her zaman istediğimiz gibi olmayabilir, bence Türkiye ve dünya ekonomisindeki beklentiler, düşündüğümüzden daha kötü olabilir, mevcut dış politika ekseninden de baktığımızda. Onun için beklentilerimizi ülke riskini ve

global riski de koyarak yapmakta fayda var. Artı, halka arz konusu, gerçekten önemli bir konu, yani bunun altyapısında böyle güzel kelimeler ama piyasada neler olduğunu da çok iyi bilen biri olarak söylüyorum, özellikle İstanbul’da bu işin nasıl yürütüldüğünü de bilen biri olarak söylüyorum. Bir de bir risk konusunda Halk Bankası yönetiminden olanları da uyarmak istiyorum. Özellikle böyle büyük bankaların, Vakıfbankın, Halkbankın borsa operasyonlarında insider trading, yani önceden bilgi alınıp bu bankanın fonlarının yatırılacağı kâğıtlara birkaç dakika öncesinden müdahale edilmesi şeklinde uygulamalar vardır. Geçmişte örnekleri vardır, bunun kontrol mekanizmaları da var, bu uluslararası bir risk olduğu için, özellikle bu bilgileri alan şahısların ikinci dereceye kadar sıhri hısımları veya doğrudan ilişki kurduğu şahısların hesapları üzerinde bu tip bir işlem incelemesi, kamu varlıklarının korunması ve haksız kazancın önüne geçilmesi açısından önemlidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Başka söz talebi yok.

Önerinin izlenmesini hususunun oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel olarak söz talebi yok.

Değerli üyeler, Halk Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketinin 2009 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarına ait alt komisyon raporunun sonuç bölümünü okutuyorum:

Sonuç:

Halk Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketinin 01/06/2010 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2009 yılı bilançosu ve 11.200.788,42 Türk Lirası dönem kârı ile kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN - Evet, genel görüşlerinize sunulmuştur.

Sayın Genel Müdür, eklemek istediğiniz bir husus var mı?

HALK YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ MURAT ÇETİNKAYA
– Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN - Evet, biz de teşekkür ediyoruz, çalışmalarınızda başarılar diliyoruz.

Değerli üyeler, bugünkü görüşmelerimizi tamamladık. Yalnız, müsaadeniz olursa, bir cümle söyleyeceğim: Dün akşamki çalışma tempomuzu biliyorsunuz, komisyon toplantımızı biraz geciktirdik. Yani yarın da böyle bir şeyle karşı karşıya kalabiliriz. Onu görüşlerinize sunuyorum, yarın 10.30 dersiniz, 10.30 diye ilan edelim veya biraz geciktirebiliriz de. (Karşılıklı konuşmalar) Bugün 23.00’te biteceği konusunda bir şey var, 11.00 diyelim mi? (Karşılıklı konuşmalar) Arkadaşlar, 11.00 diye şu anda kapatıyorum, ama çok acil bir şey olursa da dün akşamki yöntemle gene duyururuz.

Değerli arkadaşlar, İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Denetleme Kurulu Başkanlığı, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Başkanlığı, İstanbul Altın Borsası Başkanlığı 2009 yılına faaliyetlerinin denetim görüşmelerini yapmak için 1 Aralık 2011 Perşembe günü saat 11.00'de toplanmak üzere komisyonumuzun toplantısını kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.37